

Qurucusu:
Adil Minbaşiyev

İctimai-siyasi, hüquq qəzeti

Qəzet 1990-ci ilin
iyulundan çıxır

№ 35 (6128) 19 sentyabr 2025-ci il

Qiyməti 40 qəpik

TDT-yə sədrlik Qırğızıstandan Azərbaycana keçdi

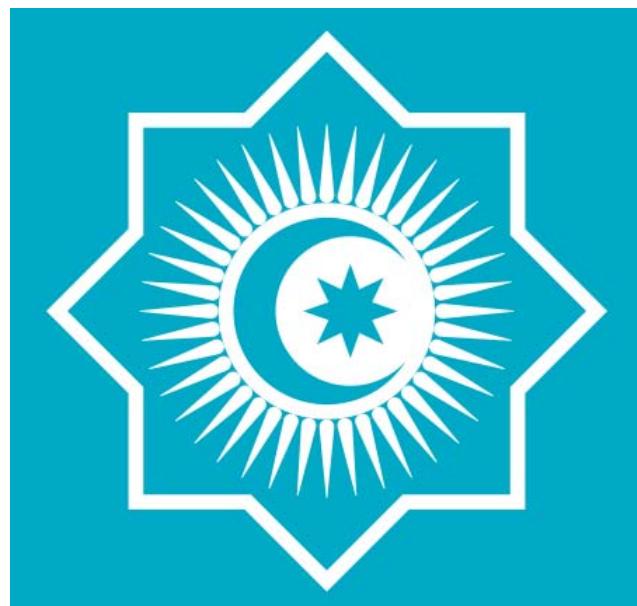
Bu ilin oktyabr ayında Türk Dövlətləri Təşkilatın sədrlik Qırğızıstandan Azərbaycana keçəcək, "Regional sülh və təhlükəsizlik" şəhəri altında sammit olacaq.

Adalet.az xəbər verir ki, bunu Baş nazir Əli Əsədov Bişkekde Türk Dövlətləri Təşkilatının hökumət başçılarının və onların müavinlərinin ilk toplantısında bildirib.

"Keçiriləcək Sammit "Regional sülh və təhlükəsizlik" şəhəri altında baş tutacaq. Bu, təsadüfi deyil, çünki bölgemizin sabitliyi və təhlükəsizliyi bütün əməkdaşlıq təşəbbüslerimizin təməlini təşkil edir.

Qlobal və regional proseslərin gərginləşdiyi bir zamanda Türk Dövlətləri Təşkilatının vahid mövqedən çıxış etməsi, ortaq səylər göstərməsi xüsusi əhəmiyyət daşıyır. Birgə addımlarımız regionumuzda sülhün möhkəmlənməsinə, iqtisadi inkişafın sürətlənməsinə və xalqlarımızın rifahına xidmət edəcək", - deyə Baş nazir qeyd edib.

Əli Əsədov sədrlik dövründə uğurlu fəaliyyətinə Qırğızistana minnədarlığımı bildirib: "Qırğızistanın sədrliyi dövründə həyata keçirilən təşəbbüsler əməkdaşlığını möhkəmləndirib, qarşidakı fəaliyyətimiz üçün möhkəm zəmin yaradıb. Xüsusilə bugünkü formatda görüşün ke-

çırılması ilə bağlı irəli sürdüyü təşəbbüsü görə Qırğızistan Nazirlər Kabinetinin sədri cənab Adilbek Kasımalıyevə təşəkkürümüz bildirirəm. Əminəm ki, Azərbaycanın sədrlik dönəmə də təşkilatımızın daha da möhkəmlənməsinə, əməkdaşlığımızın dərinləşməsinə və yeni uğurlar qazanmasına xidmət edəcək".

Əli Əsədov Çin nümayəndəsi
ilə görüşdü

Sentyabrın
15-də Azərbaycan
Respublikasının Baş naziri Əli Əsədov
Çin Xalq Respublikasının
Çin Xalq Siyasi
Məşvəret Şurasının
Ümumçün Komitəsi sədrinin
müavini Su Hui ilə görüşüb. Nazirlər Kabinetinin
mətbuat xidmətindən Adalet.az-a bildirilər ki, görüşdə
Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin
və Çin Xalq Respublikasının Sədri Si Cinpinin birgə səyələri
nəticəsində iki ölkə arasında münasibətlərin dostluq, qarşılıqlı hörmət və strateji tərəfdaşlıq prinsipləri
üzərində ardıcıl şəkilde inkişaf etdiyi vurğulanıb.

Cari ilin aprel ayında hərəkəfi strateji tərəfdaşlıq elaqələrinin qurulması haqqında Birgə Bayanatın imzalanması ilə Azərbaycan-Çin münasibətlərinin yeni mərhələyə qədəm qoyduğu bildirilib. Prezident İlham Əliyevin avqustun sonu - sentyabrın əvvəlində Çin Xalq Respublikasına işgüzar səfərinin iki ölkə arasında münasibətlərin daha da dərinləşdirilməsi və çoxtərəfli əməkdaşlığın genişləndirilməsi baxımından əhəmiyyəti qeyd edilib. Görüşdə Azərbaycan-Çin münasibətlərinin qarşılıqlı maraq doğuran müxtəlif sahələrdə inkişaf perspektivləri müzakirə olunub.

Əbülfət MƏDƏTOĞLU

**Bir kitab yenidən
görüşdürdü bizi**

Bax:səh-8

AQİL ABBAS

XANKƏNDİNDƏ POLİS TƏXRİBATIN QARŞISINI ALDI

Bax:səh-2

**Pasinyan: Ermənistən Azərbaycan
ordusunu üstələyə bilməz**

Ermənistən Azərbaycan ordusunu üstələyə bilməz. Adalet.az xəbər verir ki, bu barədə Ermənistənin Baş naziri Nikol Pashinyan İrvanda keçirilən "Mürəkkəb Təhlükəsizlik və Davamlılıq 2025" konfransında bildirib.

Baş nazir qeyd edib ki, Ermənistən ordu lazımdır: ordu nə qədər güclü olursa olsun, yəni da Azərbaycan ordusunu, üstəlik güclü müttəfiqləri olan Azərbaycan ordusunu üstələyə bilməz.

Əntiqə KƏRİMZADƏ

ÜRƏYİNDƏN ŞUŞA KEÇİR, GÖZLƏRİNDƏ XATIRƏLƏR...

Bax:səh-13

ABŞ Zəngəzur
dəhlizi üçün
145 milyon dollar
ayıracاق

ABŞ Ermenistana 145
milyon dollarlıq maliyyə
dəstəyi ayıracاق.

Adalet.az xəbər verir ki, bu barədə ABŞ Dövlət Departamenti Avropa və Avrasiya məsələləri üzrə Bürosunun direktoru Brenden Xanrahan məlumat verib. Vəsait "Tramp Marşrutu" (Zəngəzur dəhlizi) layihəsi çərçivəsində ilk investisiyadır. Bildirilir ki, Xanrahan Ermənistənin baş nazirinin müavini Mher Qriqoryanla görüşündə regiondakı vəziyyəti, kommunikasiyaların açılması imkanlarını və laiyənin əhəmiyyətini müzakirə edib. ABŞ rəsmisi qeyd edib ki, ayrılan vəsait ticarətə investisiya, infrastrukturun inkişafı, strateji əhəmiyyəti mineraların təchizat zəncirlərinin gücləndirilməsi və sərhəd təhlükəsizliyinin təmininə yönəldiləcək.

Xatırladaq ki, "Tramp Marşrutu" ABŞ prezidenti Donald Trampın təşəbbüsü ilə 8 avqustda imzalanmış sazişlərin icrasını destekleyen programlardan biridir və Cənubi Qafqazda iqtisadi əməkdaşlıq, neqliyyat və enerji layihələrinin genişləndirilməsini hədəfləyir.

"BENFİKA"nı DA GƏTİRİN QOYAQ QƏNİMƏTLƏR PARKINA

Bu ifadə mənim deyil. Dünən sosial şəbəkələr partlayırdı, hamı "Qarabağ"dan yazırdı. Hər kəs öz sevgisini özünəməxsus tərzdə ifadə edirdi.

"Benfika"nı da gətirin qoyaq Qənimətlər Parkına". Bir nəfər də belə yazmışdı. Çok gözəl idi. Xeyli güldüm. Hikmət Mirzəyev Xüsusi təyinatlıları necə Qarabağda erməniləri tapdalayıb keçdi, Qurban Qurbanovun da "xüsusi təyinatlıları", ayıqatlıları Lissabonda "Benfika"nı elə tapdalayıb keçdi.

Özü də tekke "Benfika"nı yox, stadiondakı 40-50 min azarkeş də tapdayıb keçdi. Azarkeş demmişən, biz Avropa komandalarından təkçə futbol oynaması öyrənməli deyilik, həm də azarkeşliyi öyrənməliyik. Bütün matç boyu stadion xorla oxuyurdur, öz komandalarına dəstək verirdi. Və bütün stadion "Benfika"nın formasını geyinmişdi.

Bax:səh-4

GÜNLÜK LƏTİFƏSİ

Əliş artıq neçənci dəfədir ki, imtahan verir və pis qiymət alır. Valideynləri heyəcanla sinfin qapısında gözləyirler ki, Əliş bu dəfə imtahanından neçə qiymət alacaq. Nəhayət, qapı açılır, Əliş bayır çıxır. Ana heyəcanla soruşur:

- Nə oldu oğlum, imtahan verə bildin? Ata da döze bilməyib eyni suali verir. Əliş onları sakitleşdirmek istəyir:

- Sakit olun, nə olub sizə, həmişə özüñüz deyirsiz ki, hər şeydən vacib sağlamıqdır.

Prezident sərəncamlar imzaladı

Azərbaycanın görkəmli siyasi və dövlət xadimi, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin banilərindən biri və ilk Baş naziri Fətəli xan Xoyskinin 150 illik yubileyi keçirilecek.

Prezident İlham Əliyev bununla bağlı Sərəncam imzalayıb.

Sərəncama əsasən, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası Mədəniyyət Nazirliyi, eləcə də Elm və Təhsil Nazirliyi ilə birlikdə Fətəli xan Xoyskinin 150 illik yubileyinə həsr olunan tədbirlər planı hazırlanıb həyata keçirməlidir.

Memar Əcəmi Naxçıvanının abidəsi ucaldılacaq. Bununla bağlı Prezident İlham Əliyev Sərəncam imzalayıb.

Sərəncama əsasən, Naxçıvan şəhərində görkəmli memar Əcəmi Naxçıvanının abidəsi ucaldılacaq.

Naxçıvan Muxtar Respublikasının Nazirlər Kabinetini Azərbaycan Respublikasının Mədəniyyət Nazirliyi ilə birlikdə Əcəmi Naxçıvanının abidəsinin ucaldılması ilə bağlı tədbirlərin həyata keçirilməsini təmin etmeli, Nazirlər Kabineti bu Sərəncamdan irəli gələn məsələləri həll etməlidir.

Counz Robert Qəri "Şöhrət" ordeni ilə təltif edilib. Bununla bağlı Prezident İlham Əliyev Sərəncam imzalayıb.

Sərəncama əsasən, Azərbaycan neft sənayesinin inkişafında xüsusi xidmətlərinə görə BP şirkətinin Azərbaycan, Gürcüstan və Türkiye üzrə regional prezidenti Counz Robert Qəri "Şöhrət" ordeni ilə təltif edilib.

İlham Əliyev Avropa İttifaqının Genişlənmə üzrə komissarını qəbul edib

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev sentyabrın 18-də Avropa İttifaqının Genişlənmə üzrə komissarı Marta Kosu qəbul edib.

Marta Kos Ermənistandan Azərbaycan arasında münasibətlərin normallaşması və sülh gündəliyinin irəlilədirilməsi istiqamətində elədə edilmiş nəqliyyətlər münasibətə dövlətimizin başçısına təbriklerini çatdırıdı. Qonaq dedi ki, Avropa İttifaqı regionda davamlı sülhün təmin olunmasına yönəlmış səylərə və Azərbaycanın humanitar minatımızləmə sahəsindəki fəaliyyətinə dəstəyini bundan sonra da davam etdirəcək.

Komissar Marta Kos Avropa İttifaqı ilə Azərbaycan arasında enerji sahəsində uğurlu əməkdaşlığın qurulduğunu deyərək, həmçinin nəqliyyat sahəsində əməkdaşlığın daha da inkişaf etdirilməsi üçün böyük perspektivlərin olduğunu vurğuladı.

Prezident İlham Əliyev bu ilin mayında Tiranada Avropa İttifaqı Şurasının Prezidenti Antonio Koşa və Avropa Komissiyasının Prezidenti Ursula Fon der Lyayen ilə görüşünü məmənnuluqla xatırladı.

Dövlətimizin başçısı təbriklərə görə təşəkkürünü bildirərək, Azərbaycanın regionda sülh gündəliyinin irəli aparılması üçün seylərini bundan sonra da davam etdirəcəyini vurguladı. Regionda nəqliyyat bağışlılarının yaradılması üçün yaxşı imkanların olduğunu deyən Prezident İlham Əliyev işğaldan azad edilmiş ərazilərimizdə yol-nəqliyyat infrastrukturunun qurulması ilə bağlı Azərbaycanın intensiv işlər görünüyü qeyd etdi. Bu xüsusda Zəngilana gedən avtomobil və dəmir yolu xətlərinin əhəmiyyətini vurğuladı.

Ölkəmizin Avropanın enerji təhlükəsizliyinə verdiyi töhfəyə toxunan dövlətimizin başçısı Azərbaycan qazının hazırda Avropanın 10 ölkəsinə, o cümlədən Avropa İttifaqına üzv 8 dövlətə ixrac olunduğu dedi və ixrac coğrafiyasının genişləndiğini qeyd etdi.

Görüşdə Orta Dəhliz ilə Merkezi Asiyadan Azərbaycana gələn yüklerin həcmində əsaslı dərəcədə artımın müşahidə olunduğu bildirildi və qarşılıqlı maraq doğuran məsələlər etrafında fikir mübadiləsi aparıldı.

Sahibə Qafarova: Çindən olan parlamentarilərlə əməkdaşlığın daha da gücləndirilməsinə xüsusi önem verir

Milli Məclisin sədri Sahibə Qafarova Azərbaycanda səfərdə olan Çin Xalq Siyasi Məşvəret Şurasının Ümumçün Komitəsinin sədr müavini Su Huinin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyti ilə görüşüb.

MM-in Mətbuat və ictimaiyyətə əlaqələr şöbəsindən Adala.az-a vərilen xəbərə görə, görüşdə spiker Sahibə Qafarova Azərbaycan Respublikası ilə Çin Xalq Respublikası arasında əlaqələrin strateji tərəfdəşliq səviyyəsinə yüksəlməsindən danışılır.

Spiker bildirib ki, ölkələr arasında bütün sahələrdə əlaqələrin dərinleşməsində və inkişafında dövlət başçıları arasından yüksək seviyyədə həyata keçirilən görüşlərin və imzalanmış sənədlərin mühüm rolu var.

Qeyd edilib ki, Prezident İlham Əliyevin Çinə son dövlət sefəri ikiterəflı münasibətlərin dərinleşməsində tarixi mərhəli təşkil edir.

Bildirilib ki, ölkələr bir çox sahələrdə uğurla əməkdaşlıq edir və daim qarşılıqlı dəstək nümayiş etdirirlər. Azərbaycan hər zaman birmənəli olaraq "Vahid Çin" siyasetini və Çinin ərazi bütövlüyünü dəstəkləyib. Azərbaycan da Çinin ölkəməzin ərazi bütövlüyünü və suverenliyini dəstəyini yüksək qiymətləndirir və ölkələrimiz beynəlxalq təşkilatlarda bir-birinin məraqlarını müdafiə edirlər. Görüşdə Yeni Azərbaycan Partiyası və Çin Kommunist Partiyası arasında qurulan müntəzəm təmasların ikitərefli siyasi münasibətlərin inkişafında rolundan, Azərbaycanın Çin Xalq Respublikası sedrinin irəli sürdüyü "Bir kəmər, bir yol" təşəbbüsünü dəstəkləyən ilk ölkə kimi bu istiqamətdə həyata keçirdiyi layihələrdən, eyni zamanda "Orta Dəhliz"in inkişafı istiqamətdə birgə əməkdaşlığın əhəmiyyətindən danışılıb. Səhəbət zamanı iqtisadi, ticarət, humanitar, elm, təhsil, mədəniyyət və digər sahələrdə əməkdaşlığın dərinleşdirilməsində məmənnuluq ifadə olunub, iki ölkə arasında mədəni və humanitar mübadilənin əsas hərəketverici qüvvəsi olan Heydər Əliyev Fondu və Xarici Ölkələrlə Dostluq üzrə Çin Xalq Assosiasiyyası arasında əlaqələrin inkişafının ölkələrə və xalqlara verdiyi töhfələr vurğulanıb. Azərbaycan və Çin parlamentləri arasında əməkdaşlığın əhəmiyyətindən danışan spiker Sahibə Qafarova qeyd edib ki, Milli Məclis Çindən olan hemkarları ilə əməkdaşlığın daha da gücləndirilməsinə xüsusi önem verir. Bu sahədə her iki ölkənin parlamentində fealiyyət göstərən qarşılıqlı əlaqələr üzrə işçi qrupları mühüm rol oynayır.

Görüş üçün təşəkkürünü bildiren Çin Xalq Siyasi Məşvəret Şurasının Ümumçün Komitəsinin sədr müavini Su Hui Azərbaycana ilk dəfə səfər etdiyini bildirib və bu barədə təessüratlarını bölüşüb. Qonaq ölkələr və parlamentlər arasında münasibətlərin inkişafı, "Bir kəmər, bir yol" layihəsinin həyata keçirilməsində birgə fealiyyət, Çin iqtisadiyyatının inkişaf istiqamətləri və ikitərefli münasibətlərin perspektivləri barədə fikirlərini bölüşüb.

Görüşdə tərəfləri maralardan digər mövzularda da fikir mübadiləsi aparılıb.

Nicat

Serdar Kılıç: "Ermənistan sərhədin açılmasına müsbət yanaşır"

Ermənistən Türkiye ilə sərhədin açılmasına müsbət yanaşır ve bəzi layihələrdən əvvəl texniki işlərin görülməsi vacibdir.

Adalet.az xəber verir ki, bunu Türkiyənin Ermənistənla normallaşma üzrə xüsusi nümayəndəsi Serdar Kılıç jurnalistlərə açıqlamasında deyib.

"Bu kommunikasiya xətti yalnız Türkiye ilə Ermənistən arasında deyil, bütün Mərkəzi Asiya və Türk respublikalarına açılım baxımından mühümdür. Qısa müddətde bu xətti açıraq işdir və Qarsın iqtisadiyyatına töhfə vermək arzumuzdur", - o, bildirib.

Onun sözlərinə görə, Ermənistəndəki xüsusi nümayəndə ilə bir sıra işlər aparılır və gələcəkdə iki ölkənin, xüsusilə bu bölgənin iqtisadi həyatına töhfə verilməsi nəzərdə tutulur. Diplomat bildirib ki, rehberlik etdiyi nümayəndə heyəti Ali can sərhəd qapısından keçərək Ermənistənən paytaxtı İrvanda görüşlər keçirəcək.

AOİL ABBAS

XANKƏNDİNDƏ POLİS TƏXRİBATIN QARŞISINI ALDI

Bildiyiniz kimi, Qarabağda müəyyən sayıda erməni qalıb yaşıyır. Səfərlərim zamanı dəfələrlə bunun sahibi olmuşam, həm Xankəndində, həm də kəndlərdə. Yəni Azərbaycan dövləti adam kimi qalıb Qarabağda yaşıyan erməniləri məcburi qaydada ölkədən çıxarmır. Bildiyimə görə, onlar gündə üç dəfə yeməklə təchiz olunur, ayda da 200 manat pul alırlar.

Yəni bu bizim dövlətin və xalqın böyükliyü və humanistliyidi. Onu da qeyd edim ki, ermənilər Qarabağı tərk edərən, xüsusi Xankəndində, evlərində çoxlu silah-sursat gizlədiblər və Xankəndi polisi də demək olar ki, hər gün evlərdən silah-sursat tapır.

Məlum təxribat hadisəsində hamının xəbəri var. Xankəndində yaşıyan Karen Avanesyan adlı bir erməni Cənab Prezidenti İlham Əliyevin bu şəhərə səfəri ərzəsində təpədən-durnağadək silahlanıb, təbii ki, məqsədi də aydın, güman ki prezidentə sui-qəsd etmək istəyirmiş. Xankəndi polisinin sayqılığın nəticəsində təxribatın qarşısı alınub. Karen polis işçiləri qumbara atıb, bir polis əməkdaşı yaralanıb və attıma nəticəsində özü də yaralanaraq ələ keçirilib. Baş Prokurorluq və DTX tərəfindən araşdırma aparılır.

Ortada iki variant ola bilər. 58 yaşlı Karen ya Rusyanın, ya da Ermənistəndəki revanşist qüvvələrin agenti kimi qalıb Xankəndində. Və tapşırıq alan kimi də fəaliyyətə başlayıb. Yəqin ki, istintaq bunu aydınlaşdıracaq. Və bu terror hadisəsinin arxasında kimlər varsa onlar da mosuliyyətə cəlb olunacaq. Çünkü bütün dünya terrorizmlə mübarizə aparır. Yəni bu işdə əli olanları cinayət məsuliyyətindən yayındır bilməz-lər.

Ermenilər, eləcə də ermənilər zəhər verən kərtənkələrlə bilmirlər ki, Cənab Prezidenti Allah qoruyur. Allahın qorduğu şəxsiyyətə heç bir bəndənin gücü çatmaz, istəyir arxasında Rusiya yox, bütün Avropa dövlətləri dursa belə.

Tanrı Xalqımıza qorusun!

Tanrı Prezidentimizi qorusun!

"Bu, sülh prosesini pozmaq istəyən terror təşkilatlarının fəaliyyətidir"

"Xankəndinin erməni əsilli sakını, 1967-ci il təvelüldü Karen Avanesyanın əvvəlcədən gizlədiyi "Ka-laşnikov" avtomatını və ona aid patronla dolu 4 sandıqcanı, eləcə də 5 adəd qumbaranı götürüb şəhərdə keçirilən tədbir yerinə yaxınlaşmaq istəyərən polis əməkdaşları tərəfindən saxlanılan zaman 3 ədəd əl qumbarası atmaqla və avtomatdan ateş açmaqla polise silahlı müqavimət göstərməsi fikrimcə, bütövlükda Azərbaycan və Ermənistən arasında sülh prosesini pozmaq istəyən qüvvələrin və terror təşkilatlarının fəaliyyətinin təkib hissələrindən biridir".

Adalet.az xəber verir ki, bunu millet vəkili Musa Qasımlı deyib.

"Normallaşma prosesini "baltalamadın" örträ Ermənistəndə və xarici ölkələrdə onun əleyhinə olan dairelerin bundan sonra da en radikal addımlara - müxtəlif dövlət və ictimai obyektlərə, dövlət, siyasi və ictimai xadimlərə qarşı terror, sui-qəsd və b. qanlı əməllərə əl atacaqları şübhə doğurmur. Azərbaycan polisi çəvik hərəkəti mümkün qanlı hadisənin karşısını aldı. Yaralanan polisimizə şəfa deileyirik", - deyə millet vəkili bildirib.

Vasif ƏLİHÜSEYN

2

ƏDALƏT

• 19 sentyabr 2025-ci il

Milli Məclisdə məktəblərə şəhid adının verilməsi məsələsi müzakirə olunub

"Birinci və ikinci Qarabağ müharibəsi və antiterror əməliyyatlarında şəhidlərimizin adlarının təkcə yerlərə, meydanlara deyil, eyni zamanda həmin yerlərdəki təhsil müəssisələrinə verilməsi üçün Nazirlər Kabinetinin müəyyən etdiyi normalar var ki, ən azı iki orden alan şəhidin adı müəssisələrə verile biler".

Adalet.az xəbər verir ki, bunu Milli Məclisin Regional məsələlər komitəsinin bu gün keçirilən iclasında "Ərazi quruluşu və inzibati erazi bölgüsü haqqında" qanun layihəsinin müzakirəsi zamanı deputat Vasif Qafarov deyib.

"Amma ele kəndlərimiz var ki, orda cəmi 1 şəhid var, amma bir medalı və ya ordeni çatmır. Amma orada ikinci bir şəhid yoxdur ki, müqayisə edib, üstünlük təniyanan. Belə kəndlərdə o bir şəhid üçün istisnaçı tanınsa, çox yaxşı olar", - deyə deputat bildirib.

Komitə sədri Siyavuş Novruzov bildirib ki, "Şəhid adının ebdiləşdirilməsi və şəhid ailələrinə edilen güzəştlər haqqında" qanun var.

Onun sözlərinə görə, həmin qanunda hansı yerlərə şəhid adlarının verilməsi nəzərdə tutulur: "Qanunvericiliyə

əsasən, Milli Qəhrəmanların, Vətən Müharibəsi Qəhrəmanlarının adları məktəblərə, tədris müəssisələrinə verile biler. Ele yerlər var ki, bir kənddə 5 şəhid, bir məktəb var. Ona görə də adın verilmesi çətinlik yaradacaq. Bu o demek deyil ki, həmin şəhid ailəsinə qayıçı göstərilmir. Onun adına park, küçə verile bilər. Azərbaycanda təxminen 5 minə yaxın məktəb var. Şəhidlərimizin sayı təxminen 15 minə yaxındır. Ele olur ki, bir məktəbə 3 nəfər düşür. Bu məsələ ətrafında dəfələrlə müzakirə olunub. Şəhid ailələri ilə səhəb zamanı bunu izah etməyə çalışırıq".

Nicat

«Bu dəyişiklik bütçə daxilolmalarını 30 faiz artıracaq»

2026-ci ildə Azərbaycanda dövlət bütçəsi gəlirlərinin 2 milyard 567 milyon manatı fiziki şəxslərin gəlir vergisi üzrə daxilolmaların payına düşəcəyi proqnozlaşdırılır. Bu işbu il müqayisədə 29,05 % çoxdur. Yeni bu il fiziki şəxslərdən gəlir vergisi kimi yüksələn hər 100 manatın əvəzinə, gələn il 129 manat 50 qəpik yüksələcək".

Adalet.az xəbər verir ki, bunu iqtisadçı Eldəniz Əmirov deyib.

Iqtisadçının sözlərinə görə, adətən belə artımlar daha çox 5 səbəbdən baş verir:

"Karen Avanesyanın özbaşına olaraq gizlədilmiş silahın yerini bilməsi real görünmür"

"İlk növbədə bu təxribatların arxasında Rusiya və Ermənistən izləri görə bilərik. Çünkü Karen Avanesyanın özbaşına olaraq meşadə gizlədilmiş silahın yerini bilməsi real görünmür".

Bunu Adalet.az-a açıqlamasında hərbi ekspert Ədalət Verdiyev Xankəndidə təxribatı cəhd edərkən saxlanılan Karen Avanesyan haqda danışarkən deyib.

Eksertin sözlərinə görə, Xankəndidə Qarabağ Universitetinin tibb fakültəsinin tədris korpusunun və universitetin klinikasının açılışı gündündə Prezidentin ərazidə olması ilə üst-üstədə düşən belə təxribatı təsadüfi hesab etmək olmaz:

"Hesab edirəm ki, bu məsələni aidiyatlı hüquqmühafizə orqanları diqqətə alır, araşdırılacaq. Karen Avanesyanın əlaqədə olduğu şəxslər, Xankəndidə yaşayış ermənilərin bu məsələ ilə bağlı əlaqələrinin olub-olmaması araşdırılandan sonra məsələyə hüquqi qiymət veriləcək. İstənilən haldə Karen Avanesyanın törediyi cinayətdir. Hadisə zamanı bir nəfər polisimiz yaralanıb, Karen Avanesyanın özü da yaralıdır. Düşünürəm ki, yaxın zamanda bu barədə ictimaiyyətə daha geniş məlumat veriləcək. Böyük ehtimalla Karen Avanesyan bundan sonrakı ömrünü Azərbaycan həbsxanalarında keçirəcək".

Vasif ƏLİHÜSEYN

Qutteriş: "Ukraynada sülhə nail olmaq inandırıcı görünmür"

BMT-nin baş katibi Antoniu Qutteriş, təşkilatın saytında bəyan edib ki, tərəflərin sülh danışıqları ilə bağlı çox fərqli mövqə tutmaları, yaxın perspektivdə sülhə nail olmayıcağını göstərir.

"Mən Ukrayna və Rusiya arasında yaxın perspektivdə sülh razılışması əldə olunacağına heç də optimist yanaşımam. Hazırda mövqeler ciddi şəkildə bir-birindən fərqlənir" - deyə BMT-nin baş katibi bildirib.

Qutteriş qeyd edib ki, BMT tərəfləri tez bir zamanda atəsi dayandırmağa çağırıb. Baş katibin sözlərinə görə, mövqelər ərazi məsələləri ətrafında toqquşur. Ona görə də, "qəqin ki, ateşin dayandırılmasına, hələ bir müddət də nail olmaq mümkün olmayıacaq". BMT-nin baş katibi elə bilir ki, dünyada hələ də bu təşkilatı saya salan var. İlərdi BMT-nin münaqişə və müharibələrlə bağlı qəbul etdikləri minlər qətnamə, hələdə, kağız parçası kimi havadan asılı qalır...

Avropa İttifaqı geri çəkilir?

Avropa İttifaqının daimi nümayəndələri, növbəti iclasda Rusiyaya qarşı gözlənilən 19-cu sanksiyalar paketini müzakirələrdən çıxarırlar. Al-nin iclası sentyabrın 17-də keçirilməlidir.

Avrokomissiyanın sədri Ursula fon der Lyayen, hələ avqust ayında, növbətə antirusiya sanksiyalar paketinin sentyabrin əvvəllərində hazır olacağını bildirmişdi.

Katırladıq ki, daha əvvəl avropa dövlətləri birgə bəyənatlarında, Rusiyaya təzyiqi gücləndirmək məqsədiyle, antirusiya sanksiyalarını daha da sərtləşdirməyi qərara almışdır. Bunlar sanksiyaları "sərtləşdirir", Rusiya da raket zərbələrinin sayını artırır...

Rüstəm HACIYEV

AQİL ABBAS

BİR XANIM

BİR QUYUNU DAŞLAYIR...

Bir xanım aparıcı ağızını Allah yolunda qoyub qarabaqlılar haqqında ağızına nə gəlib danışır. Və nəticədə aləm dəyib bir-birinə. Sosial şəbəkələr partlayır. Söyüşün, qarğışın biri bir qəpik. Camaat iki yerə bölünüb: xanının tərəfdarları və əleyhdarları.

Monim o xanıma cavab vermək fikrim yox idi. Amma bir-iki kəlmə bu savadsız xanıma xatırlatmaq istərdim ki, ona görə savadsız deyirəm ki, onun Birinci Qarabağ savaşı haqqında heç bir məlumatı yoxdur. Söhbət XV əsrən getmir ki, bilməsin, söhbət 30-35 il əvvəldən gedir.

Deyir ki, döyüşməzdiz, ev-esiyinizi qoyub qaçdırınız ona görə 20 min kv.km. ərazimiz işgal olundu. Xanım bilmir ki, Birinci Qarabağ savaşında ermənilərlə döyüsdə 20 mindən çox şəhidimiz olub. Əliyin ov tüfəngləri ilə vuruşurdular, on müasir silahlarla, raketlərlə, tanklarda silahlansmış erməni və rus ordusu ilə. Hələ axalarında da Avropanın özündənrazi dövlətləri ilə.

Gürcüler Ağdamda avtomatin birini 3000-3500 manata, hər bir patronu isə 1 manata satırlar. Ağdamda xalı qalmadı, gəbə qalmadı, camaat dəyər-dəyməzindən gürcü işbaşlarına verib silah alırlar. Şəhərdə altı könülli batalyon vardi. Azərbaycanın müxtəlif şəhər və rayonlarından da qeyrətli oğullar öz pullarına alıqları silahla gəlib o könülli batalyonlara qoşulurdular və sonda da şəhid olurdular.

Vuruşmadıqların deyən xanum, həmin əliyalın oğulları Ermenistan silahlı qırvıvlərinin qərargahı olan Ağdərəni azad etmişdilər, Xankəndinin 7 kilometrliyinə gedib çıxmışdilar.

Sair Vaqif Cəbrayılvadə yazır:

Basilmaz bir qarış Vətən torpağı da
İçindən satan olmasa...

Xanum, sən heç Şəhidlər Xiyabanında olmusanmı? Ordakı əksər məzərlər Birinci Qarabağ savaşında şəhid olanlarındır.

Deyirsiniz məcburi köçkünlər geri qayıtmaq istəmir. Mən millet vəkilim, Ağdamlı olsam da, qacqın deyiləm, Bakuda da rəhat evim-əsiyim var. Amma mən neç aydı. Qaçqınkomun sədri Rövşən Rzayevə yalvarıram ki, Ağdam şəhərində mənə birotaqlı ev versin ki, xanımı da vurum qoltuğuma, gedim qalan ömrümü doğma yurdda keçirim. Həm də bir nümunə kimi ki, millət kəcdü Ağdam'a.

Xəberiniz varmı ki, Qarabağa qayutmaq istəyənlər Qaçqınkomun qabağında hər gün qırğın edirlər. Bu günlərdə Füzuli şəhərindəydim. Üç min nəfər artıq köçüb Füzuliya. Ona görə üç min nəfər ki, hələlik bu qədər əhalinin manzıl tikilib təhvil verilib. Mən hələ Qarabağın kəndlərinə köçənlərdən danışıram, Kəlbəcər şəhərinə köçənlərdən danışıram. Hami qayıdacəq ev-əsiyinə, narahat olma.

Ulu Öndər vaxtı göstəriş verib ki, məcburi köçkünləri girikləri mənzildən heç kəs çıxara bilməz. Amma bir məhkəmə yolu var. Köçküñ kiminsə evini zəbt edibə, ev sahibi yataqxanada da olsa birotaqlı evlə onu təmin etsə zəbt etdiyi mənzildən çıxmalıdır.

Dövlət Programında Qarabağ bütünlükə 2040-ci ildə tam həzar olacaq. Hələ 15 il var. Amma tez-tez Qarabağı gəzən bir şəxs kimi aparılan tikinti işləri ilə tanış olanda görürəm ki, Qarabağ 2040-ci ildə yox, on gec 2035-ci ildə tam bərpa olacaq və qarağılardan köçəcəklər öz dədə-baba yurdlarına.

Ela təkəz bu ilin axırı, gələn ilin əvvəli Ağdam şəhərinə 5 min əhalinin köçürülməsi planlaşdırılıb. Gərək şəhərlər, kəndlər həzər ki, camaat da qayda öz torpaqlarına.

Ağdamın işgal altında olmanın kəndlərində 45 min əhalisi yaşıyordı. Sonra Möhtəşəm Prezident yeni qəsəbələr saldı və başqa rayonlarda, şəhərlərdə yaşayan 45 mindən çox ağdamlı qayıtbər doğma torpaqlara. İndi həmin qəsəbələrlə bir yerdə əhalisi yüz min nəfər.

Və yadında qalsın, Ağdamda üç Şəhidlər qəbristanlığı var. Sənə bir şəkil təqdim edirəm, bu Birinci Qarabağ savaşında şəhid olmuş və hələ tam siyahısı müəyyən olunmamış ağdamlılar adaları.

P.S. Yeri gəlməskən, millət vəkili Elşad Musayev belə bir açıqlama verib ki, məcburi köçküñ tənyirəm ki, məktəbin yarısını götürürəm orda iki min toyuq saxlayır. Dostum Elşad müəllim, mümkünsə o məcburi köçküñün ünvanını verin, ondan xahiş edim hər ay o toyuqlardan sənədə göndərsin.

ƏDALƏT •

19 sentyabr 2025-ci il

"BENFİKA"nı DA GƏTİRİN QOYAQ QƏNİMƏTLƏR PARKINA

Bu ifadə mənim deyil. Dünən sosial şəbəkələr partlayırdı, hamı "Qarabağ"dan yazırı. Hər kəs öz sevgisini özünəməxsus tərzdə ifadə edirdi.

"Benfika"nı da gətirin qoqaq Qənimətlər Parkına". Bir nəfər də belə yazmışdı. Çox gözəl idi. Xeyli güldüm. Hikmət Mirzəyevin Xüsusi təyinatlıları necə Qarabağda erməniləri tapdalayıb keçdi, Qurban Qurbanovun da "xüsusi təyinatlıları", ayıqatları Lissabonda "Benfika"nı ele tapdalayıb keçdi.

Özü də təkcə "Benfika"nı yox, stadiondakı 40-50 min azarkeş də tapdayıb keçdi.

Azarkeş demişkən, biz Avropa komandalarından təkcə futbol oynamağı öyrənməli deyilik, həm də azarkeşliyi öyrənməliyik. Bütün matç boyu stadion xorla oxuyurdu, öz komandalarına dəstək verirdi. Və bütün stadion "Benfika"nın formasını geyinmişdi.

Görəsən, "Qarabağ"ın, "Neftçi"nin, "Sabah"ın, "Zirə"nin, "Turan"ın nə qədər yox ey, neçə azarkeş futbola gələrkən öz sevimli komandalarının maykasını geyinir - 50, 100?

Xalqımız oxumağı sevən xalqı, amma bir dəfə də stadionda xorla oxuyan görəmədi.

Oyunu Qurban Qurbanovun təmkini və soyuqqanlığı apardı. Məmməd Arazın bir şeiri var:

**Çox çaparaq atlinı
Təmkin atımla keçdim.**

İndi Qurban Qurbanov da çox çaparaq komandaları özünün təmkin atıyla keçir. Futbolçularımız sonadək dör-dör döyüdürlər. Və sübut elədilər ki, məsələ pulda deyil, "Qarabağ"ın 24 milyonlu büdcəsi, "Benfika"nın 300-400 milyon, məsələ ürkədə, qandadı, ruhdadı. Qurban Qurbanov futbolçularına bunu aşılıya bilib.

Mən həmişə "Qarabağ"ın oyununa xanımımı birge baxıram. Qapımıza ilk top vurulandan sonra çönbü mənə baxdı və dedi:

- Narahat olma. Qurbanın at işləməz yolları var. Fasilədə futbolçulara eley bir motivasiya verəcək ki, "Qarabağ" bu oyunda qalib geləcək.

Xanımımı da özüm kimi "Qarabağ"ın xəstəsi etmişəm. Onun dediyi kimi də oldu.

Bu bir futbol matçı deyildi, bu bir tamaşaçı, bu bir filmidi, "Koroğlu" operasıydı. Amma bu operanın müəllifi Üzeyir Hacıbəyov deyildi, dirijoru da

Niyazi deyildi, bu operanın müəllifi də, Maestrosu da Qurban Qurbanovdu.

Təkcə Qurban xocanı və futbolçuları deyil, bütün futbolsevərləri təbrik edirəm. "Qarabağ" bize bayram yataşdı.

Çox qəribədi, həmin gün Cənab Prezident, Ali Baş Komandan Birleşmiş Ərəb Əmirliyinin prezidenti ilə Cidir düzündə Qarabağ atlarının şousuna tamaşa edirdilər. Çaparlar öz ustalıqlarını nümayiş etdirirdilər.

Axşam da Qurban Qurbanovun atları Lissabonda həmin şounu təkrar elədilər.

Yəqin Santuş oynuna baxıb xəcalət çekirdi, əgər onda xəcalət hissə varsa.

Yeri gəlmışken bir təbrik də oyunu şərh edən Tural Dadaşova düşür. 40-50 min "Benfika" azarkeşinin səsini öz səsile baturırdı.

Rusyanın 5 vilayətinə PUA hücumu edildi

Rusiya hava hücumundan müdafiə qüvvələri ölkə üzərində Ukraynaya məxsus 43 PUA-sını vurub.

Bu barədə Rusiya Müdafiə Nazirliyi məlumat yayıb. Məlumatda göre, Rostovda 23, Volqogradda 11, Kurskda 5, Krimda 3, Belgorodda ise 1 PUA zərərsizləşdirilib.

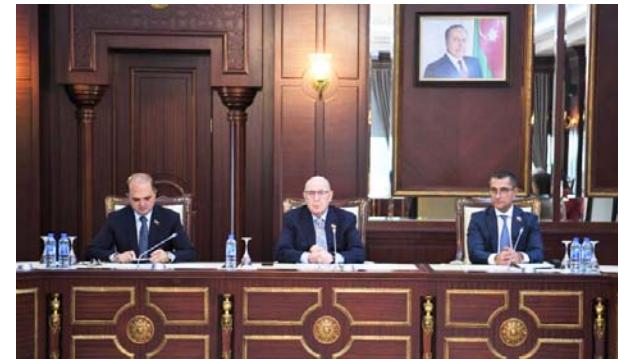
Səhiyyə komitəsinin iclası keçirilib

Sentyabrın 15-də Milli Məclisin Səhiyyə komitəsinin 2025-ci ilin payız sessiyasında ilk iclası keçirilib. İclası açan komitə sədri Əhliman Əmirəslanov yeni sessiyada komitə üzvlərinə fəaliyyətlərində uğurlar arzulayıb və gündəliyə 5 məsələnin daxil edildiyini bildirib.

Adalet.az xəber verir ki, ilk önce komitə sədri Səhiyyə komitəsində 2025-ci il yaz ve növbədən kənar sessiyaları dövründə görülen işlər barədə məlumat verib. Bildirilib ki, öten sessiyada komitədə 13 iclas keçirilib, ümumilikdə 18 məsələ müzakirə olunub, həmçinin, "Qəribi Azərbaycana qayğılı proqressinde QHT-lərin rolü" mövzusunda ictimai dinləmə teşkil olunub.

Daha sonra, komitə sədri Səhiyyə komitəsinin 2025-ci il payız sessiyası üçün iş planının layihəsini təqdim edib. Bildirilib ki, planda payız sessiyasında komitəye daxil olacaq qanun layihələrinə baxılması, müvafiq ictimai müzakirələrin keçirilməsi və digər məsələlər eks olunub.

Gündəliyin üçüncü məsələsi - "Tibbi siyora haqqın-

da" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi barədə qanun layihəsi (birinci oxunuş) Milli Məclis Aparatının Sosial qanunvericilik şöbəsinin müdürü Adil Vəliyev tərəfindən təqdim edilib. Bildirilib ki, qanun layihəsi həbs edilmiş, müəyyən müddətde azadlıqlanmamışdır. Əhliman Əmirəslanov da sonra gündəliyin sonuncu məsəlesi - "Yetkinlik yaşına çatmayanların işləri və hüquqlarının müdafiəsi üzrə komissiyalar haqqında Əsasnamenin təsdiq edilməsi barədə" Azərbaycan Respublikasının Qanununda dəyişiklik edilməsi haqqında" Azərbaycan Respublikasının 2024-cü il 27 dekabr tarixli 113-VIIQD nömrəli Qanunu icrası ilə əlaqədar Azə-

baycan Respublikasının bəzi qanunlarında dəyişiklik edilməsi barədə qanunun layihəsi haqqında məlumat verib. Qeyd edilib ki, qanunda yetkinlik yaşına çatmayanların işləri və hüquqlarının müdafiəsi üzrə komissiyaların adı dəyişdirilərək uşaq hüquqlarının müdafiəsi üzrə komissiyalar kimi müəyyən edilib. Layihədə bu dəyişikliklərin digər qanunlarda da təsbiti təklif olunub.

Müzakirələr zamanı Səhiyyə komitəsinin sədri müavini Rəşad Mahmudov, üzvü lərvəne Vəliyeva, İlham Məmmədov, Günay Əfendiyeva, Soltan Məmmədov, Müşfiq Məmmədli çıxış edərək fikirlərini bildiriblər, təkliflərini irəli sürüb.

Tədbirin sonunda öten sessiyada görülmüş işlər qənaətbəş hesab edilib, komitənin 2025-ci ilin payız sessiyası üçün iş planının layihəsi təsdiq olunub və qanun layihələri Milli Məclisin plenar iclasına tövsiyə edilib. İclasda Səhiyyə komitəsinin üzvləri Kəmələddin Qafarov, Anatoly Rafailov və digər rəsmi şəxslər iştirak ediblər.

Nicat

«AQTA-nın idarə rəisi dedi ki, kəndə gedəndə qocalmış xoruz eti yeyirəm»

"Ətin qiymətinin artmasına bir neçə səbəbi var. Fərdi təerrüfatları inkişaf etdirmək üçün örüşlərin olmaması, heyvandarlığın yem bazasının yaradılması üçün suvarılan torpaqların sürətli azalması, heyvandarlıq təsərrüfatlarının ayrı-ayrı böyük təsərrüfatlarda birləşməsi, fərdi təsərrüfatlardan heyvanı bazara çıxarmaq üçün bazarda üçüncü subyektlərin meydana çıxması, insanların ümumiyyətlə heyvan saxlamaq kimi ağır işdən uzaqlaşması və şəhərə axın etməsi, heyvan yemlərinin son dərəcə baha olması,

hökumətin effektsiz kənd təsərrüfatı siyaseti özünü burda göstərir".

Bunu Adalet.az-a açıqlamasında Azad İstehlakçılar Birliyinin sədri Eyyub Hüseynov deyib.

Ekspertin sözlərinə görə, müvafiq qurumlar da heyvan eti ile bağlı insanlara yanlış məlumat verirlər: "Heyvandarlığı inkişaf etdirmək istəyən insanlar Qida Tehlükəsizliyi Agentliyinin adamları deyirlər ki, quzu eti yeməli deyil, yəni heyvanı tez kəsməmək üçün belə söz deyirlər. Mən İspaniyada gördüm ki, quzu eti digər etlərdən bahadır və onun fotosunu da çəkmişəm. AQTA-nın idarə rəisi ilə mənim mübahisə oldu və o dedi ki, mən kəndə gedəndə qocalmış xoruz eti yeyirəm, bu daha yaxşıdır, nəinki təzə beçə eti. Bu isə güləmlə bir yanaşmadır. Güya kişilər kənd təsərrüfatı si-

yaseti idarə edirlər və televiziya vasitəsi ilə istehlakçılara çağırış edirlər ki, quzuları kesməyin, eti yeməli deyil. Bu isə çox gülənc və primitiv yanaşmadı. Bütün burlar cəmiyyətdə heyvan etinin qiymətinin sürətli bahalaşması na gətirib çıxarı.

Cox yaxşı haldır ki, Ukraynadan, Mongolustandan külülli-miqdarda qoyun eti getirilir. Bunlar qiyməti balanslaşdırır və saxlayır. Düşnürüm ki, getdikcə, etin qiymətinin qalxma tendensiyası davam edəcək. Çünkü bir daha qalxan qiymət, bir daha enmir.

Vasif ƏLİHÜSEYN

"Neft qiymətinin qalxması da bu həcmi yenidən qaldıra bilər"

"Maliyyə Nazirliyinin "Azərbaycan Respublikasının 2026-ci ilin dövlət və icmal bütçələrinin ilkin göstəricilərinə dair açıqlama"ında çox maraqlı məqamlar var. İmkan olduqca, daha önəmlili məqamlara ayrı-ayrılıqla toxunacam. Hələlik ən diqqətən məsələ Azərbaycanın 2026-ci il üçün dövlət bütçəsində Dövlət Neft Fondundan dövlət bütçəsine transferin mebləğinin 2025-ci ilə müqayisədə 11,95% və ya 1 milyard 731 mil-yon manat azalmasıdır".

Adalet.az xəber verir ki, bunu iqtisadçı Eldəniz Əmirov deyib.

Onun sözlərinin görə, bu il bütçəyə 14 milyard 481 milyon manat proqnozlaşdırılsada, gələn il 12 milyard 750 milyon manat nəzərdə tutulur:

"Əger azalma dinamikası belə (bərabərsürtlü) davam edərsə, 2033-cü ilin ortalarında transfer sıfırı çatacaq. Təbii ki, bunun ehtimalı yüksək deyil. Bəlkə gələn il neft qiymətləri ele qalxacaq ki, 2027-ci ildə daha çox transfer edərək müxtəlif dövlət investisiya layihələri icra olunacaq. Hər halda, bu dəfəki transfer həcmiňin azaldılmasının əsas səbəbi neftin ehtimal edilən qiymət enisidir. Neft qiymətinin qalxması da bu həcmi yenidən qaldıra bilər. Və bu ehtimal yüksəkdir".

Vasif ƏLİHÜSEYN

Zelenski atəsi dayandırmağa hazırdır, lakin...

Ukrayna prezidenti Volodimir Zelenski, Sky News telekanalına müsahibəsində bəyan edib ki, Ukrayna atəsi dayandırmağa hazırlıdır. Kiyyev ABŞ prezidenti Donald Trampın atəsi dayandırma biləcəyinə ümidi edirdi.

"Biz ümid edirik ki, ABŞ prezidenti atəsin dayandırılmasına nail olacaq. Biz buna hazırlıq" - deyə Ukrayna prezidenti bəyan edib.

Xatırladıq ki, Donald Tramp hələ avqustan 19-da, Vladimir Putinlə gözənlənən görüş ərefəsində atəsin dayandırılması ilə bağlı razılıq əldə edəcəyini bəyan etmişdi. Lakin, Moskvadan irəli sürdürü "xüsusi şərtləri" razılığın əldə olunmasına mane oldu. İndi, Ukrayna prezidenti Putin və Tramla görüşməyə, atəsin dayandırılmasına hazırlı olduğunu bəyan edir. Lakin... bu dəfə Zelenski öz şərtini irəli sürür. "Rusiya əvvəlcədən heç bir tələb irəli sürməməlidir".

Danışçılar baş tutmur, en azından atəsin dayanırmalı üçün, razılıq əldə olunmur, her gün onlarla, yüzlərlə can alan müharibə isə davam edir...

Rüstəm HACIYEV

ƏDALƏT •

19 sentyabr 2025-ci il

"Ədalət" qəzetinin 35 illiyi ilə bağlı toplantı keçirilib

Azərbaycan Mətbuat Şurasında "Ədalət" qəzeti 35 illik yubileyi ilə bağlı toplantı keçirilib.

Adalet.az-in məlumatına görə, tədbiri giriş sözü ilə MŞ sədri Rəşad Məcid açıb və bildirib ki, "Ədalət" qəzeti Vətənimiz üçün təleyüklü bir vaxtda fealiyyəte başladı. 1990-ci il iyulun 1-də keçmiş SSRİ-nin həle mövcud olduğu bir dövrə Mərkezi Komitə neşrin fealiyyətinə icazə verdi, onun ilk nömrəsi isə iyulun 26-da işq üzü gördü.

MŞ sədri eyni zamanda bildirib ki, Hüquqşunaslar İttifaqının mətbuṭi orqanı kimi fealiyyətə başlamış "Ədalət" hem də o dövrün Sovetlər Birliyindəki, bir növ, hüquqşunuq ab-habasının mehsulu kimi meydana çıxdı. Amma bu ab-havani sabiq imperiyanın heç də her yerində konkret ideyaya və realliga çevirmək mümkün olmadı. Qarşıya qoyulmuş məqsəd yalnız Baltikyanı ölkələrdə və "Ədalət" qəzeti timsalında Azerbaycanda gerçəkləşdi ki, bu, yazıçı, publisist, istedadlı qələm sahibi Aqil Abbasın və tanınmış hüquqşunas Adil Minbaşının eməyinin, inadkarlığının bəhrəsi idi.

Məlumdur ki, yubilyar qəzeti ilk adı "Hüquq" olub. Sonradan neşrin "Ədalət" adlandırılmasında da bilavasitə A. Abbasın xidmətidir. Bu rəda söz açan R.Məcid onu

da bildirib ki, yubilyar neşr ötən 35 ilə cəmiyyətin maraq və mənafeləri namine mübariza apardı, ədaləti cəmiyyət, hüquqi dövlət quruculuğunda xidmətlər göstərdi. "Ədalət" ötən müdəddətde peşəkar jurnalistika məktəbi kimi də özünü tə-

miyyətin mənafeləri ilə dövlətimizin maraqlarının uzlaşdırılmasını rəhbər tuturdu. Bu günün "Ədalət" qəzeti də ənənələrə sadıqliq kursunu qoruyur, müasir dövrlər ayaqlaşaraq fəaliyyət göstərir.

Qeyd edək ki, "Ədalət" qəzeti Mətbuat Şurasının

diləməyi bacarıdı, neçə-neçə tanınmış jurnalist, eləcə də ictimai xadim ilk addımlarını məhz bu qəzetdə atdı.

MŞ sədri çıxışında "Ədalət" qəzeti Azərbaycan jurnalistikasında özünəməssus missiya, daşıdığını da vurğulayıb. R.Məcid neşrin hadisə və proseslərə yanaşmasının, ayri-ayrı təqdimatlarının onu cəmiyyətdə xeyli populyarlaşdırduğunu diqqətə çatdırıb və əlavə edib ki, "Ədalət" in nüfuz qazanmasının başlıca səbəbi qəzeti klassik mətbuatımızın ənənələrinin canlandırılması ilə paralel suretdə gələcək namine mübarizə aparması idi. Bu xətt maarifçilik xətti idti və ce-

diplomu ilə təltif edilib. R.Məcid diplomu neşrin təsisçisi Aqil Abbasə təqdim edib. Qəzeti əməkdaşlarının bir qrupu ise Şuranın təşəkkürnamələri ilə təltif olunub.

Toplantıda çıkış edənlər dən MŞ-nin Ahil Jurnalistlər Məclisinin sədr müavini Əmine Yusifqızı, vaxtılı qəzətə çalışmış əməkdar jurnalıst Aydin Ağazadə və Rəşid Faxralı, yubilyar neşrin əməkdaşları Əbülfət Mədetoglu, Nicar Rüstəmov, Asif Talıboğlu, Mətbuat Şurasının icraçı katibinin müavini İlqar Tağıyev və başqaları həzirdə tanınmış publisist və yazar İrədə Tuncayın baş redaktorluğu ilə fealiyyət gös-

tərən "Ədalət" in yarandığı dövredə ekskurs edərək, neşrin çətinliklərə və məhrumiyyətlərə sinə gərmək nümunəsi olduğunu vurğulayıblar. Onlar, həmçinin, mətbuatın ədaləti cəmiyyət quruculuğu namına ezmələ çalışmasının örnəyi kimi meydana atılmış qəzeti ölkəmizdə ictimai fikrin formallaşmasında əvəzsiz rol oynadığını vurğulayaraq, onun bütöv bir jurnalist neslinin yetişməsinə de laiyqli töhfələr verməsindən söz açıb, xatirələrini bölüşüb.

Natiqlər, eyni zamanda, intellektual yüklü, düşündürücü məqalələrlə oxucularının görüşünə gelən, səmi-miyyəti və istədədi ilə fərqli-nən qələm sahiblərini bir araya getirən "Ədalət" qəzeti keşkin rəqabət şəraitindəayaqda qalmagın nümunəsi kimi də səciyyeləndirib, neşrin gələcəkdə eyni dəst-xətti və statusu qoruyaçına, dəha böyük rəqəmlə yubileyləri qeyd edəcəyinə inandıqlarını vurğulayıblar.

"Ədalət" qəzeti təsisçisi, Milli Məclisin deputatı Aqil Abbas çıxışında yubilyar media orqanının keçidi yolu bütövlükde müstəqil Azərbaycanın inkişaf yolu olaraq səciyyələndirib, nəşrə verilən yüksək dəyərə və qiymətə görə toplantı iştirakçılarına təşəkkürünü bildirib.

Dərs başladı, Xirdalanın bərbad məktəb yolu yenə təmir edilmədi

Xirdalan şəhər 3 sayılı məktəb-liseyin yolu illerdər ki, bərbad vəziyyətdədir.

Adalet.az-in ərazi-də olan əməkdaşının verdiyi xəbərə görə Xirdalanın en prestijli məktəblərindən olan

3 sayılı məktəb-liseyin yoluñ bərbad vəziyyətde olması utancvericidir. Amma nədənə aidiyyatı qurumlar buna susurlar. Valideynlər bildirib ki, təxminən 200 metr uzunluğunda olan bu yolda yağışlı havalarda həm özləri, həm də övladları palçıq batırlar. Uşaqları məktəbə maşınla gətirenlər valideynlərin bu yola daxil olaraq həm sıxlıq, həm də piyadaların gediş-gelişinə mane olması isə başqa problemdir. Sakinlər aidiyyatı qurumlardan tezliklə yoluñ təmir edilməsini xahiş ediblər.

Qeyd edək ki, 2021-ci il fevralın 1-de Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva məktəb-liseyde yaradılan şəraitle tanış olublar. Dövlət başçısının 2019-cu ilin yanварında imzaladığı Səren-camla təhsil müəssisəsinin 1176 şagird yerlik korpusu əsaslı təmir olunub və 1200 şagird yerlik yeni elave korpus inşa edilib.

Vasif ƏLİHÜSEYN

"Paytaxtı Ağdama köçürməklə bu problemi həll etmək olmaz"

"Təkcə Abşeron yarımadasının yox, artıq Bakı şəhərinin də üç tərəfi dənizdir və ora avtomobilərin girişi-chıxışı mümkün deyil. Bütün gərginlik şəhərin bir tərəfindən generaliyya olunur. Tarixi şəraitə uyğun olaraq, müx-

tərif zamanlarında şəhərin plalaşmasında gələcək inkişaf perspektivləri nəzəre alınmayıb".

Adalet.az xəbər verir ki, bunu yazıçı Səfər Alişarlı deyib. Onun sözlərinə görə, Bakıda bugünkü qədər avtomobilin olacağının heç zaman təsəvvür edilməyib: "Necə ki 10 ildən sonra bundan iki, üç dəfə çox maşının olacağı bu gün nəzərə alınır. Tixacların gün-gündə möhkəmlənməsi maşının çoxluğundan deyil. Maşın yolu kəsib dayanır, o, hərəkət edir və gedendə yolu özü ilə sürüyüb aparmır. Tixaçın əsas səbəbi şəhər daxilində başı erməni qıblesinə kəsilmiş bütün kükçələr və əsas hərəkət arteriyalarının azlıdır. Uzun sözün qısqası, dəniz geri çəkilmüşən Şixov cimərliyindən Zığ bur-nuna estakada avtomobil yoluñ çekilməsini reallaşdırmaq lazımdır. O yola şəhərin bir neçə yerində giriş de qoymaq olar. Paytaxtı Ağdama köçürməklə, tuaq ki, 125 deputatın və 124 min məmərən vəziyyəti yaxşılaşdı. Bəs xalq?".

V.ƏLİHÜSEYN

Sədr saxta diplom məsələsinə aydınlıq gətirdi

Adalet.az xəber verir ki, bu barədə Təhsildə Keyfiyyət Təminatı Agentliyinin (TKTA) idarə Heyətinin sədri Tural Əhmədov deyib. O qeyd edib ki, bəzi vətəndaşlarımız müraciet edərək bildirirlər ki, şəhadətnamələri şəxsi kabinetdə eks olunmur: "Araşdırma-lar nəticəsində isə məlum olur ki, təqdim edilən sənəd

saxtdır. Saxta diplomlar illər əvvəl müəyyən şəxslər tərəfindən təqdim olunub. Nəticədə vətəndaş bu prosesin qurbanına çevrilib. Biz bu halları araşdırırıq və çox vaxt belə sənədlərin saxta olduğu tərifimizdən müəyyən edilir. Bu baxımdan, rəqəmsallaşma saxta diplom və şəhadətnamələrin üzə çıxarılmasına və bu cür halların qarşısının alınmasına dəstek verir", - agentlik sədri bildirib.

Rza RZAYEV

Başqalarına olar,
köçkünlərə
olmaz?!

Köçkünlər uzun illər sizinlə düşmən arasında məsafə yaratıd, ən ağır dövrlərdə düşmən ilə sizin aranızda çəpər oldular!

Düşmən hamımıza olan nifratını, qəzəbini onlara yönəldti. Düşmən ümumi kimlik adı altında, Türk olduqları üçün qisasını onlardan aldı, yoxsa qarabağı - Fazıl, Məhəmməd, Hüseyn, Əli, Vəli olduqları üçün yox!

Düşmənlə daha yaxın ərazidə yaşamaq onların güna-hı deyildi!

Onların qisməti, taleyi belə gətirdi!

Onlar düşmənlə yaxın və üz-üzə olmasaydilar, düşmən sizə daha yaxın gələcəkdi, onların taleyini siz yaşa-mış olacaqdınız!

Onların fərdi faciələri sizə qismət olacaqdı!

Başqa rayonlarda, kəndlərdə evi olanlar da evlerinin qapısını bağlayıb gəliblər Bakıya. İndi bəziləri deyir ki, torpaqlar qaytarılıb, evlər tikilib, köçkünlər niyə geri dönmür?

Köçküñ də geri döñəcək, evinin qapısına qifil vura-caq, yenidən döñəcək Bakıya. Birdə niyə yenidən didərgin düşsünlər ki, niyə çörək pulu qazandıqları yeri itir-sinlər ki?

Başqalarının da rayonlarda, kəndlərdə evləri var da, niyə Bakıda yaşayırlar ki?

Başqalarına olar, köçkünlərə olmaz?! Köçkünlərə dövlətin tikdiyi öz evləridir, hədiyyə deyil!

Köçküñ də başqaları kimi kənddə də evi olacaq, Bakıda! Təkrar harda istədə yaşıya bilər. Onlar da bu ölkənin vətəndaşdır, yad biri deyillər!

Yad olan düşmən kimi düşünənlərdir!

Vətən ümumi anlaysıdır, Azərbaycan ümumi anlaysıdır, hissələrin yaratdığı ümumi Azərbaycan var, Azərbaycanı yaradan, təşkil edən istənilən hissədə yaşamaq haqqımız var, Azərbaycan adı olan istənilən hər hissədə ev sahibi olmaq haqqımız var.

Bir çox insanların bir çox rayonda evi var, illərdir o evlərin qapıları bağlıdır, heç qapıları açılmır, içində yaşama-ğşa həvəs də yoxdur, vaxt da.

Belələrinə hər yerdə ev tikmək olar, amma köçküñə olmaz?

Köçkünlər ancaq doğulduğuları bölgəyə dönməlidir, orda yaşalmalıdır? Hansı kitabda yazılıb bunlar, harda oxumasunuz bunları?!?

Axi siz kimsiniz ki, xalq, dövlət, millət adından ümumi qərar verirsiniz?

Kimsiniz da, deyin, bilək!

İqtisadçı: "Baliğin qiymətinin bahalaşmasının səbəbi budur"

Bu il, yeni mövsümə bağlı məhsulların qiyməti kəskin şəkildə artıb. Bildirilir ki, farel baliğının bir kilogramı 13 manat, çupra 19-22 manat, nərə 45 manat, böyük çəkili sudaklar 10 manata, xırda çəkili sudaklar 8-9 manata, çəkili baliği 6-8-10 manat arasında təklif edilir. Bazaarda ən ucuz xanı baliğdır ki, onun da kilosu 5 manata satılır.

Adalet.az-a açıqlamasında iqtisadçı-ekspert Xalid Kərimli erzaq bazارında qiymətləri bazarin tənzimlədiyini bildirib. Onun sözlərinə görə, təqdim olunan qiymətə məhsul satılırsa və bunu alıcılar alırlarsa, məhsulun qiyməti bu cür təyin olunur:

"Qiymət artımı ötən ildən sürətlənməye başladı. Çünkü hökumət idxlə olunan baliqlara 15 faiz rüsum tətbiq etdi. Xəricdən gələn məhsula rüsum tətbiq edəndə avtomatik olaraq daxildeki məhsul da bahalaşır. Çünkü onun rəqibi xərcdən gələn baliqdır. Yəni bu bahalaşmanın birinci səbəbi tətbiq edilən rüsumdur və o da indi özünü göstərir".

İqtisadçının sözlərinə görə, mal və qoyun etinin bahalaşması da baliq etinin bahalaşmasına imkan aradır:

"Çünki bular bir-birini əvez edən məhsullardır. Təqaq ki, vətəndaş züləla olan tələbatını adlarını çəkdiyim məhsullardan alır və bilir ki, qiyməti bahalaşanda digər məhsula da tələbat artır. Üçüncü səbəb odur ki, sahibkarın xərcləri artır və bu da imkan təqdiqə qiyməti yüksəldir. Qiymət yüksəldənə alıcı alışı eyni həcmde davam etdirirse, onda yeni qiymət tərəzliyi formalaşır. Alıcılar bundan narahatlırlar, alışlarını azalda bilərlər. Yəni təkcə cəzalandırma üsulu budur".

Vasif ƏLİHÜSEYN

Faiq QISMETOGLU
faiqqismetoglu@box.az

Ayının yüz oyunu...

... Bizdə bir şeyin qiymətini qaldırmaqdan öncə cəmiyyətin, ictimaiyyətin fikirlərini öyrənirlər. Öyrənilər ki, görsünlər qiymətlər qalxa, camaat nə edər? Onsuza da qiymətlər son vaxtlar dəfələrlə artıb. Camaat onda nə edib ki, indi nə etsin? Uzaqbaşlı bir-iki gün danışırlar, sonra da hər şey yaddan çıxır, hərə öz iş-güçünün arxasında gedir.

Və bir də tək qiymət artımı bizdə baş vermir ki! Dünyanın bütün ölkələrində bahalaşma var, olub və olacaq! Ele bil ki, əsas fikir yadımdan çıxdı. Hə, bir şey bahalaşmazdan əvvəl cəmiyyətə müəyyən informasiyalar ötürürül.

Indi də metroda "üztənəmə" sisteminə keçməklə bağlı yeni ideyalar səsləndirilir. Metronun müsul şəxslərinin dediyinə görə, bu sistemə keçmək guya ədaletsizliyin qarşısını alacaq. Belə ki, bir var metronun bir stansiyasından axırıncı stansiyasına qədər gedəsən, bər də var, bir neçə stansiya! Bax, bir neçə stansiya gedənlər 50 qəpikdən az pul ödəyəcəklər. Bəs, onda axıra qədər gedib qayıdanlar nə qədər pul verəcəklər? Ele məsələnin qaranlıq tərəfi de budur. Bunu isə metropoliten camaata açıqlamaq istəmir. "Mus-mus", - deyinçə elə birdəfəlik "Mustafa" deyin də! Deyin ki, metronun qiymətini artırmaq isteyirik. Belə çıxır ki, axırıncı stansiyaya qədər gedib, qayıtmaq iki manat olacaq! Yəni bir manat o tərəfə, 1 manat da bu tərəf! Bu da isisi bir yerdə eləyir iki manat! Əger bir evdən gündə üç adam metrodan istifadə edəcəkse, qiymət qalxandan sonra 6 manat pul xərcləməli olacaq. Bu da təqquḍülər, tələbələr və aztəminatlı ailələr üçün çox ağır yükdür

Və bir də metrodan kim istifadə edir? Əlbəttə, tələbələr, təqquḍülər və aztəminatlı ailələr! Bir çox ekspertlər isə "üztənəmə" sistemini bəh-bəhələ terifləyirlər. Guya bu sistemə keçmək çox yaxşı olacaq. Bizdə həmişə belə olub: qiymətlər qalxmayandan əvvəl terifləyirlər, sonra da vaxt keçir və görürsan ki, bunun xalqa yox, qiyməti qaldırıran quruma xeyiri var. Ayının yüz oyunu var, bir arımdan başında! İndi gözləyək görək bu "üztənəmə" sisteminin camaata nə xeyiri olacaq! Xeyiri olacaqsa, nə gözəl, xeyiri olmayıacaqsa, babalı qiymət qaldırınların boynuna!!!

Sənin alın yazındı bu Vətən...

Hər bir yeni kitab bir işqidir, bir nurdur. Və yer üzünü, insanların qəlbini, ürəyini işqalandırır! Adam var ki, bir gün kitab oxumasa, ürəyi partlayar. Bu mənada kitab bize hava, su, çörək kimi çox lazımdır.

"Sənin alın yazındı bu Vətən..." kitabı da bele dəyərlə, unikal bir kitabdır. Bu kitab Azərbaycan Aşıqlar Birliyinin sədri, Əməkdar elm xadimi, Dövlət Mükafatı laureati, "Şöhrət" ordenli, professor Məhərrəm Qasımlıya həsr olunmuş elmi məqalələr, filoloji dəyərləndirmələr, publisist yazılar, müsahibələr, müəllife həsr olunmuş şeirlər və təbrikler topalusudur.

Topladıki yazılar təqribən son qırx ildə Məhərrəm Qasımlı- Orxan Paşa haqqında mətbuatda gedən , ekran- efdar də yer alan materialların seçilmiş örnəkləridir. Bu kitab görkəmli alim və şairin ömrə yolu, elm və sənət axtarışlarının əsas istiqamətləri , folklor, ozan- aşiq mədəniyyətinə qeyrətkeş və qədirşünas münasibəti barədə dəyərlə bir qaynaqdır. Onun da qeyd edək ki, kitabda bu yazının müəllifinin də professor Məhərrəm Qasımlı barədə beş məqaləsi çap olundur.

Kitabı hazırlayan Əməkdar mədəniyyət işçisi Musa Nəbioglu, elmi redaktorları filologiya elmləri üzrə felsefa doktoru, dosent Aynur Xəlilova, filologiya elmləri üzrə felsəfə doktoru, dosent Altay Məmmədliyidir. Yazımızı professor Məhərrəm Qasımlının (Orxan Paşanın) bəfikləri ile tamamlayırıq:" Əsl ziyalılıq odur ki, sən dərbəndlə olmadan tutduğun əməller, hərəkət və davranışlarını görən Dərbənd camaati elə bilsin sən de Dərbəndlisen , lənkeranlı sən Lənkerandan, gəncəli sən Gəncədən, naxçıvanlı sən Naxçıvandən, qarabağlı Qarabağdan, təbrizli Təbrizdən, urmiyalı Urmiyadan , zəncanlı Zəncandan, borçlı Borçalıdan, göyçəli Göyçədən, şirvanlı Şirvandan bilsin.

Sevginlə , əməlinlə Vətən boyda görünəsən , Vətənin hər yerindən görünəsən ".

EMİL FAİQOĞLU

"AŞIQLAR QƏRBİ AZƏRBAYCANI TƏRƏNNÜM EDİR"

Azərbaycan Respublikasının Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Agentliyinin maliyyətə dəstəyi ilə "Ozan Dünyası" Aşıqlar Yaradıcılığının Təbliği ictimai birliyinin həyataya keçirdiyi

Azərbaycanı tərənnüm edir" adlı layihə çərçivəsində hazırlanmış eyniadlı kitab işıq üzü görüb. Bu gün aktual olan Qərbi Azərbaycana qaydiş konsepsiyasına dəstək məqsədi ilə hazırlanmış kitabda XVII əsrde yaşamış Dərdli Nəsibdən üzübüri günümüzədək ustad aşıqların poetik yaradıcılığından seçmələr - Qərbi Azərbaycandakı yer-yurd adları, bu qədim torpaqlarımızda yaşmış soydaşlarımızla qarşı zaman-zaman ermənilərin törətdikləri vəhşilikləri əks etdirən şeirlər toplanıb.

"Ozan Dünyası" Aşıqlar Yaradıcılığının Təbliği ictimai birliyinin sədri, Əməkdar mədəniyyət işçisi Musa Nəbioglu bildirib ki, "Bakı Mətbəesi" ASC-də nəfis tərtibatla çap olunmuş kitabı daxili edilmiş şeirlər bir neçə aspektdən diqqəti çəkir: dövrün ictimai-siyasi mənzəresi; bütün dövrlərdə baş vermiş erməni zülmü və təcavüzünün eks olunması; tarixi yer-yurd adları ile zəngin olması; ermənilərin zaman-zaman xalqımıza qarşı törətdikləri vəhşiliklərin təsviri; erməni zülmünə qarşı mübarizə aparmış mərd və mübariz igidlərimizin tərənnümü və s.

Kitab Qərbi Azərbaycanın aşiq sənətinin ilk beşiklərindən biri olmasına diqqət yönəltməklə yanaşı, həm də bu tarixi torpaqlarımızdakı yer-yurd adlarımızın öyrənilmesi baxımından da əhəmiyyətlidir.

Layihənin rəhbəri "Ozan Dünyası" Aşıqlar Yaradıcılığının Təbliği ictimai birliyinin sədri, Əməkdar mədəniyyət işçisi Musa Nəbioglu, kitabı elmi redaktoru ADPU-nun prorektoru, professor Mahirə Hüseynova, elmi məsəhətçi Azərbaycan Aşıqlar Birliyinin sədri, Əməkdar elm xadimi, professor Məhərrəm Qasımlı, rəyçi ADPU-nun Ədəbiyyat kafedrasının müdürü, dosent Razim Məmmədliyidir.

Xaxın günlərdə kitabın təqdimatı keçiriləcək və müvafiq təşkilatlara pulsuz paylanılacaq.

50 manat cərimə!

Bu gün piyadaların iştirakı ilə Bakıda ağır yolaqlıyyat hadisəleri baş verir. Təbii bu qızalar zamanı ölen və xəsarət alanlar olur.Onu da qeyd edək ki, paytaxta piyadavurmalar və ölüm halları daha çox olur. Ayndır ki, burada sürücülerin və piyadaların yüksək məsuliyyəti var.

Çox təessüf ki, bəzi hallarda həm sürücülər, həm də piyadalar bu məsuliyyəti yaddan çıxarırlar və ona görə də, piyadavurma hadisəleri qaćılmaz olur. Piyadaların vurulması ilə bağlı faktlar yol polisinin də narahat edir.Mehz bunları nəzərə alan yol polisi nezəret profilaktik tədbirlər keçirir, qabaqlayıcı adımlar atır.

Əfsuslar olsun ki, bir çox sürücüler piyada zolaqlarında dayanır, hərəkəti davam etdirir və piyadalara yol vermirlər. Bakı Şəhər Dövlət Yol Polisi idarəsinin ictimaiyyətə əlaqələr bölməsinin rəisi, polis kapitanı Toğrul Nəsirli ona ünvanlaşdırılmış sorğuya cavab verərək bildirir ki, hər bir sürücü piyada zolağında piyadaya yol verməlidir.

Buna birmənəli olaraq əməl edilməlidir. Əger sürücü piyada zolağında ona yol vermirse,o, İnzibati Xətalar Məceləsinin 130- cu maddəsilə 50 manat məbləğində cərimə edilir. Ona görə də, sürücüler yol hərəkəti qaydalarına əməl etməli və piyada zolaqlarında piyadalara yol verməlidir.

Evlərin kirayə haqqı artdı...

Onsuza da son illər mənzil bazarında qiymətlər xeyli qalxıb. Son beş- altı ayda evlərin bahalaşması daha sürətli gedir. Bu isə kirayə haqqlarının da qalmasına rəvəc verir. Əger bir neçə ay bundan əvvəl metronun "Xalqlar dostluğu" stansiyasının yaxınlığından iki otaqlı mənzil 400 manata verilirdi, indi 500-600 manat cıvarındadır.

Tələbələrin yay tətilini baş vurub , Bakıya qayıtmışları da , mənzil bazarında kirayə haqlarının artmasına səbəb olub. Bu da heç şübhəsiz, onların valideynlərini həddindən artıq narahat edir. Qızına kirayə mənzil axtaran Yusif Əhmədov deyir ki, neçə gündür ki, münasib qiymətə ev axtarıram, amma tapa bilmirəm. Evlər çox bahadı və imkanımıza uyğun deyil. Səhər bir mənzil tapmışam- 500 manata. İndi bir başqa tele-

bə qızla övladın o mənzildə yaşayacaq. Hər halda, ali məktəb rektorları gələcəkdə bu məsələləri diqqətde saxlamalıdır. Çünkü universitetlərin yataqxanaları olsa, imkansız ailələrin övladları orada qala və oxuya bilərlər. Ali təhsil ocaqlarının yataqxanaları var, ancaq bütün tələbələr çatır. Ona görə də, gələcəkdə bu yataqxanaların sayı artmalıdır ki, bütün imkansız tələbələr orada qala bilsinlər! Bir sözə, tələbələr həmişə qayğı lazımdır ki, onlar çətin vəziyyətdən çıxa bilsinlər!!!

700 qramlıq çörəyin qiyməti...

Bizdə hər şeyin qiyməti gündə olmasa da, tez-tez qalxır.Buna isə insanlar çox təcəccübənlər. Özü də ki, çörək ola. Hər gün aldığımız Sumqayıt çörək zavodunun istehsalı olan "Çörəkçi" köməc çördər çörək də bahalaşır.

Belə ki, beş- on gün bundan əvvəl həmin çörəyi bir manat on qəpiyə alırdıq. İndi isə bu çörəyi bir manat on dörd qəpiyə alıraq. Əlbəttə , belə baxanda qiymət çox da artmayıb, dörd qəpiçək bahalaşır. Amma dörd qəpiçək də puldur və her şey dörd qəpiçək bahalaşsa, onda görün bu insanlar hansı çətinliklər yaşıyalar.

Çox təessüf ki, bunu qiyməti qaldırınlardan başa düşmək istəmərlər və o cümlədən çörək istehsalçıları! Deməli, yük yənə sadə insanların üzərinə düşür.Görünən odur ki, bir çoxları süni surətdə qiymət artımı yaratmaqla əhalinin cibine girmək istəyir. Bu isə həm qanun pozuntusu, həm də insafsızlıqdır!

Əyləci qəfil basdı...

Biz 50 nömrəli marşrutda mövcud olan nöqsanlarla bağlı dəfələrlə təqnidə yazılır qələm almışq. Təessüf ki,bundan nə marşrutun sahibi, nə də Azərbaycan Yerüstü Nəqliyyat Agentliyi bir nəticə çıxaraq nöqsanları ara- dan qaldırmayıb.

Mehz buna görə də, həmin nöqsanlar yənə davam edir. Yeni avtobusu idarə edən sürücülər sürət həddini aşır, sükan arxasında sıqaret çəkir, mobil telefonla dənizir və bir çox həlla nəqliyyat vasitəsinə dayanacaqda kənarda saxlayır, hətta sənisişlərə kobud rəftər edirlər.

Biz bir daha bu gün, yəni sentyabrın 9-da səhər saat 9:30-da Yeni Günəşli-dən metronun "Neftçilər" istiqamətində hərəkət edən 90- HS - 593 nömrəli avtobusda göründük. Gördük ki, avtobus köhnədir, istismar müddətin başa çatdırıb.Ustəlik də bir neçə oturacaqda pis vəziyyətdə, yəni sıniq- salacaq idi və sürücü avtobusu yüksək sürətə idarə edirdi.

"Fatiməy - Zəhra" məscidinin yanında qarşısına heç bir manəcə çıxmadan əyləci qəfil necə basıldı, sənisişlər bir-biriin üstüne yixildi. Bir qadında, güclü zərbədən oturacağına üstüne yixıldı. Xoşbəxtlikdən qolun- qıcıq sinmadı.Və dedi:" Az qala ,ölümüşdüm. Avtobus normal sürün dəl!" Digər sənisişlər də belə hərəkətinə görə sürücüyü etiraz elədilər. Sürücü isə üzr istəmək əvəzinə, dedi:" Mən qəsdən eləmədim ki? Köhnə maşındır da, neynim! " Bax ,belə! Yəni Günsəli camat hər gün belə hadisələrlə üzləşir.

Tədbir görənse, yoxdur. Belə bu dəfə marşrutun sahibi və Yerüstü Nəqliyyat Agentliyi hərəkətə gəlib bu kobud və məsuliyyətsiz sürücü barədə tədbir görə və mövcud nöqsanları aranı qaldıralar!!!

EMİL FAİQOĞLU

6 ƏDALƏT •

19 sentyabr 2025-ci il

Araz Hüseyinov

Azərbaycan qadını - əsl Azərbaycan kişişi

Bugünkü Azərbaycan qadını ve kişisi təzadlıdır. Azərbaycan xanımını ve kişisini görəndə mən dəhşətə gəlirəm. Çünkü adı, sadə, Şərəq yönümlü ailədə tərbiyə alıb, böyükmişəm. Və bu fərqi daha çox görə bilirəm. Əvvəla, cəmiyyətimiz özü əlaqəsizlik uğurumuna gedir və bu arada mənimlə tam razılışa bilərsin ki, ilk də bu uğuruma sürükleyən, məncə, az qala xəstə bir aclarla, vəhşi bir hissə sahib "kişi"lərimizdir. Fikirlərimi müqayisələrlə davamlayıram. Belə ki 90-ci illərin əvvəllerində, nəca geinməyindən asıl olmayaq, kückəd bir kişi çönbü nə baxmazdı, nə də söz atmadı (99%). Fikir versək doxsanların əvvəlində orta məktəbi bitirən məzunlar qardaş-bacı münasibətində bu gün də qalırlar.

Mən 1994- 97- 98-ci illərdə bibim oğlu, bibim qızı, xalam qızının məktəbi bitirib evlərində qız ve oğlanların tədbirdə əylənmələri görən adamam. 2000-ci illərdə bu, yavaş-yavaş avazırıdı. İndi isə yalnız video kasetlərdə qalıb. Məncə, cavabı məndən də yaxşı bilirsınız. Mən hərdən təccüb edirəm, o baxışlarla baxan gözəl nə ecəb orbitindən çıxıb düşmür)), hansı sözler atılmır, hələ addımları demirəm...

Bu arada bir eləvə. Niye Azərbaycan qadını uzun illərdi, hətta Sovet dönenində belə, mini yubka, şalvar, da-ha nələr geyinə bilir, amma əsl Azərbaycan kişişi bu güñə qədər yayın cirhacırında bişsə də şortlik geyinə bilmir??? Mən şəxşən geyinmirəm. Evinə kənar adam, qohum geləndə də eynimi dəyişirəm, yoxsa sixilərəm. Mil-yon müqabilində belə satın alınmayaq. Lakin pula satılan qadınlar, kişilər azdırı? (amma şükür ki, var)

Sevgisi pul, görüşü pul, dostluğun pul, ailə qurmaq niyyəti yene də pul! Keçmiş iekənlərlə dolu qızlarımız daha tez əre gedir, neinki mələk kimi qızlarımız "qismət" və "tale" deyib evdə qalırlar. Amma "qarıyırlar" deyirlər... Məncə, bu gün Azərbaycan qızları özüne bu "bela" bu sərr nədir sualını cəmiyyətə vermelidirlər.

Azərbaycan gənci niye axı keçmiş qaranlıqlarla daha xoşbəxt olmağa çalışır? Niye onları seçilir? İlk zahiri gərkəm - 99% çox gözəl bədən quruluşuna maliklik. Bəs, intellekt? (bizdə sinifdə hətta orta məktəbdə qızları-mız idmanı girməzdi).

He, yadimdakən hədsiz botoks, bədən şəkilləndirmə xəstəliyi yaranıb. Onu vaxtından tez edənlər hissələrini gizlətməz, hədsiz nəvaziş verər, çox da gözəl olmayan adı bir kişini qədər nəvazişli sözlər göylərə qaldırlar ki... Amma bunun yera çırpılmağı düşünün olubmü? Bu yetimlər də gerçəkdən göylərə uçurlar... Bütün məsələlərdə çox rahatlıqla dil tapar, ruhu da incimədən öz istədiyini etdiircəkdir. Əksər hallarda sənən görə hər şeyini qurban verər. Və elə ən vacib səbəblərdən biri - intim. Da-ha bunu izahlamırıq). Əgər bir cəmiyyətdə dul, boşanmış xanıma "seks makinası" kimi baxılırsa, o cəmiyyətdə əlaqanın "e" hərfindən belə danişmağa deyməz.

Bu gün bir qədər məhrı-banlıqlandıqdan sonra insanlıq halı kimi sırını bölüşən belə xanımlara "mən səni anlayıram" deyən kişilərin "anla-maq" sözünün altında belə, "mən səninle yatmaq istəyirəm, səninle gəzmək, qeyri-leqlə macəra yaşamaq istəyirəm" arzusu yarır. Əslində isə qadının erindən ayrılmış səbəbi dinleyənlər üçün maraqlı deyil, amma diqqətlə, anlayışlı biri kimi dinleyəcək. Ən azından qadının təsəvvü-

ründə "erindən fərqli olaraq mən anlayışlı biriyəm" obrazı yaratmaq üçün. He, bilirəm, "istisnalar var" deyəcəksiniz, "mən elə deyiləm" və s.i.a... Həm də deyəcəksiniz ki, siz-dən fərqli olaraq cəmiyyətin 90%-dən çoxu belədir və belə düşünür. Sizin çoxunuzun isə bu 90-lığa heç bir aidiyatınız yoxdur. Çünkü bunu oxuyan hər kəs özünü yerde qalan 10%-dən hesab edəcək. İçinizdə bir təselli verəcəksiniz özünüzə. Beleçə, rahatlıq tapacaq, belkə kimi, nəyise yada salıb, üzərindən bir qurtum su da içəcəksiniz.

Bu, bilirsiz nəyi xatırladır? Hərbi xidmetdə hansısa hadisəndən sonra bir zabit çıxıb taboru söyərdi ki, 90%-niz "filan-filansınız". Çoxunun səsi çıxmazdı. Çünkü hamı özünü qalan 10%-də hesab edirdi. Və o sözün ona heç bir aidiyatı olmadığını düşünürdü. İstisnalar nə zaman ümumi qaydanı pozur ki?! Buna görə də elə deqiq və ümumidən danişram. Bu gün Rusiyaya gedən kişilərimiz yüzlərlə sıfət görmüş bir rus qadınıyla (hələ onun özündən 25-30 yaş böyük olmasını, onuna bərabər olala başqlarıyla gəzməklərini qeyd etmirəm) vətəndaşlıq almağa görə nigah üçün "sinov" deyir, lakin Azərbaycanda həyat yoldaşı şəhid olan, xəstəlikdən ölenlərle evliliyi özüne şərəfsizlik bilir. Niye? Çünkü Rusiyadakı qadının hoşqalarını burada bilən olmur. Onun yatıldığı azərbaycanlı kişi olmayıbsa, bu, daha da rahatdır. Çünkü o, etraf üçün yaşıyır. Demek ki, məqsəd heç də şərəf, nüfuz deyilmiş. Bir-iki qohumunu da ora aparıb, cörək sahibi etsə, arada burdakı məktəbli yaşında övladına hədiyyələr göndərsə, olacaq lap "bomba" kişi. Hətta ailəvi əlaqə məsələlərini onun sözüyle hell edəcəklər... Amma burada dostların üzüne necə baxa bilər? Heyvani hissələr üçün virtualdan tutmuş, adı

görüşə qədər dəridən-qabıqdan çıxıb, "işlərimi yoluna qoyum, səninle evlənəcəyəm" deyib, dostlar arasına çıxanda "bazlıdan gəlirəm" söyləyəndir. Bu cür insanları Azərbaycanda "facebookda olmayan" birini aramalarını demirəm. Neca deyərlər, "illuminatilər" dən, Mason işləjarından, İŞİD-dən, "Mosad"dan, CİA-dan daha təhlükeli bir güc var: Camaat. Camaat nə deyər? Çünkü burada heç kim özünü yaşamır, burada hər kəs "camaat nə deyər" aksiomu üçün yaşayır. Hətta metroda yer verənlərin də eksəri başının üstündə duran xanıma onun hamile olmasına, yaşına, qadınlığına görə deyil, "ətrafdan baxanlar nə deyər" düşüncəsinə görə edir. Bayaq bir dostumuz dedi ki, Rusiyada bulara əhəmiyyət vermədikləri üçün sağlamadırlar. Qidanı, sağlam həyat tərzini demədi. Məhz bunu dedi. Hələ qadına erindən qalınlara, özündə olanlara görə də münasibətə girənlər də az görmədik. Miras varsa nə şərəf, nə keçmiş öməli olmayıcaq. Kasıba mühafizəkar baxan oğlanın baxışları qəfildən müasirleşir. Ne olsa da, qadının pulu ilə zaten özüne şərəf, leyəqət toplayacaq. Qadın isə erindən, özündən qalma obyektlərini gəzib, övladının başını tumarlaşdır, özünü aldadacaq. Ve özünü aldadığının fərqində olaraq

P.S. Siz isə, mənim özünə "maarifçi" deyən qardaş-bacılarım, durub Dostayevskinin "Cinayət və Cəza"sından yazıb, insanlara vicdan oyanışından danışırsınız. Bu format da onlar üçün tez deyilim?

P.P.S. Heç mənim ya-zım da düz qurulmayıb. Bir qadının qarşısına tanıtım üçün təhsilini, savadını, peşəsini deyil, "du'l", "ayrıl-mış", tənha sözləri qoyu-lursa, ta heç zad...

mərhumaya yaxud sağ şəxse savab yazar. Bir neçə il əvvəl deputat Razi Nurullayevin valideyni vəfat edərək dəbdəbeli ehsan əvəzine sadə süfrə ilə kifayətənib kəndin yolunu təmir edib düzəldmişdilər. Belə nümunələr var.

Bakinin Fatimayı kəndində də yeni bir nümunə ilə qarşılaşdır. Vəfat etmiş həyat yoldaşının adına dəbdəbeli ehsan əvəzine ailə küçənin yollarını asfalt etdirib. Əsl ehsan, İslam dininə uyğun olan, xalqımızın xarakterinə münasib əməl bax budur. Çalışmaq lazımdır ki, belə nümunələr çox olsun. Əsasən imkanlı adamlar gərək qabağa düşsünlər.

Qəbristənlərlə, dəbdəbeli yas məclislərə sərf olunan, israf olunan vəsaitlər toplansa əhali kəndi, qəsəbəni, yollarınızama sala, abadlaşdırıa həm dünyasını dəyişən yaxınlarına əbədi rəhmət qazana bilərlər.

V. ƏLİHÜSEYN

İlahiyatçı: "İslamda ən yaxşı sədəqə birdəfəlik olan yox, davamlı olandır"

fan ilahi kitabımız olan Quran-da ehsanın yaxşılıq sözünün sinonimi kimi işləndiyini bildirib. Onun sözlərinə görə, bütün temənəsiz yaxşılıqlar ehsan adlanır:

"Müqəddəs kitabda bütün müsəlmanlara ədalətli olmaq və ehsan, yeni yaxşılıq etmək əmr olunur. Xüsusi olaraq valideynlərə də ehsan etmək bu-

yurulur. Amma təhrif olunaraq bizdə ehsan yalnız yemək süfrəsi kimi yadda qalıb. Xüsüsən də yas yerində vərilən yeməyə ehsan deyilir, yerdə qalan yaxşılıqlar sanki ehsan deyil. Əslində isə ehsana yol çəkmək, bulaq tikmək, yetimi oxutmaq, kasıba əl tutmaq kimi əməllər də daxildir.

İlahiyatçı bildirib ki, İslama ən yaxşı sədəqə və ehsan yemək süfrəsi kimi birefəlik olan yox, davamlı olandır:

"Buna "sədəqe cariə" deyil. Yəni, axıcı, davamlı yaxşılıq. Tutaq ki, yol çəkmək, bulaq tikmək kimi. O yol, bulaq kimin adına ehsan edilibsə camaat istifadə etdiğə həmin

Rüstəm Hacıyev

"Sülh istəyirsən, mührəbəyə hazır ol!"

Və ya, "mührəbə istəyirsən, özünü "sülh göyərçini" libasında göstər"

Rusiya Ukrayna mührəbəsi artıq 3 il yarımdır davam edir. Dünyanın aparıcı dövlətləri özlərini elə aparrırlar ki, guya bu mührəbənin sülh yolu ilə başa çatmasının tərəfdarlarıdır. Ən azından belə bir imitasiya yaratmağa çalışırlar.

Başda Birləşmiş Millətlər Təşkilatı və onun baş katibi Qutteriş olmaqla, digər apıcı dövlətlərin liderləri çoxsaylı bəyənatlarında, qanlı mührəbənin tacili dəyandırılmasıdan, sülh danışqlarına başlanılmışından dəm vuturlar, əslində isə...

Ən çox "sülh razılaşmasının vacibliyindən" danışan ABŞ, Avropanı tərəfdəşkarı ilə birləşdə yeni sxem çərçivəsində Ukraynaya silah verilməsi paketini müzakirə edirlər. Verilen xəbərlərə görə, Vaşinqton və Avropa dövlətləri Kiyevə silah-sursat göndərilməsi məsələsində razılıq əldə ediblər.

Reuters agenliyinin məlumatına görə, Pentaqon rəhbərinin siyasi məsələləri üzrə müavini Elbtic Kolbi bildirib ki, "Priority Ukraine Requirements List"- yeni mexanizm çərçivəsində Ukraynaya 500 milyard dollarlıq silah-sursat tədarük ediləcək.

Ukraynaya veriləcək 500 milyard dollarlıq silah-sursat, amerikanın ehtiyat fondundan ayrılsa da, guya maliyyə xərclərini "daha çox sülh tərəfdarı olduğu üçün" ABŞ deyil, NATO-ya üzv dövlətlər ödəyəcək. Məzərə alınsa ki, NATO-nun əsas maliyyə mənbəyi Birləşmiş Ştatları, alyansın büdcəsinin təxminən 70- 80 faizini ABŞ maliyyələşdirir, digər üzv ölkələr isə alyansa simvolik maliyyə ayıırlar, onda belə çıxır ki, Ukraynaya göndərilecek silah-sursatın pulunu dolası yolla yənə Birləşmiş Ştatlar ödəyəcək.

Yəni, "sülh göyərçinlərinin" daha çox nəyin -sülhün, yoxsa mührəbənin tərəfdarları olduqları mədələsinə aydınlıq gelir. Bir tərəfdən dayanmadan atəşin dayandırılması çağrışları, digər tərəfdən mührəbənin davam etdirilməsi üçün Ukraynaya külli miqdarda silah-sursat tədarükü...

Adam çəş-baş qalır. Bunlar nə yeyib-içirlər? Səhər, dedikləri "ataşkəs", "sülh" çağırışlarını axşam təkzib edirlər, axşam səsləndirdikləri "mührəbə" çağırışlarını səhər təkzib edirlər...

Mührəbə isə "qanlı axarı ilə" davam edir...

Dərman xərclərimiz niyə kəskin artır?

"Bu ilin ilk 8 ayında pərakəndə ticarət şəbəkəsində is-təhlaklıqlara 40,4 milyard manatlıq, o cümlədən 22,2 milyard manatlıq ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmələtləri, 18,2 milyard manatlıq qeyri-ərzaq malları satılıb".

Adalaft.az xəber verir ki, bunu deputat Vüqar Bayramov sosial şəbəkə hesabında bildirib.

V.Bayramov 2024-cü ilin yanvar-avqust ayları ilə müqayisədə pərakəndə ticarət dövriyyəsi real ifadədə 3,7 faiz, o cümlədən ərzaq məhsulları, içkilər və tütün məmələtləri üzrə 1,3 faiz, qeyri-ərzaq malları üzrə 6,7 faiz artlığını qeyd edib:

"Pərakəndə ticarət dövriyyəsində diqqət çəkən əsas məqamlardan biri əczaçılıq məhsulları və tibbi ləvazimatların alınmasına xərclənən vəsaitlərdəki artımıdır. Bu muddədə dərman perəparatları və tibbi ləvazimatların alınmasına vətəndaşlarımızın xərcləndiyi vəsaitin mebleği rekord seviyyədə - 21 faiz artıb. Bu o deməkdir ki, dərman və tibbi ləvazimatların alınmasına həmin muddədə əvvəlki ilin uyğun dövrü ilə müqayisədə vətəndaşlarımız 210 milyon manat dən çox vəsait xərcləməli olublar. Bu isə kifayət qədər ciddi rəqəmdir".

O, bunun əczaçılıq məhsulları üzrə xərclərin artması dərman pereparatlarının qiymətlərinə dəyişikliklər, eləcə də tibbi xidmətlərə tələbin yüksəlməsi ilə bağlı olduğunu bildirib:

"Dövlət Statistika Komitesinin məlumatına əsasən, istehlak malları və əhaliyə göstərilən ödənişli xidmətlər üzrə tibbi xidmətlərin qiymətindən dərəcədə artım qeyd olub. Bu isə o de-məkdir ki, tələbin artması ilə yanaşı tibbi xidmətlərdə qiymət artımıları da davam edib. Əczaçılıq məhsulları üzrə istehlak xərclərinin aile büdcəsinə xüsusi təsirlərini nəzərə alsaq, bu istiqamətdə qiymət tarazlığının qorunması çox vacibdir. Doğrudur, dərman pereparatlarının qiymətləri tənzimlənir. Amma bununla yanaşı, istehlak xərclərinin də optimallaşdırılması önemlidir. Digər tərəfdən, qiymət və xərc tarazlığı üçün yerli istehsalın genişləndirilməsi və idxlən minimumlaşdırılması da vacibdir".

Vasif ƏLİHÜSEYN

ƏDALƏT • 19 sentyabr 2025-ci il

Əbülfət MƏDƏTOĞLU
madatoglu@mail.ru

Bir kitab yenidən görüşdürdü bizi

Söhbət "Nurlu yolun bələdçisi"ndən gedir

Yaxın günlərin söhbəti. İndi əlimdə tutduğum kitabı mənə ədəbiyyatımızın cəfəkesi, ədəbi təqnidimizin ağsaqqalı və sözün bütün mənalarında ədəbiyyat üçün yaşayan, ədəbiyyata xidmət edən filologiya elm-ləri, doktor, professor Vaqif Yusifli - mənim dəyərli hocam bağışladı. Bu kitabı da təqdim edəndə dedi ki, "istəyirəm bundan bir şey yasasan".

Təbii ki, ustad sözü qanundur. Onun nədənini soruşmaq ən azından günah olar. Amma mən bilirəm ki, Vaqif müəllim hər kitab haqqında rica etməz. Ona görə də kitabı görəndə daha doğrusu üz qabığındakı şəkilə baxanda mənə hər şey aydın oldu. Bu şəklin sahibi indi Tanrı dərgahındadır. Özü ilə təbəssümünü də apardı. Amma xatirələri qalb-sözü, söhbəti, zarafatları yaşayır. Elə buradaca bir haşıyəyə çıxmı.

-Vaqif Yusifli ilə məni da-ha səx bağlayan, aramızda sarsılmaz bir körpü yaradan məhz Tofiq Mahmud idi. Tofiq müəllim Füzuli rayonunun Gorazlı kəndində doğulmuşdur. Onunla mənim kəndimin arasında bir dağ var idi. Sanki hərəmiz dağın bir üzündən bir- birimizə söykənmışdık, kürək- kürəyə vermişdi. Ve Tofiq Mahmud günün istənilən saatında mənə telefon aça bıldırdı, ərk edə bıldırdı. Kiminsə yaxızlığını tapşırırdı. Təbii ki, mən də ona eyni saygı və eyni güvənlə yanaşirdim. Gah mənim iş otağında, gah da onun "Azerbaycan" nəşriyyatının 2-ci mərtəbəsindəki əlyazmalarla, kitablarla, jurnallarla qalaqlanmış güşəsində çörək kəsirdik.

Bu tədbirlərin əksəriyyətində Vaqif Yusifli də iştirak edirdi. Bir detali da xatırladım: Vaqif müəllimlə qarşılaşanda sağ əlini qaldırıb, "Tofiq Mahmuddan Mədətoğluna salamlar!" deyirdi. Elə bu gün də həmin "salamlar" yerindədir. Sadəcə olaraq Vaqif müəllim həmin deyiminə kiçik bir əlavə edib:

- Tofiq Mahmudun ruhundan Mədətoğluna salamlar!

Qəribədir ki, Tofiq Mahmud da mənimlə qarşılaşanda eyni şövqələ:

-Vaqif Yusiflidən Əbülfət Mədətoğluna salamlar! - söyləyirdi.

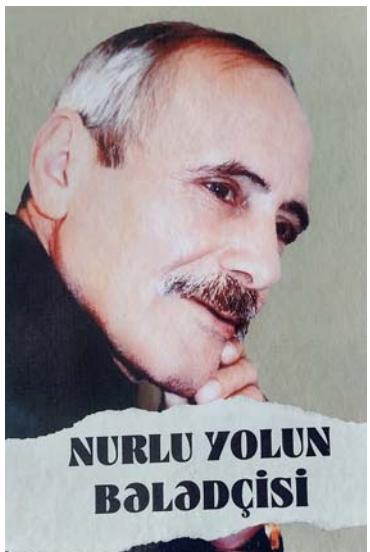
Daha bir nüans:

Rəhmətlik dəyərli şairimiz, publisistimiz Tofiq Ab-

din də çox böyük maraqla hər dəfə soruşturdu ki, "Mədətoğlu, bu nə məsələdir Tofiq Mahmud da, Vaqif Yusifli də səni ancaq özəl bir sevgi ilə salamlayırlar.

Mən də zarafatla cavab verirdim ki, Qarabağ Azerbaycanın Cənubunu artıq özüne birləşdirib. Biz komanda yaratmışıq.

Bəli, qayıdırıram əlimdə tutduğum kitabı. Bu kitabı "Nurlu yolun bələdçisi" adlanır. Uzun müddət "Azerbaycan" jurnalında çalış-

mış, o jurnalın məsul katibi kimi böyük xidmət göstərmiş Tofiq Mahmud bu kitabı yenidən ədəbi ictimaiyyətin önüne çıxıb. Mən kitabı vərəqlədikcə həm Tofiqli günlərimi xatırlayıram, həm də onun qələmindən çıxan yazıları təkrar oxuyuram. Çox maraqlıdır ki, Tofiq Mahmudun "Dünya gözəl dünyadır" adlı yazısını yenidən oxuyanda unudulmaz Vaqif Mustafazadəyə yazarı-publisist, millet vəkili Aqil Abbasın şeir həsr etdiyini sanki kəşf etdim.

Tofiq Mahmudun "Uluduz" jurnalının 1980-ci ildə çap olunmuş 12-ci sayında yer almış maraqlı və yadداqlan yazısında bir hissəsində istifadə etdiyi şeirdə deyilir ki:

*Bax, ondaca
Əl basıb and içiləsi,
Üz qoyulub öpüləsi,
Gözlərinə tökülesi
Torpağı ovuclayıb
sixırsan.*

*Barmağının arasından
fişqırar.*

*Sonra, çalarsan,
çalarsan, çalarsan,
Özün də əriyib,
qarışarsan nəğmənə...*

Bu nümunəni diqqəte ona görə çatdırıram ki, bu günün oxucusu Tofiq Mah-

mud yaradıcılığının ştrixlərindən xəbərdar olsun. Bilisin ki, ömrünü sözə həsr etmi, qələminə söykənib yaşmış Tofiq Mahmud Azərbaycan mədəniyyəti, ədəbiyyatı siravi insanı barəsində elə şövqlə yazırı ki, yazdığını həm özü, həm də oxucusu lezzət alırdı. Görünür elə onun bu xarakteri, bu cizgisi hamımıza sevdirmişdi Tofiq Mahmud şəxsiyyətini. Bu sevginin izini Tofiq Mahmuda vida yazmış və o vida sözlərinə bir yaşam qatmış hər kəsin imzasında sevmək mümkündür.

O vidaların arasında...

Tofiq Abdin yazır:- Qocaman, sözün kişi mənasında zəhmətkeç bir insan... Bütün tərəflərdən üstün bir dost!

Vaqif Yusifli yazır:- O, əsl dost idi, çox vaxt bir yardım işə gələr, bir yerde də Əhmədliyə yol alardıq. Metroda söhbətlərimiz yüz yerə səpələnərdi...

İntiqam Qasımkəzadə yazır:- Tofiq mənim yadımda çəvik, qıvrıq, sağlam bir insan kimi qalıb. Həmişə də belə qalacaq.

Məmməd Oruc yazır:- Əl telefonunda adın görəndə onu qabaqlayırdım: -Neçə dəqiqəyə gelirsən?

Ucadan gülürdü və deyirdi: "Darvazanı açıq qoy"

Mən xatirələri Azerbaycanın sayılı, seçilən qələm adamlarıdan biri olan Şakir Yaquboğlunun bir cümlesi ilə davam etdirirəm:

-Tofiq az yazır, daha doğrusu o vaxt yazır ki, özü demişkən yazmaya bilmir.

Bu kitabda oxucuların özüne- sözünə böyük saygı bəslədikləri maraqlı müəlliflərin xatirələri yer alıb. Ona görə də bu kitabı oxumadan bütün, daha doğrusu bütöv Tofiq Mahmud ömrünü incələmək, tanımaq mümkün deyil. Mən bunu oxucuların ixtiyarına bura-xıram. Amma öz növbəmdə Tofiq Mahmudun həyatını katablaşdırın, onu sevənlərə, xatırlayanlara təşəkkür edirəm.

Fikrimi şairə Nəzakət Məmmədlinin Tofiq Mahmudla bağlı yazdığı xatirənin son cümlesi ilə yekunlaşdırıram:

- Qəlbimizdə Tofiq Mahmud adlı bir işiq, yaddaşımızda Tofiq Mahmud çöhreli bir səmimiyyət aynası qaldı.

Onu necə tanındığımı, ilk dəfə harda gördüyüümü dəqiq xatırlaya bilmirəm. Amma mən elə gəlir ki, mən o tarixi xəyalın gözümün öününe getirə bilirəm. Çünkü onun özünəməxsus, dəyişməyən elə cizgiləri var ki, mən cizgilərdən yapış, məhz o tarixə gedib çıxmaq yolunu keçmək gücündəyəm.

Birdə yəni, demək istəyirəm ki, məhz o cizgilər məni o yərə aparıb çıxara bilər. Və mən də indi, məhz həmin o yola düşürrəm

"Ədalət" qəzetinin 1 yaşından qeyd olunduğu ildə redaksiyanın koridorunda xeyli adam var idi. Təbrike gələnlər, dost-tanışlar, oxucular, mən də gələnlərin arasında idim. Yəni onda mən "Ədalət"de işləmirdim. Elə koridorda səhbat etdiyim dosttanışla keçirdiyim o anlarda əlində o vaxtlar dəbdə olan bahalı bir çanta (biz ona "professor çantası" deyirdik -Ə.M.) olan orta boylu bir nəfər də gəlib bize qoşuldu. Mənimlə həmsöhbət olanlardan kimlərse yeni gələn "professor çanta"lı bu cavan oğlanla çox səmimi görüşdülər. Məni də maraqlı çekdi. Dostlarım-dan biri, yəni mərhum Surxay Əlibəyli soruşdu ki, sən Elçini ta-

Mənim üçün dərin

qarabağlı

Elçin İsgəndərzadənin 60 yaşına

nımrısan? Ciynimi çəkdir. Yəni ki, yox. Surxay ərkələ mənə irad tutdu:

- Elçin İsgəndərzadə həm şairdir, həm də gənc alimlərimizdən biridir. Yaxşı da Qarabağlı! Onu hamımızın əzizi Xudu müəllim də çox isteyirdi.

Bu kiçik arayış Elçin İsgəndərzadə ilə məni birləşdirən, daha doğrusu tanış edən nöqtə oldu. Və mən "Ədalət" qəzetiində işlədiyim illər ərzində Elçinə sö-

zün bütün mənalarında sıx ailə dostluğu səviyyəsində bir münasibət qura bildik. Tədbirlərimiz bir-birinə qraqıldı. Görüşlərimiz, münasibətlərimizi daha da doğmalaşdırıldı. Və Elçin İsgəndərzadə həm şair, həm alim, həm də DƏRİN QARABAĞLI kimi sevməyə başladım. Ona görə DƏRİN QARABAĞLI deyirəm ki, o, bütün kökü ilə, bütün damarları ilə Ağdamə, Şuşaya elə bağlanıb ki, o vücud, o bədən, o ürək şirəsini aldığı torpağın bir parçasına çevrilib. Mənim üçün Elçin İsgəndərzadə Ağdamın bir çinarıdır, Şuşanın bir daş parçasıdır. Kəlbəcərin bir ovuc suyudur. Bütövlükde Qarabağın özüdür.

Elçin İsgəndərzadə həm də səxavət, xeyirxahlı təmsilçisidir. Bir faktı xatırladıım:

-Günlərin birində Elçin İsgəndərzadəyə mənim üçün çox böyük, bütün menalarda mükəmməl şair olan Vahid Əlifoglu danışdım. Elçin tərəddüt etmədən "şəirlərini getir, kitabını çap edək!" - . Və Elçin İsgəndərzadənin "Vektor" nəşriyyat evi mənim ön sözümlə Vahid Əlifoglu danışdır. Mənim üçün Elçin İsgəndərzadə 4 kitabı müxtəlif illerdə çap edi. Özü də təmənnəsiz və böyük sevgi ilə.

Daha bir faktı xatırlayıram:

- Elçin İsgəndərzadə ədəbiyyatımızın paklıq, qürur simvolu olan Şahmar Əkbərzadənin adını adlardan seçdi- onun adını daşıyan mükafat təsis etdi- ədəbiyyat mükafatı . Qürurla deyə bilərem ki, o mükafatın sahiblərindən biri də mənəm.

Bu gün türk dünyasında, ölkə hüdudlarından uzaqlarda da yaxşı tanınan Elçin İsgəndərzadənin 60 yaşı tamam olur. Mən bu rəqəmə inanmasam da, amma fakt fakt olaraq qalır. Ona görə inanmiram ki, Elçinin həm alim, həm naşir kimi görüyü işlər bu illərə sığırı. Yaradıcılığı da onun kimi. Əgər onun Qarabağa bağlı görüyü yaradıcı işlərə nəzər salsaq, mənimlə razılaşarsınız. Və xatırladıım ki, bu gün Elçin həm də AYB-nin Qarabağ bölməsin rəhbərlik edir. Büyük bir elm ocağında çalışır, pedaqoqdur, profesordur. Ən vacibi isə o mənim üçün Elçin İsgəndərzadədir. Mən də özüməməxsus bir şəkildə Elçin İsgəndərzadəni bütün səmimiyyətimlə təbrik edirəm. Həm ailəm adından, həm də "Ədalət" adından!

Əbülfət MƏDƏTOĞLU

ƏDALƏT •

19 sentyabr 2025-ci il

Rafiq YUSİFLİ

Biz daha qacqın deyilik!

Bu yaxınlarda, ilin, ayın xoş çäglərində, torpaqlarımızın azad olduğu-nun sevincini yaşadığımız günlərdə kimlərinə qacqınlar, köçkünlər söhbəti salanda düzü, sözün eşi mənəsində iyəndim, ağızlarından gələn iy-i-qoxudan ürəyim qalxdı. Bəri başdan deyim ki, bunların indi deyilməsi də mənə qariba gəldi. Indi hamının torpağına, kəndinə qayıdanlara hə-səd apardığı, qacqınkomda rayona getməkdən ötürü dava-dalaş salanların sayı-hesabı olmadığı vaxt, heç hə-nanın yeridi?

İndi sosial şəbəkələrdə, yutubda iş-galdan azad olunmuş kəndlərində, izi-tozu da qalmayan yurd yerlərində heç bir şadlıq sarayında görmədiyimiz ruh yüksəkləyi, sevincə, bər-bəzəkli mağaralar qurub torpaq sevinci, yurd sevinci keçirənlərə -"niyə çıxıb yerlərinə getmirlər" demek nə qədər qansızlıqdır.

Evinən, eşiyyindən qabaq öz qəbris-tanlıqlarını bərpa edənləri, hasarlayanları, etrafına ağaç əknənlər necə -bunla-rın heç on faizi rayonlara qayitmayacaq, demek olar. Bu illər ərzindən qocalardan, xəstələrdən en çok eşitdiyim söz bu olurdu-dünyani tutub getmiyəjəm haa, ancaq burda ölmək istəmirəm, gedim ayağım o torpağa dəysin, torpağı öpüm sonra elə orda da ölüm deyənlər az ol-mayıb. Lap ele bu günlərde Füzuliye, Qarəmmədli bulğuna mahni oxuya-oxuya, qol qaldırıb oynaya-oynaya ge-dən bir orta yaşı qadının 2-3 saat sonra elə Füzulidə vəfat etdiyini çox adam eşidib yeqin. Allah onun duaların, arzu-ların eşidib, bəlkə də yataqxanada rəh-mətə getsəydi, övladlarına daha böyük dərd olardı. Allah rəhmət eləsin.

Belə torpaq, Vətən sevgisini başa düşməyənlərə nə qədər hırslaşən də, bizim vətən həsrəti çəkdiyimizi onlara arzu etmirmə, Allähin en sevmediyi in-san, bəd dua edənlərdi!

Vaxtı ilə, gözəl sənətkarlarımız Nizami Abdullayev, Manaf Ağayev, Teşkilat Nəsirov və rəhmətlək Eldar Novruzovun toyılarda yaniqli səslə- "Ey bize qacqın deyənlər, bizim də yurdumuz -yuvamız olub", "Sorma mendən nəyim qaldı, Fü-zuli tek elim qaldı", "Qarabağ Şikəstəsi" oxuyuda məclisin yarısının gözlərindən yaşın sel kimi axlığıni görənləri necə qınamaq, "bunlar Bakıda bu boyda evlərin qoyub Qarabağa gedəndilər" demek olar!

Eşidin, agha olun və ağılli olun, qəlb sindirməq ağır şeydi, Allah göydən baxır! Bu gün bize qacqın deməyiniz heç vecimizə deyil, cünni, biz artıq qacqın deyilik, evinin, eşiyyin tikiilib qurtarma-sını səbsizliklə gözlayən insanları və inşallah çox keçməz vətənə qayidac-aqq. Bir də ona görə vecimizə deyil ki, ilk qacqınlıq günündən dövlətimiz, on

milyonluq xalqımız tərefindən bize edi-lən hörmətin yanında bu sözər milçək vizitəsidir. Bize boş evinin, bağının, ya-taqxanaların açarını verib, torpaqlar ali-na kimi yaşayın, deyen insanların yanında bunlar okeanın yanında bir dam-cıdır.

Özümə söz vermişəm Bakıya geldi-yim ilk günlərde, Yeni Günəşlidəki bir otaqlı evinin açarını bize təmənnəsiz veren, heç tanımıdadığım, qohumlarımın tanışı. Aslan adlı bir oğlanı özümlə apa-rıb Qarabağı gəzdirəcəm, Allah qismət eləsin!

Biz kefimizdən gəlib bura çıxmamışq. Vaxtı ilə Bakıya bir iş üçün gələndə çalışmışq ki, lap gecə də olsa qayıdaq kəndimizə, kəsəyimizə, səmimiyyətime inanın!

Qacqın sözün eşidənde, ömrünü ca-van yaşında üzər tutmasından vəfat edən, gözəl şair, eloqlumuz Vahid Əli-foğlunun (bu misralarını o vaxtlar hamı-nın kövrelə-kövrelə tekrarladığı) şeiri tez-tez yadına düşürdü (Onun ölümüne yazdığını "RUH" şeirimi dostum Əbülfət Mədetəoğlu "Ədalət" qəzətində çap etdiri-mişdi, sağ olsun).

*"Mən çadır altında doğulmamışam,
Mənim evim olub, eşiym olub,
Ağacdən asılan beşiyim olub,
Döşəmə üstündə iməklemişəm,
Bir tavan altında dilim açılıb,
Mən çadır altında doğulmamışam!"*

Qacqınlıq, köçkünlük dövründə, yeni yaşayış tərzi, yeni insanlar, küçələr, bazarlar, xülasə etrafda olan hər şey hamı-miza qaribe gelirdi. Fikirleşirdin ki, ne-cə olar qonşuda qarşına çıxan, küçədə rast gəldiyin adamlı, salamlaşmayıb keçəsən. Qonşunun kim olduğunu, to-yun, yasın, bilməyəsən, hal əhval tut-mayasan. Füzulidə yolunan gedəndə fi-kiqli olub, birlərinə salam verməyəndə yarı ciddi, yarı zarafat irad bidirildilər ki, day adama salam-zad vermirsən, noolub bələ! Allah, tanrıya and içib deyəndə ki, vallah fikirli olmuşam, bağışla. Son-da inanırdılar.

Hələ bir dostumuzun atası rayondan təzə gələndə, metro vagonuna girəndə, camaatin seyrək vaxtı, içəridəkilərə üz tutub -Hamiliqca sabahınız xeyir-dedikdə vəqondakılar kışiyə baxıb gülümsüdülər. Onlara bu qaribe, görünməmiş hal kimi təccüb做过

Yadimdə bir dəfə avtobusda gedəndə cavan qadın oturduğu yerdən durub, yaşılı kişiye, kənd adamına, bəlkə də qacqına yer verəndə, həmin qoca avtobusdan düşən vaxt ona yer veren xanının da yol pulun verməyə çalışırdı, sən mənə hörmət elədin, qu pulunu verim, qadın imkan vermedi. Bu idi in-sanın sayib, sayılıq etikası (kişi buna

şəhərdə etika deyildiyin heç bilmirdi də, sadəcə o belə görmüş, götürmüştü).

İlk vaxtlar yataqxanalarda yer tapan-la gózaydınılı verənlər olurdu, amma füzüllerin bu adamın qoyub geldiyi evi-ni, imaretin xatırlayıb köks ötürənlər da-ha çox ourdu.

Nadir hallarda bazara yolum düşən-də satılan eziilmiş, büzülmüş, yarı kal, yarı çürük meyvələri, alçanı, əriyi gó-rəndə, yanında yerlilərimiz olanda bir-birimizə deyirdik ki, bu meyvələri in-e淫, camışın qabağına tökürdük, gözü-nün ucuyan baxmırı, indi gör camaat nəyə pul verir.

Men Qarabağlıyam, dünyanın çox ol-kələrində olmuşam (konfranslarda və s. alverda yox), çox istirahət yerlərində ol-muşam və o yerləri görəndə ister-istemez daxilimdə bir müqayisə etmək istəyi yaranıb və hər dəfə öz yerimizi bu yerlərden üstün bilmışəm. Bu günlərde dostum Faiq Qismətəoğlu ilə səhəbədən yene torpaq, el-oba yadına düşdü və çoxdan, 15 ildən artıq bir vaxt Yessentukidə yazdığını bir yazını xatır-ladım, o da xahiş etdi ki, şeiri ona gön-dərəm.

Şeirin yanına bu gün yazdığını yuxarıdakıları da əlavə etdim ki, hara getsək də, hərənin öz doğulduğu torpaq, o in-sanları ona hər yerdən, hər şəraitdən əzizdir. Amerika yazıçısı Uilyam Folkerin bir sözün xatırladım- "Vətənin bir poçt markası boyda torpağından neçə roman yazmaq olar". Əsl insan, əsl kişi sözü deyib!

Yessentukidə axırıncı dəfə olanda yazmışdım (2010-cu il)

*Bu yeri özüma mən yaylaq sedim,
Havasını uddum, suyundan içdim,
Baxçasından kecdim, bağından kecdim,
Qoy qalsın yolunda, addimim, rəddim,
"Bəlkə bu yerlərə bir də gəlmədim!"*

*Cox da ki, hər tərəf çəmən, gül, çiçək,
Yağışın yuduğu yarpaq nə góyçək,
Havada nə toz var, nə cüce-böcək,
Nə olsun, baxsam da açılmış qəlbim,
"Bəlkə bu yerlərə bir də gəlmədim".*

*Gün düşür, parlıyır Elbrus dağı,
Xəyalım dolanır can Qarabağı,
Olsayıd Kəlbəcar, Şusa torpağı,
Mənim bu yelərdə nə idi dərdim,
"Bəlkə bu yerlərə bir də gəlmədim".*

*İlahi qurduğun cənnətə şükür,
Verdiyin ruziye, nemətə şükür,
Yazdırın ömürə, möhələtə şükür,
Qismət sən verəndi, dedim, demədim,
"Bəlkə bu yerlərə bir də gəlmədim".*

P.S. "Bəlkə bu yerlərə bir də gəlmədim" misrası ölməz şairimiz Məmməd Arazindı.

öləcəyini dəqiq söyləmiş bolqar mistik Baba Vanqa bildirib ki, bu il Avropada mühərribə başlayacaqını görür və bu mühərribə "bəşəriyyətin süqutunun baş-lanğıçı" olacaq.

Məlumatə görə, o, belə deyib: "Ba-harda Şərqdə mühərribə başlayacaq və üçüncü dünya mühərribəsi olacaq. Şərqdəki mühərribə Qəribi məhv edəcək", həmçinin Putinin "dünyanın hökməndarı" olacağını, Avropanın isə "sehraya" əviriləcəyini söyləyib. Deyirler ki, o, həmçinin belə proqnoz verib: "Rusiya təkcə sağ qalmayacaq, həm də dünyada üs-tünlük təşkil edəcək".

SƏXAVƏT MƏMMƏD

**Baki HƏRƏKƏTƏ
KEÇDİ:
Azərbaycanın gizli
bağlama siyasetində
NƏLƏR VAR?**

Strateji müttəfiqlik təkcə sənəd üzərində olmur. Strateji müttəfiqlik üçün dövlətləri bir-birinə bağlayan hallar olmalıdır. Məsələn, Azərbaycanla Türkiye və Pakistan strateji müttəfiqlikdir.

Misal üçün Türkiyəni götürək. Bir çoxları düşünür ki, Azərbaycanla Türkiyənin strateji müttəfiq olması üçün xal-qların yaxınlığı, eyni köklü olması kifayət edir. Hesab edərəm ki, bə masaləyə bəsit, primitiv yanaşmadır. Niye? Çünkü eyni köklü xalqların düşmən olduğu, mühərribələr etdiyi həm keçmişdə, həm də günümüzdə mövcuddur. Keçmişmiz türk xalqlarının qurduğu dövlətlərin ən çox bir-biri ilə mühabibə aparması ilə zəngindir. Günümdə isə slavyan xalqlarının düşmənciliklərinin şahidi oluruq. Ona görə də strateji müttəfiqliyi təkcə qohumluq və sənədlə həll etmək mümkün deyil.

Azərbaycanın qarşısına qoymuş əsas hədəflərden biri Türkiyəni özüne bağlamaq və ən azı gələcək 50 ildə bunu təmin etmək durdurdu. Azərbaycan SOCAR vasitəsi ilə Türkiyəyə böyük sərməyə qoyma. 15 il ərzində SOCAR Türkiyəyə 18 milyarddan çox yatırım edib. Bununla Azərbaycan Türkiyəni özüne bağlayıb. Bu, o anlama gələr ki, Türkiyə istəsə də, istəməsə də Azərbaycandan qopa bilməz. Azərbaycan kiçik ölkə olsa da, əlində olan neft və qaz imkan verir ki, böyük yarımada Türkiyəni özüne bağlaya bilsin.

Birinci mühərribə istəniləyi halda helikopter bəle gəndərməyən Türkiyə ikinci mühərribə tamamilə fərqli davrandı. Həm siyasi, həm də hərbi baxımdan Azərbaycanın yanında oldu. Sual ortaya çıxır, 2020-ci ildə qardaşlığı görə edildi, 90-ci illərdə qardaş deyildik? Türkiyəni buna vadər edən həm də Azərbaycan oldu. Bunun əsas səbəbi də yarımçıqdır. Ümumiyyətlə, Azərbaycanla Türkiye arasında hərbi əməkdaşlıq da qarşılıqlıdır. Yəni proseslərdə bixə-bər insanlar elə düşünür ki, hərbi əməkdaşlıqla bağlı ancaq Türkiyə tərəfi addımlar atır, Azərbaycan tərəfi isə ağızın ayırıb.

Eyni vaxtda Azərbaycan da Türkiyə ordusuna və Türkiyənin müdafiəsi yönündə addımlar atır. Müəyyən əmaliyyatlarda verilən dəstəyi qoşaq bir kənara, Azərbaycanın ha-va hücumundan müdafiə sahəsindəki mütəxəssisləri, xüsusiətə stasionar hava hücumundan müdafiə və Rusiya istehsalı olan zenit raket komplekslərindən dəha peşəkarları. Hava məkanın bağlanılması, "setka"nın qurulması yönündə Azərbaycan mütəxəssislərini verdiyi töhfələr danlı-mazdır. Detallı yazmaq ehtiyac duymuram.

Azərbaycanla Pakistan da strateji müttəfiqlikdir. Azərbay-can Pakistanla da eyni formada davrandı. Müqavilələr, atıcı silahların alqı-satqısı, hərbi təlimlər strateji müttəfiqlik anla-mına gəlmir, gələ də bilməz. Misal üçün ruslarla ukraynalılar da eyni köklüdür, hətta sənəd üzərində Ukrayna suverenliyinin və müstəqilliyinin qaranti olan ölkələrdən biri Ru-siya idi. Hazırda Rusiya qarant olduğu ölkənin suverenliyinə təcavüz etməkla məşğuldur. Azərbaycan Pakistanı özü-nə bağlamaq üçün strateji müttəfiqlik yaradacaq cinsidən sayılan hərbi təyyarələr (JF-17) sıfariş etdi. İlk mərhələdə 20 ədəd sıfariş edilsə də, sonradan bu rəqəmi 40-dan çox etdi. Birincisi, Azərbaycanın köhnəlmış aviaparkını yenile-məye ehtiyacı vardı; ikinci, bu addımı atmaqla Azərbay-can sənəd üzərində olan strateji müttəfiqliyi bərkitməmiş oldu. Hava hücumundan müdafiə sistemləri və döyüş təyyarələrinin alqı-satqısı tərəflər arasında bağlılıq yaradır.

Azərbaycan suverenliyi bərpa edəndən sonra hava məkanını tamamilə bağlamış sayılırlar. Azərbaycanın hava məkanının qorunması postsovet məkanında Rusiya və Belarusu çıxsaq, ən güclüdür. Ancaq hazırda qlobal aləmdə baş verən proseslər onu göstərir ki, hava məkanı bir laydan ibarət yox, iki, üç laydan ibarət qorunma ilə təmin edilməlidir. Düzdür, bu, çox bahalı və vaxt aparan proses olsa da, bunun həyata keçirilməsi vacibdir. Azərbaycanın qarşısında duran əsas məsələlərdən biri də Çini özüne bağlamaq, sə-nəd üzərindəki strateji birliyi möhkəmləndirməkdir. Türkiyə ilə olduğu kimi, Azərbaycan Çinə yatırım edərək özüne bağlaya bilməz, adama güllərlər. Ancaq Azərbaycan Çindən ha-va hücumundan müdafiə sistemləri, hətta J-10C ("Chengdu J-10") döyüş təyyarələri almaqla bunu edə bilər. Azərbay-canın bu yönədə addımlarla, buna təəcübənlənməliyik. Bu, sözün hər mənasında, ehtiyadan atılmış addim olacaq.

Qətərin paytaxtı Dohada HƏMAS üzvlərinə qarşı İslailin həyata keçirdiyi həcum da, əslində, Türkiyənin Rusiyadan niye S-400 almasını tam da ortaya qoyma. Hava hücumundan müdafiə sistemləri və döyüş təyyarələri ona görə strateji müttəfiqlərlə satılır ki, satan tərəf lazımlı gəldiyindən sözü-gedən vasitələrə müdaxilə edə bilər. Yəni ABŞ istəsəydi, İsrail təyyarəsini düşmən kimi görə bilərdi, ancaq bunu etmə-di.

Azərbaycanın hazırda strateji müttəfiqliklərə bağlı apar-dığı siyaset bu gündən daha çox gələcəyə hesablanıb. Bu yönədə də addımların atılacağından da şahidi olacaq.

Bu il fəlakət olacaq - Vanqa və Nostradamusdan dəhşətli PROQNOZ

Ekstrasenslərə inansanız da, inanmasanız da, iki ən məşhur falçının bəzi proqnozlarda "dəqiq hədəf vurduğunu" inkar etmək çətindir. Kor-mistik Baba Vanqa və XVI əsr astrolo-qu Nostradamus dünəninin ən məşum hadisələrindən bəzilərini əvvəlcənən xəber veriblər. Baba Vanqanın ardıcılıları hesab edirlər ki, o, şahzadə Diananın ölümünü əvvəlcənən görüb, 11 sentyabr terror aktlarının baş verəcəyini bilib və COVID-19 pandemiyasının başlayacağını proqnozlaşdırıb.

Adəlet.az xəber verir ki, deyilənə görə Nostradamus 1555-ci ildə yazdı "Proroçestva" ("Proqnozlar") kitabında

öləcəyini dəqiq söyləmiş bolqar mistik Baba Vanqa bildirib ki, bu il Avropada mühərribə başlayacaqını görür və bu mühərribə "bəşə

"Qarabağ şikəstəsi"ynən götürün məni

Xanəndə Eynulla Cəbrayılovun son sözü bu olmuşdu

...50-ci illerin sözüdür. O vaxt Kürdəmirdə balaca bir mədəniyyət evi, yanında da sadə bir yay klubu vardı. Yerli sənətkarlar buna yarızarafat - yarıciddi "konservatoriya" deyirdilər. Rayonun az-çox tanınmış aşiq və xanəndələri, tar-kaman ifaçıları və sair tez-tez bu məkanda toplaşar, müsiki məşqləri ilə məşgül olar, çalıb-oxuyardılar.

Xanəndə Əliyusif Qəniyevi, aşiq Pirməmmədli, aşiq Şakiri, aşiq Əhmədi, tanınmış aşiq Mirzə Bilalın oğlu aşiq Ağaları burada tez-tez görmək olardı.

Növbəti müsiki məşqlərinin birində görürler ki, yeniyetmə bir oğlan giriş qapısına söykənib ifaçılarla maraqla tamaşa edir. Həmin oğlan aşiq Şakirin də diqqətini celb edir. Şakir oğlana səslənib deyir: A bala, orada niyə dəyanmış, bir yaxın gəl, görək sən kim-sən, nə isteyirsən? Sonra da gülümser haldə sözüne əlavə edir: Deyeşən, sənin də çalıb-oxumağa həvəsin var, ona görə də belə maraqla baxırsan...

Oğlan Şakirin mehribanlığından ürəklənib deyir: Beli, həvəsim var, men də oxumaq isteyirəm.

Bu vaxt xanəndə Əliyusif Qəniyev tarçalan Ələddinə üz tutub deyir: Bir Segah çal, çünkü Segah müğamların anasıdır. Segah oxuya bilsə, bu oğlan-dan oxuyan olacaq.

Ələddin başlayır çalmağa, oğlan da oxumağa. Oğlanın səsi, oxumağı, boğaz xirdalıqları eşidən xoşuna gəlir. Adını soruşurlar. Deyir adım Eynulladı, özüm də Şüsün kəndindənəm...

Aşiq Şakir və sənət yoldaşları Eynullaya məsləhət görürler ki, tez-tez məşqlərə gəlsin, oxuyub-çalanlarla qaynayıb-qarışın. Belə də olur. Burada oxuyub püxtələşən gənc Eynulla bir müddədən sonra aşiq Şakirin dəstəsi-nə qoşular...

Beləliklə, o vaxtdan Eynullanın sənət yolu başlanır. Əslində bu yol daha əvvəldən, Eynullanın balaca yaşlarından başlamışdı. Belə ki, hələ uşaq iken Eynullanın səsi kəndlərinin ləp yanından axıb gedən Kür sahilindən, sahil boyunca uzanan bağ-bağatlardan, tut yediyi ağacın budaqlarından başlamışdı. Bu yerlərdə gəzib dolana-dolana oxuyan balaca Eynullanın zil səsi Kür sularında eks-səda verərək gedib kəndə catıldı.

Balaca Eynullanı kənd məktəbinin tədbirlərində, hətta yeri geləndə kənd toylarında da oxudub ifalarından hezz alırdılar. Beləliklə Eynulla kənd cama-atının nəzerində geləcəyin xanəndəsi kimi böyüyürdü.

... Eynulla Cəbrayılov 1935-ci ildə Kürdəmir rayonunun Şüsün kəndində dünyaya gəlməşdi. Atasının qəfil ölü-mündən bir neçə ay sonra doğulan Eynullanın uşaqlıq illəri çox ağır keçib. Bir tərəfdən mühərribe, o biri tərəfdən de yetimlik onun həyatında ağır izlər qoymuşdu. Buna görə də o, kənd məktəbində bir neçə sinfi oxumaqla kifayətlənmiş, az yaşında çörek dalınca getməye, ailəni dolandırmağa məcbur olmuşdu. Bu yolda Allah vergisi olan səsi, fitri istedadı onun dadına çatmış, karına gelmişdi.

Eynulla 1952-ci ildən ömrünün sonuna kimi Kürdəmir rayon Mədəniyyət evində çalışıb. Eyni zamanda Respublikanın müsiki həyatında yaxından iştirak edib. 1956 və 1957-ci illərdə Azərbaycan gənclərinin I və II Festivallarının iştirakçısı olub. Bir müddət

Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasının konsert-qastrol birliyində çalışıb.

...90 yaşlı həmsöhbətim, uzun illər Ağsu rayon Veteranlar təşkilatının sədri olmuş Cəmaləddin kişi dedi: 1961-ci ildə radioda respublika üzrə bədii öz-fəaliyyət kollektivlərinin konserti təşkil olunmuşdu. Həmin konsertdə Eynulla "Kimdən öyrəndin?" mahnısını oxudu, çox gözəl də oxudu, Kürdəmir rayonunu layiqince təmsil elədi. Elə o vaxtlardan istedadlı ifaçı kimi tanıdı.

Cəmaləddin kişinin sözünü qüvvət olaraq deyim ki, "Sevgilim, sən maral kimi" misrası ilə tanınmış həmin mahnıni ilk dəfə Eynulla oxuyub, daha doğrusu Eynulla yaradıb:

**Sevgilim, sən maral kimi
Süzməyi kimdən öyrəndin?
Ay qabağa siyah teli
Düzməyi kimdən öyrəndin?**

**Keklik kimi qayalarda,
Ceyran kimi sahralarda
Sona kimi dəryalarda
Üzməyi kimdən öyrəndin?**

Bu mahnı 65 ildən çoxdur ki, radioun "Qızıl fond"unda saxlanılır. İndin özündə də elə bir toy məclisi, el şənliyi yoxdur ki, orada Eynullanın bir vaxt sənət möhürü vurduğu həmin mahnı səslənməsin.

Təkcə adını çəkdiyim mahnı deyil, Eynullanın qızıl fondda onlara mahnı və təsnifləri, eləcə də üç müğam dəst-gahı var.

Eynulla Cəbrayılov həm aşiq Şakirle birləkde və həm də ondan ayrıraqda Bakının, Abşeronun bir çox kəndlərinin toylarında xanəndə kimi iştirak etmişdi. O, ayrı-ayrı rayonlarda da yaddaqalan toyalar aparmışdı. Hətta Orta Asiya respublikalarında, o cümlədən Özbəkistanda, Türkmenistanda da bir neçə toylarda olmuşdu.

Eynulla heç bir müsiki təhsili almamışdı. Özünün dediyi kimi, yalnız böyük ustad Xan Şuşinskiyin bənzərsi səsindən və ifalarından dərs alıb püxtələşmişdi. Ona "Qarabağ şikəstəsi"ni də Xanın ifası sevdirmişdi. Ele buna görə idi ki, Eynulla toy məclislərində, el şənliklərində və rayon tədbirlərində "Qarabağ şikəstəsi"ni həmişə böyük fərqli, xüsusi bir şövqle oxuyurdur. Mən özüm dəfələrlə bunun şahidi olmuşum. Ömrü boyu müğama ürkədən bağlı olan bu sənətkar övladlarına da müğam adları vermişdi: Zabul, Mahur, Sahnaz...

Bir gün aşiq Şakirle əlaqədar rəhmətlik Xalq artisti, xanəndə Arif Baba-

yevdən müsahibə alırdı. Yeri gəlmiş-kən Eynulla haqqında da soruştum. Arif müəllim dedi ki, Eynulla səsli xanəndə ididi. Xanın yolu ilə oxuyurdu. Həm də ansamblın müşayiəti zamanı özünü sərbəst aparırdı. Çünkü səsinə, ifasına güvənirdi.

Əlibaba Məmmədov, xanəndə, Xalq artisti: Bir gün bir nəfer məri toylarına aparmaq üçün bize gəlmişdi. Soruştum ki, haradansın. Dedi Kürdəmir-dən gəlmişəm. Kürdəmir adını eşidən dərhal Eynulla yadına düşdü. Dedim, incimə, gedə bilməyəcəm. Ona görə ki, sən Eynulla kimi xanəndəni orada qoyub, o qədər yolu durub gəlmisən bura. Getmədim. Gələn adam səhvini başa düşdü və çıxıb getdi...

Əğasəlim Abdullayev, tarzən, Xalq artisti: Uzun illər sənətə bağlı bir tarzen kimi xanəndələri, müğənniləri yaxşı seçe bilirdim. Eynulla da öz gözəl ifaları ile menim diqqətimi celb etmişdi. Ona görə də rəhbərlik etdiyim ansamblın və eləcə də mənim müşayiətimlə üç müğam dəstgahını lente yazdıq. O qədər yaxşı oxudu ki, həmin dəstgahları köçürüb radionun da qızıl fonduna verdilər.

Xalq şairi Musa Yaqub: Eynulla nə oxuyubsa hamisə öz sənet möhürü-nü vurub. Heç bir müsiki tehsili görəməyən, ömrü boyu mərkəzdən xeyli uzaqda, sadə dillə desək, əyaledə yaşayan bu adam yalnız öz istedadının, sənətə ürəkdən bağlanması hesabına tanınır şöhrətlənmiş, layiqli sənətkarlar sırasında öz yerini tutmuş, öz sözünü demişdir...

... Son vaxtlar çox az görünürdü. Toyalar, məclislərə getməyə daha həvəsi qalmamışdı. Xəstəlik bir tərəfdən, Qarabağın getmesi də bir yandan onu tamam ruhdan salmışdı. Oluğlu toyları, məclisleri "Qarabağ şikəstəsi" ilə başlayıb "Qarabağ şikəstəsi" ilə qurta-ran Eynulla üçün də Qarabağ itki böyük dərəcələnmişdi.

1992-ci ilin sentyabrı idi. Həmişə deyib-gülən, neçə deyərlər, müsiki dili ilə danişan, şən zarafatları ilə könül oxşayan Eynulla artıq yatağa düşmüşdü.

Öğlu Mahur deyir ki, ömrünün son günləri idi. Bakıdan bir neçə müğənni dostları ona baş çəkməyə gəlmişdi. Bir xeyli oturub səhəbtəldənilər. Xudahafiz-ləşib gedəndə onlardan biri atamın üzüne baxıb dedi: Ustad, bir ağız "Qarabağ şikəstəsi" oxuyarsanım? "Çalışaram" dedi və oxudu. Bu, möcüzə idi: Yəni ağır xəste ola-ola bu cür gözəl oxuyasan?

Bir neçə gündən sonra atam dünyasını dəyişdi. Ölümündən evvel bizi son sözü bu oldu: "Qarabağ şikəstəsi"nən görürsəz məni..."

Biz atamızın vəsiyyətini yerine tətbiq etdik. Onu son mənzilə özünün ifasında olan "Qarabağ şikəstəsi" ilə yola saldıq...

Eynulla da Qarabağın azad olunmasının göra bilmədi. Amma Eynullanın da, Qarabağ nisgili ilə dünyadan gedənlərin də ruhları şaddır. Şükür-lər olsun ki, qədim və gözəl Qarabağ azadlığına qovuşub!

**Tofiq Abdullayev,
Yazıçı-publisist
Azərbaycan Yazarları və
Jurnalistlər Birliklərinin üzvü**

**Əhməd İsmayılov MEDİA
köñüllüləri ilə görüş keçirdi**

**Azərbaycan
Respublikasının
Medianın inkişafı
Agentliyinin növ-bəti
köñüllülük
programı uğurla
yekunlaşdır.**

Adəlet.az xəber verir ki, cari ilin aprel-iyul aylarını əhatə edən könül-lülük programı gençlərin bilik və bacarıqlarını inkişaf etdirmesi, sosial layihələr feal qoşulması və media sahəsində praktiki təcrübə toplaması üçün geniş imkanlar yaradıb. Köñüllülük müxtəlif təlimlər, yerli və beynəlxalq tədbirlərdə təmsil olunub, eyni zamanda Agentlik tərəfində həyata keçirilən "Media savadlılığı" həftəsinin və 3-cü Şuşa Qlobal Media Forumunun təşkilində iştirak ediblər.

MEDİA köñüllüləri ilə görüş keçirən Agentliyin icraçı direktoru Əhməd İsmayılov köñüllülərin fəaliyyətini yüksək qiymətləndirərək gençlərin təşəbbüskarlığı və məsuliyətli yanaşmasının programın uğurla yekunlaşmasında müüm rol oynadığını qeyd edib. O, MEDİA köñüllülərinin xüsusi 3-cü Şuşa Qlobal Media Forumundakı rolundan, göstərdikləri yaradıcı yanaşma və komanda ruhudan bəhs edib.

Sonda "MEDİA köñüllüləri" Programını müvəffeqiyyətlə başa vuran 60-a yaxın gəncə sertifikatlar təqdim olunub.

**Psixoloqdan çağrıış:
"Uşaqlarınızın üstünə düşün,
müalicə etdirin"**

Xəbər verdiyimiz kimi, dünən Cəlilabadda məktəbilər arasında baş verən dava ölümle nəticələndi. Şagird sinif yoldaşını biçaqlayaraq qətlə yetirdi. Çok təssüflər olsun ki, son zamanlar tez-tez məktəbilər arasında biçaq-lı davaların şahidi olurqu.

Bəs görən nə baş verir? Yeniyetmələrin içindəki bu aqressiya hardan qaynaqlanır?

Adəlet.azın sualını psixoloq Zeynəb Əyyubova cavablandırıb. Psixoloq deyib ki, dövrün əsas problemlərindən biri insanların özüne niyə, nə üçün sualını verməməsidir:

"Validəyn görür ki, uşağında problem var. Bu bir yaşında da, 10 yaşında da, 20 yaşında da, 20 yaşlıdır. Validəynlər uşağının problemini görmədikcə cəmiyyətə fəsadlı gelecek bəxş edəcəklər. Yəni validəyn görür ki, bu uşaq normal oxumur, təhsil almır, hansısa bir konfliktə çağırılır. Bununla mübarizə aparmaq yerine, validəyn uşağı sərbəst buraxır. Bu sərbəst buraxılan uşaqlar da təsəsüf olsun ki, ya özü kimi uşaqları seçir, ya da daha yaxşı sakit ruhlu uşaqları incitməkə məşğul olur. Yəni bir validəyn bir psixoloq olaraq çox xahiş edərək bunu demək istəyirəm ki, uşağınızda hər hansı bir problem, davranış pozuntusu varsa, uşağın başqa uşaqlardan fərqlənirə, bunun üzərinə düşün və müalicə etdirin. Bu duygular düzəlmədikcə cəmiyyətdə hələ belə biçaqlanma hadisələri çox baş verəcək, haqsızlıqlar olacaq. Bu cür hadisələrin baş verməməsi üçün validəynlər əvvəldən uşaqlara nəzarət etməlidir".

**"İsrail və HƏMAS arasında
aparılan danışıqlar imitasiya idi"**

"İsrail Qəzzanı tam nəzarətə almaq üçün geniş miqyaslı hərbi əməliyyatlara başlayıb. Havadan və qurudan həyata keçirilən əməliyyatda Qəzzadan HƏMAS-ı tam çıxarmaq və idarəetməni öz üzərinə götürməkdən ibarətdir. Ötən gün ABŞ dövlət katibi M. Rubio İsraildə səfərdə idi. Bu hərbi əməliyyatlardan birbaşa Donald Trampın dəstəyilə ilə aparıllı".

Adəlet.az xəber verir ki, bunu politoloq Məhəmməd Əsədullazadə deyib.

O, deyib ki, ərəb ölkələri və ABŞ arasında razılışmaya görə İsraille qarşı her hansı bir addım atılmayacaq:

"Onu da qeyd edim ki, İsrail və HƏMAS arasında aparılan danışıqlar imitasiya idi. İsrailin növbəti mərhələdə Qəzzanın öz ərazisine birləşdirməsi istisna deyil. Bu genişmiqyaslı hərbi əməliyyatlardan sonra HƏMAS-in Qəzzada fiziki varlığı mümkün görünür. 2023-cü il 7 oktyabrda həyata keçirilən planda məhz Qəzzanın növbəti mərhələdə İsrailin ərazisine birləşdirilmesi durur. Artıq Yaxın Şərqdə Hizbulah və HƏMAS fiziki olaraq mehv edilir. Bu silahlı təşkilatların nəzarət etdiyi ərazilər olmayıcaq".

Vasif ƏLİHÜSEYN

ƏDALƏT •

19 sentyabr 2025-ci il

Faiq ŞÜKÜRBƏYLİ,
AJB-nin üzvü

Şuşalı gənc vokalistin sorağı İtaliyadan gəlir

Qarabağ təkcə vüqarlı dağları, qamçı-qamçı çayları, damcı-damcı bulaqları, zümrüt meşələri, təmiz havası ilə seçilir, o, həm də folkloru, müsiqisi, poeziyası, incəsənəti ilə səciyyələnir. Bu yerin insanlarını şairana edən, müsiqiye bələyən, söz çələnginə bükən, təmiz havadır, saf iqlimdir. Təbiətin gözəlliyi insanların içindən keçir. Bu gözəllik insanların həm daxili, həm də zahiri dünyasını zənginləşdirir, onların təfəkkürünü cılalayıb, fikrini aydınlaşdırır, mənəvi aləmini saflaşdırır, milli ruhunu ovxarlayır. Sözün kəsəri, kəsilən kəlmələrin dadi-duzu bununla bağlıdır.

Burada təbiət, relyef, coğrafiya, mühit milli mənəvi dəyərləri ziyətləndirir. İnsanların təbiətə six bağlılığını, təbiətə qaynayıb-qarışmasını təbiət öz ədəb-ərkəni ilə qəbul edir və onlardan heç nəyini əsirgəmiriləhi səs, xoş avaz, fitri istedad, yaddaş itiliyi, fikir aydınlığı, sevgi dulu ürək, kamillik, bütövlük, torpaq istəyi....

Çox güman ki, Səmədin bədii təfəkkürünün cılalanmasına, səsinin saflığına, yaddaşının itiliyinə, həyatının kamilleşməsinə Şuşanın gözəl

si olub.

Azərbaycan Gənclər fondunun maliyyə dəstəyi ilə həyata keçirilən "İnküziv Orkestr" layihəsində iştirakına görə sertifikat qazanıb. Azərbaycanda keçirilən EKSPO beynəlxalq sərgisində görüşdə Üzeyir Hacıbəyovun "Sənsiz" romansını müvəffəqiyətlə ifa edib və fəxri fərmanla layiq görünlüb.

Heydər Əliyev Mərkəzində keçirilən MDB dövlətlərinin tədbirində çıxışı alıqları qarşılanıb. "Mənim səsim mənim hüquqlarım: Parlamentdə müzakirə" mövzusunda keçirilən tədbirdə feal iştirakına görə UNICEF-in Azərbaycandakı nümayəndəsi Edvard Karvardinin imzası ilə diploma, xalq artisti bestekar Tofiq Quliyevin 2018-ci ilde 100 illik yubileyine həsr edilmiş konsert tədbirində feal iştirakına görə Azərbaycan Respublikası Mədəniyyət və Turizm Nazirliyinin diplomuna layiq görünlüb.

Heydər Əliyev fondunun vitse-prezidenti Leyla xanım Əliyevanın dəvəti ilə iki tədbirdə iştirak edib və orada çıxışı alıqları qarşılanıb.

Ötən il çap olunan "Yazdım ki izim qalsın" Azərbaycanın yeni istedadları kitabında onun haqqında məqələ dərc olunub və kitabın üz qabığında şəkli yer alıb.

2019-cu ildə Moskvada Kremlin Qurultaylar Sarayının səhnəsində X Beynəlxalq xeyriyyə festivalında ("Belya Trost") Radion Qazmanova birlikdə "Mayak" mahnısını ifa edib və böyük alıqları qarşılanıb.

Səməd 2024-cü ilin noyabr ayında Bakı şəhərində keçirilən Beynəlxalq KOB-29 tədbirində iştirak edib və tamaşaçıların rəğbətini qazanıb.

Əlbətə, bu istedadlı vokalçının fəaliyyəti bununla bitmir. Əger onun iştirakçısı olduğu və uğur qazandığı tədbirləri ardıcılıqla söyliyək olursaq, uzun bir siyahı alınır. Ancaq onu deye bilərik ki, onun iştirak etdiyi müsabiqələrdə, festivallarda, geniş konsert salonlarında etdiyi çıxışlar bir qaya olaraq alıqları qarşılanır, sahib olduğu mükafatlar, fəxri fərmanlar, sertifikatlar, şübhəsiz ki, onun gələcəklə bir müsiqiçi olduğundan xəbər verir.

Gənc vokalist Səməd Novruzov vətənpərvər müsiqicidir. Onun üçün vətən adı sərhəd direkli ilə çəpərlənmiş torpaq sahəsi deyil. Vətən onun üçün en müqəddəs məkandır. Vətən anadır, həle anamızdan da bir köynək ödərir. Ona görə ki, anamızın da anası Vətəndir.

Səməd bir sira xarici ölkələrdə Azərbaycan müziqisini, Azərbaycan incəsənətini ləyqətələ təmsil edib. Hərə gedib, harda olubsa ürəyində həmişə Azərbaycanımızın portretini gəzdirib. Həmişə vətənini düşündür. Elə ən yaxşı uğurlarını da vətənini düşündə qazanıb.

Səməd Novruzov Bakı Musiqi Akademiyasını bitirib. Hazırda də DOST İnküziv və Yaradıcılıq Mərkəzində işləyir.

Yazı çapçı gedərkən öyrəndik ki, Səməd Novruzov vokal təhsilini davam etdirmək üçün İtaliyanın Floreniya şəhərinə yola düşüb.

Biz istedadlı həmyerlimiz Səməd Novruzova təhsilində və gələcək işlərində yeni-yeni nailiyyətlər arzuluyırıq.

"QƏRBİ AZƏRBAYCAN AŞIQLARININ DASTAN REPETUARI"

Azərbaycan Respublikasının Qeyri-Hökumət Təşkilatlarına Dövlət Dəstəyi Agentliyinin maliyyə dəstəyi ilə Azərbaycan Aşıqlar Birliyində həyata keçirilən "Qərbə Azərbaycan aşıqlarının dastan repertuarı" adlı layihə çərçivəsində hazırlanmış eyniadlı kitab işıq üzü görüb.

"Bakı Mətbəəsi" ASC-də nəfis tərtibatla çap olunmuş kitabda Qərbə Azərbaycan aşıqlarının repertuarından seçmə dastanlar yer alıb. Layihənin rəhbəri Azərbaycan Aşıqlar Birliyinin sədri, Əməkdar elm xadimi, professor Məhərrəm Qasımlı, kitabın elmi redaktoru ADPU-nun prorektoru, professor Mahirə Hüseynova, neşre hazırlayani Əməkdar mədəniyyət işçisi Musa Nəbioğlu, rəyçilər ADPU-nun Ədəbiyyat kafedrasının müdürü, dosent Razim Məmmədli və ADMIU-nun Aşiq sənəti kafedrasının dosenti Altay Məmmədli idir.

Yaxın günlərdə kitabın təqdimati keçiriləcək və müvafiq təşkilatlar pulsuz paylanılacaq.

EMİN FAİQOĞLU

Aqrar Sığorta Fondu üzüm sahələri üzrə 168 min manat ödəniş edib

Azərbaycanda dövlət dəstəyi ilə təqdim olunan aqrar sığorta mexanizmi üzrə sığorta ödənişləri davam edir.

Adalet.az xəbər verir ki, hazırda aqrar sığorta vasitəsilə 41 bitki üzrə məhsul və əkin sahələrini sığortalama mümkündür. Sığortalanan bitkilərdən biri də üzüm bağlarından.

Aqrar Sığorta Fondu indiyədək sığortalanmış üzüm sahələrinə dəyən zərərlər üzrə fermer və təsərrüfatlara 168 min 182 manat ödəniş edilib. Üzüm sahələri üzrə sığorta ödənişləri Şamaxı, İsləməlli, Beyleqan, Tovuz və Qax rayonlarının fermerlərinə edilib.

Üzüm sahəsi üzrə en böyük ödəniş Şamaxı rayonunda həyata keçirilib - 154 min 420 min manat. Aqrar Sığorta Fondu üzüm sahələrinə: təbiət hadisəleri, o cümlədən dolu, dolu nəticəsində yaranan keyfiyyət itkisi, firtina, qasırga, sel-subasma, leysan yağışları, vəşhi heyvan və quşların hücumu, 3-cü şəxsin hərəkətlərdən və sair hadisələrdən qoruyur.

Qeyd edək ki, üzüm - aqrar sığorta tərəfindən leysan riskindən təminat verilən 3 məhsuldan biridir. Bu riskdən təminat verilən dəgər iki bitki pambıq və gilas ekinləridir.

Dolu nəticəsində yaranan keyfiyyət itkisi - dolu yağması nəticəsində məhsulun əmtəə görünüşünün korlanması və satış qiymətinin aşağı düşməsi deməkdir. Təsərrüfat bu riskdən sığortalıdır, qiymətin enması nəticəsində fermerə dəyən zərəri Aqrar Sığorta Fondu qarşılıyor. İndiyədək üzüm sahələrinə en böyük zərər dolu hadisəsi nəticəsində dəyib. Əkin sahələri, meyve bağları, o cümlədən üzüm bağlarının sığortası zamanı sığorta haqqına 50% dövlət dəstəyi mövcuddur, yəni sığorta haqqının yarısını fermerə dəstək üçün dövlət özü ödəyir. Nəticədə fermer cüzi məbleğ ödəməklə üzüm bağını sığorta edə bilir.

Məsələn, 1000 manatlıq üzüm məhsulunu sığorta etmək fermerə Cəlilabad, Salyan, Neftçala rayonlarında cəmi 10 manata, Tovuz, Şəmkir və Qazax rayonlarında 32 manata, Şamaxı, Ağsu, İsləməlli rayonlarında isə cəmi 15,7 manata başa gelir.

Aqrar Sığorta Fondu vasitəsilə təkcə üzüm məhsulunu deyil, üzüm tingləri və ayrıca olaraq bar verən üzüm ağacılarını da sığorta etmək mümkündür. Aqrar sığortanın əhatə etdiyi məhsullarının sığorta şərtləri və tarifləri ilə Aqrar Sığorta Fondu rəsmi internet səhifəsində etraflı tanış olmaq mümkündür. Əlavə məlumatları ASF-nin sosial şəbəkə hesablarını izləməklə və 1651 qısa nömrəsi ilə əlaqə saxlamaqla əldə etmək olar.

Bu orqanizm üçün sığaretdən də təhlükəlidir

Yalnızlıq sağlamlıq üçün sığaretdən heç də az təhlükəli deyil. Adalet.az xəbər verir ki, Harvard alimləri tənha insanların 8 il daha az yaşıdığını müəyyən ediblər.

Dostların, sevgilinin olmaması, daxili təklik sonradan depressiv düşüncələrə səbəb olur. Bəzi insanlar tənhalığın ölümçül təhlükə daşıımıyan bir ruh halı olduğunu düşünür. Kədər, stresli vəziyyətlər və həddindən artıq emosiyalar qırıq qəlb sindromuna kömək etdiyi kimi, tənhalıq da ciddi sağlamlıq problemləri yaradır.

Harvard alimləri sübut etdilər ki, tənhalıq özü uzunluğuna təsirli baxımdan sığaretdən heç də geri qalmır. Ümumiyyətlə isə ömrü 8 il qısalıdır. Sosial təcrid, insult və ya infarkt riskini qiymətləndirmək üçün istifadə edilə bilən qan laxtalanma zülalının səviyyəsi arasında əlaqə qurulmuşdur. Yalnızlıq, ağır qan itkisi və ya zədələnmə halında qan laxtalanı fibrinogen səviyyəlerinin artmasına səbəb olur. Bunun da artıqlığı qan təzyiqinin artmasına və damarlarda xarakterik trombların yığılmamasına səbəb olur. Tədqiqatın müellifləri tənha insanların və çoxlu dostları və qohumları olanlarda fibrinogen səviyyəsini qiymətləndiriblər. Sosial əlaqələrin sayının azalması ilə fibrinogen səviyyəsi atır. Alimlərin fikrincə, tənhalıq sağlamlıq zərər verir, bunu gündə 15 sığaret çəkməyin təsiri ilə müqayisə etmək olar. Kişilər üçün tənhalıq xüsusi zəhərlidir, cünki bu, onların beynin funksiyalarını pozur.

HAVADA QALAN QOLLAR...

Ürəyimdəkiləri kağıza köçürmək cəhdı

İllərin axarında əlimi günlük edib baxıram. Ve baxa-baxa da düşünürəm. Arxada qalan bu illər mənə, əvrəmə nələr verdi və məndən, əvrəmdən nələr aldı. Əslində həm də mənim özümlə etdiyim sorğu-sualı. Bu sorğu-sualın ikinci iştirakçısı da illər, yəni zamandır. Bax, bu zamanın məhəng daşı o qədər ağır, həm də dürüstdür ki, onu sallaşıb, çəkib nə əymək mümkündü, nə də nizamını pozmaq. Deməli, elə mizan-tərzi anlayışı da heç təsadüfi deyilmiş. Onun da canında-qanında bax ela həmin o zaman daşının hökmü varılmış. Mən də həmin o hökmün qarşısında susmağa çalışıram. Çünkü başqa bir addımı atmağa, müqavimət göstərməyə nə gücüm yoxdu, nə də o güc olsa belə axına qarşı üzmək divara baş vurmaqdı. Bunu bir az da çıpalasam, deyə bilərəm ki, lap iynə ucu boyda ağılı olan kəs də başını divara vurmaz. Təbii ki, dəlibən və intihar etmək istəyəndən başqa...

He, söhbət delilikdən düşmüsək... Bununla bağlı mənim dünya görüşüm Məcnun sayaqdı. Ona görə də herdən özümü lap Məcnundan da Məcnun sayıram. Şair demişkən, özümü yeni əsrin Məcnunu kimi hiss edirəm.

Ve bu məcnunluğunu da vurğulamaqda məqsədim odur ki, dəlibən məcnunluğun kökündəki eyniliklə fərqliyin barəsində imkan olduqca birlikdə düşünək. Mənce düşünmək heç vaxt gec de deyil, ziyanlı da deyil.

Əksinə, düşündükcə, qarşında yəni çalarlar, yəni mənzərələr açılır. Həmin mənzərələr də özünü ifadəsi, özünün təqdimatı adamın ruhunu da çəkir, ürəyini də çəkir. Bir də görürsən ki, nə qədər yeniliklə üz-üzəsen, baş-başasan. Və...

Bəli, bütün bu dediklərim təbii ki, zamanın içərisində əriyən ömrün özünün daxilində baş verir. Bunu bir sen bilirsən, bir Allahın bərə səni deli edən, Məcnuna çevirən. Doğrudur, belə bir fikir var ki, iki adamın bildiyi heç vaxt sərr olmur. Ona görə də Allahın sənin və ikinci şəxsin bildiyi təbii ki, sərr donundan çıxıb sevgi donuna bələnir. Və yaxud da nifratə bürün.

Deməli, bütün bu prosesin başvermə proseduru, cərəyan etmə anları da zaman məsələsidi. Bu da yenə zəmanə, əriyən ömrə hopur. Yekun olaraq belə bir məntiq ortaya çıxır: baş vermişlər, olanlar və olacaqlar zəmanla ömrü, yəni insanı gah paraleləşdirir, gah qarşı-qarşıya qoyur, gah da yollarını ayırır.

He, mən də ömrün ele nöqtəsindən yəm ki, bu daha çox yol ayrıncı keşməkdə. Kəsişən yollardan ayrılan yollara olan məsafə də həmin o illərin yaddaşındaki ömrə payımdı. Adətən payın azlığı, çoxluğu önemli olmur. Normal insan üçün adının anılması, qapısının döyülməsi, varlığının xatırlanması bütövüldən diqqət göstəriləmisi özü-özlüyündə artıq ən böyük paydı, ən böyük mükafatdı. Bu mükafat da anlayışlı olana kifayət edir. Ona görə də:

Sən bir ümid, bir güvən
Əllərindən tutmuşam...
Sənə sığınan andan -
Dünyani unutmuşam...

Gözümün göz gəzməsi
Bəbəkdə kőzərməsi...
Dolaraq gözərməsi -
Deyir ki, buludmuşam!..

Ruhum odda, həm buzda
Odda ərimir buz da...
Kipriklərimi duzda -
Isladıb qurutmuşam...

Əlvida kəlməsin kəssən sözünlə,
Səsimə səs verər çoşan dalğalar
Mənimdə yaşamağa bir səbəbim var !

Səni çox
istəyirəm...

Çəkiləb aramızdan getsin qara buludlar,
Tərk əlesin qılıbımı yaşatdırın acılar,
Qurban olim, adamin axı insafı olar-
Daha nece anladım - "hər yerde səslənirəm.
Səni çox istəyirəm?"

Tütün qulaqlarını-saslaşdım, dayanmadın,
Əriyərək şam kimi - özlədim, inanmadın,
Baharım-payız oldu, payızdan çıxmaddım,
Daha nece anladım - "hər yerde səslənirəm.
Səni çox istəyirəm?"

Solmazsan, ürəyimdə baharın, yazın qalır,
Sevgi bəstələrimdə bitməmiş yazın qalır,
Qəlbin hər damarında oynağan nazın qalır;
Elə demə həyatım, mən sənin yollarını
Har zaman gözləyirəm,
Şirin nəğməm, bayatım -
Səni çox istəyirəm ...

Göndər mənə...

Sədəf dirnaqların
Tilsimini göndər mənə,
Nəğmə deyən dodaqların
Nəfəsini göndər mənə,

Ətirisen yaz gülünun,
Nəğməsin yaz-gülünün!
Kamandan ince könlünün
Bir simini göndər mənə,

Haqdan halal olanı
Sevdim, qəlbə dolanı!..
Ömür adlı solanı -
Xərcləyib qurtarmışam...

Heç vaxt kiminə haqqına göz qoymadım, müdaxile etmədim, əl uzatmadım. Heç vaxt da Allahımı və Allahım qədər sevdiyimi yadımdan çıxarmamışam. Ona görə də gördüyüm sayışızlıq, etinəsizlik, qarışlaşdırılmış haqsızlıq və ən vacibidən diqqətsizlik mənə ən ağır yara, en keskin xəncər kimi sancılıb həmişə. Onun ağrısını sinire bilməmişəm, həzm etməyi bacarmamışam. Nə qədər unutmaq istəsem də, meymən kimi həmişə gözümüzün önündə olubdu. Və anlamışam ki, yaşadığım bu illərin, doğranan kəsilib üst-üstə yiğilan bütün ağırlı hissəsi məhz mənim öz günahlarimdı, mənim hamı kimi ola bilməməyiymi. Təkənəm, təkiliyə çəkilimək, özün, Allahın və sedivinlə birgə olmaq sən demə bu cəmiyyətin, bu zəmanın yemi deyilmiş, ona uyğun gelmirmiş.

Uyğun gəlməyenlər de həmişə sıxlıq və zaman ləpəsi onu sahile qovur. Mənim üçün indi həmin o uzaq sahiller addım-addım yaxınlaşır. Belə də ləpə-ləpə. Qoy bir az poetik olsun. Bu yerdə mən o ləpələrin piçiltisina qoşulmaq, o piçiltinən ruhuna uyğun olaraq mən də ruhumun səsiñə qulaq asıram. Ruhum deyir ki:

Ruhum elə göynəyir
Elə bil dağ basılıb...
Isa kimi çarmıxdan -
Dipdiri sağ asılıb...

Gözlərim də qiyılır
Əhvəlim da sıyırlar...
Nəsə, nəsə duyulur -
Od üstən yağı asılır...

Qəfil tutuldum, doldum
Sən gəlib-gedən yoldum...
Bəylə bostançı oldum -
Çiynamdən tağ asılıb...

Ümid bitir içimden
Allandım bu biçimdən...
Yatağımın künçündən -
Üç arşın ağı asılıb...

Bu şeir ruhun piçiltisi idi. Onu necə ifadə etdim, necə araya-ərsəyə gətirdim, heç xəbərim olmadı. Amma bir balaca nəfəsim genəldi. Ona görə ki, "üç arşın ağı" söhbəti həyat gerçəkləndirdi. Doğrudur, o bəzən hamiya nəsib olmur. Amma bütün hallarda nəticə eynidi, isteyir zəlzələdən, isteyir vələvlədən olsun...

... Yazının bu məqamında ovqatıma soğan doğrayan bir hal yaşadı. Onu yaddaşın bir künçünə atıram. Qoy qalsın orda... Həyatdı, onsu da soğansız-sarımsaqsız da keçinmək olmur. Özü də indi virusların "at oynadığı" şəraitdə. Axi bu virus söhbəti çıxanda marketlərdə sarımsağın, zəncifilin qiyməti kelle-çarxa qalmışdı. İndi bir az özünə qayıdıb. Bu "özünəqayıdış" böyüklük demək deyil. Sadəcə, öz yerine dönməkdi. Bu menada düşünürəm ki, mənim kimi düşünenlərin özündən çıxıb getməsi yoxdur, biz elə öz yerimzdəyik. Öz yerində olanlar da özünü sevdiyindən artıq Allahını sevir. Çünkü onun yerində qayım-qədim edən elə Allahıdır!..

Və bir də unutmaq lazıim deyil ki, hər şeyin başlanğıcı, sonu olduğu kimi, qaranlığın da aydınlığı, gecenin də səhəri var. Çalışış hər ikisinin havasına öz havanı qata bilesən. Öz simində, öz sazında çalasan havanı. Özgə havasına oynayanın qollarının göydə qaldığını o qədər görmüşəm ki.

Əbülfət MƏDƏTOĞLU

"Bakcell" Bilik Günü
münasibətilə Müasir
Təhsil Kompleksinin
şagirdləri ilə görüşdü

 bakcell

Innovasiya və sürətli işlər "Bakcell" 15 sentyabr - Bilik Günü münasibətilə Heydər Əliyev adına Müasir Təhsil Kompleksində (MTK) "Növbəti nəsil: Süni intellekt və innovasiya" adlı tədbir təşkil edib. Tədbirin əsas məqsədi gencərin süni intellekt və innovasiya sahəsində bilik və bacarıqlarını inkişaf etdirmək, onları geleceyin rəqəmsal çağırışlarına hazırlamaq olub.

Adalet.az xəbər verir ki, görüş çərçivəsində "Bakcell" və MTK-nin rəhbərliyinin iştirakı ilə panel muzakirəsi keçirilib. Paneldə süni intellektin gündəlik həyat və iş mühitindən təsirləri, innovasiyaların gələcəyi geniş şəkildə müzakirə edilib. Tədbir zamanı süni intellekt əsaslı robotun iştirakı iştirakçılarında böyük maraq yaradıb. "Prompt mühəndisliyi" mövzusunda keçirilən sessiyada işə iştirakçılar süni intellekt alətlərinin təqdim etdiyi imkanlarla, həmçinin bu alətlərin ölkədə və beynəlxalq məqyasda müxtəlif fəaliyyət sahələrinə təsiri ilə daha yaxından tanış olublar. Gənclər praktiki məşğələlərinə vəsaitəsələ öz idəyalarını vizuallaşdıraraq sessiyanın sonunda real təcrübə qazanıblar.

"Azərbaycanın rəqəmsal gələcəyi məhz gencərin bacarığı və onların yaratdığı innovasiya ekosistemi üzərində qurulacaq. Bu istiqamətdə təşkil olunan tədbirlər Azərbaycanın gənclərinə biliklərinə zənginləşdirmək, praktiki bacarıqlar qazanmaq və gələcəyin innovativ liderləri kimi formalaşmaq üçün imkan yaradır", - deyə "Bakcell"in baş icraçı direktoru Klaus Müller bildirib.

"Süni intellekt kimi müasir texnoloji platformaların getirdiyi çətinliklərin öhdəsindən gəlmək üçün təhsil müəssisələri sabah yox, bu gün addım atmalıdır", - deyə MTK-nin baş icraçı direktoru Tural Abbasov bildirib.

"Bakcell" sürətlə dəyişən dünyada gənclərin innovativ düşüncə tərzinin formallaşmasını və rəqəmsal bacarıqların inkişafını əsas prioritetlərindən biri hesab edir. Bu istiqamətdə həyata keçirilən layihələr ölkədə innovasiya ekosisteminin güclənməsinə və geleceyin işçi qüvvəsinin hazırlanmasına töhfə verir.

Tamam Ismaylova

Bitdiyi yerdə başlayan
sevgi

Bitdiyi yerdə başlayan sevgi,
Hələ firtinalar zamanı deyil,
Hələ çalınmamış eşqin son zəngi
Əlvida deməyin zamanı deyil.

Yanında olmasan bu yazı deyil,
Qəlbimdə olmasan bu ürək deyil,
Sənsiz qalan ömərənən ömür demə,
Sənsiz birçən günümənələr ilə.

Gör neçə sizləti nağməsin çalar,
Yuxusu olmayan kirpiyin çalar,
Dilimdən en şirin sözləri çalar,
Şənин məhabətinin, şənин isteyin.

Donar yollarında xatirələrin
Hər küçə içində sənli günlərim
Qoyma bu sevginin adını guman,
Baxışlar yadlaşar, dünəyanda duman.

Gözümün yaşını silsən əlinlə,
Taleyin yazısın yazsan dilinlə,

Yanımda olmasan bu yazı deyil,
Qəlbimdə olmasan bu ürək deyil,
Sənsiz qalan ömərənən ömür demə,
Sənsiz birçən günümənələr ilə.

Yaşadan Yağış

Yağışın damları ince toxunur,
Onunda acıqli yağmurları var
Sənində sözlərin elə toxunur,
Qərəzli, qərəzsiz tərfələri var.

Yağdır başıma, sevgi yağışı,
Nə bilim gelişində neçə gedis var ?

Sonu bilinməyən taleyimiz var,
Sevgidən kimlərin qaldı qarışı ?

Bu qarışış arada soyudar bizi,
Şübhələr şəytan tək azdır bizi,

Gözünən ucundan şüzlənən sual,

Axıb qəlb evini didib parçalar.

Bizi qovuşdurən sevgimi naşı ?
Təməhdən sevginin aqrıdı başı,

Ya biz aşımıza qatmışq haram,

Ya da bu sevginin adı imtahan.

Açıb deməyəm üzün gəlmədi ?

Buludlar dolanda ağlışmırlar.

Mənim ağlamağa üzüm gəlmədi,

Yalanlar qarışında sevgi donunda.

Bilmirəm, çoxgūman... Gümanlar ümman !

Arxamca boylanma ötən illərim !

Nəyi itirdimse oldum peşiman !
Rəhmindən solmadı gələn günlərim.

Dayanma, yağışım, yağ boz çöllərə
Sənində qədrini bilənlərin var,
Bir ince damlaşan, ince baxışdan,
Əbədi yaşıyan nəğmələrim var.

Asta

O yollardan gəl asta,
Danış asta, gül asta,
Elə oynat, titrəsin
Yarçınlıqda tel asta.

Dağdan esdi yel asta,
Gülə baxdı gül asta,
Yar yoluñu bağlamaz
Bir az axsa sel asta.

Yar-yarını atmasın,
Sevgi qəmə batmasın,
Hicran xəber tutmasın
Göz yaşıni sil asta.

O gül hər düzə gəlməz,
Yad onu üzə bilməz,
Eşitsə döza bilməz,
Yar dərdindən öl asta.

Ayrılmaram elimdən,
Bir də nazlı gülüməndən,
Bir gün gəlib, elimdən
Tutacaq bir el asta.

Qəlbimi üzə-üzə
Qorxuram gələm sızə,
Eşqim gəlməzdə gözə,
Danışsaydı dil asta...

Əntiqə KƏRİMZADƏ

ÜRƏYİNDƏN ŞUŞA KEÇİR, GÖZLƏRİNDƏN XATIRƏLƏR..

(Elçin İsgəndərzadəyə Qarabağ laylası)

Gəncədə idim. Amma xəbəri Bakıdan eşitdim;
-Nə?

-Bu gün Şuşa işgal olundu!?

O xəbəri eşidəndə təkcə Şuşa işgal olunmamışdı. Mənim uşaqlıq illərim, məktəb xatirələrim... eh ən gözəl günlərim işgal olundu. Mən qalan isə şəkillərdə dommuş xoşbəxtliklər idi. Mən necə insanam axı, necə insanam?! Şuşa ağlayanda kimlərinə zərafəti üzümə təəbbəssüm gətirəcək, dağlar silah səsindən böyükük bükəndə mən şeir yazacam! Özüm özümə nə qədər sakitləş deymək axı?! Artıq illər keçsə də "darixa bilmirəm". Daxımaqdən yaman qorxuram. Hələ gecələr özümü "aldadırám"- Xan əmini yamsılayıram, Qarabağ şikəstəni züm-zümə edirəm. Birdən susmağım da olur... Külekler pəncərəmi cırpana tez ağlamağımı kəsirəm. Deyirəm birdən külekler səsimi Şuşanın qulağına çatdırıram, eh... yazığın bağıri onsuza yaralıdır, nigilimi eşitsə heç dözməz. Hələ payız gələndə içimdəki qorxudan özüm qorxuram. Şuşa üşüməsin deyə onu şeirlərimə bələyirəm. İndi bütün uğurlarım mənə qalibiyət yox, Şuşasızlığıma təsəllidir. İndi içimdən bir köç gedir, yolu vərəqədir. Dedişlər dağlarda qar əriyən vaxtdı. Mənim içimdəki qar nə vaxt əriyəcək deyə özümə sual verəndə, quläğimda 35-40 il əvvəl eşitdiyim Xanın zənguləsi bərq vurdur. Elə bil yox oldum. Görəsən şeirlərimdə hansı misraya qarışq getdim, ilahi...? Mən özümə getirdiyim şəkillərə baxanda Şuşanı belə sevib - "əzizləyirdim";

-Şuşam, mənim mələl Şuşam. Telləri işğallı Şuşam. Yollar bağlı, ürəyi dağlı Şuşam. Üzünə günəş, düzünə lələ qonan Şuşam.... Bu minvalla

Şuşasızlığının üstüne Ağdamsızlığım da gəldi. Gəldi, eh nə gəldi... Nəyisə bəhanə edib yaşamalıydım, Ya Rəbbi! Mən o qızıl medalin "üzünə necə baxacam", ilahi?! Hələ o dommuş təbbəsümləri görəndə özümü hansı şeirimdə gizlədəcmə?! Öz-özümə verdiyim bu qədər sualların kaş ki, birləri cavab tapa bilsəydim...

Yaşamaq adı altında vətənsizlikle keçən günlərim məni şeirlərimdən alıb həsrətin qoynuna atıldı, gözlerime gözləmək geyindi, ürəyimin üstüne darixmaq sərirdi. Qədir "Sona bülbüllər" deyəndə özümü elə gizlədirdim ki, məni heç kim görməsin. Tez qələmə sarılıb özümü atırdım varaqların üstüne.

Elə qorxurdum ki, deyirdim birdən Qədrin bu laylasından şəkillərdə donmuş xoşbəxtliyim od tutub yanar. Hələ ürəyimin nisgili barmaqlarından şeir olub çıxanda məkan anlaysı cismimdə yoxa çevrilirdi.

Heç bir ən ağır fiziki iş məni vətənsizlikdən çox yora bilməzdə. Fikirlərim həsrətdən dütün-dütün idi. Bahar gələndə xəlvəti kepenəklərə yalvarmaq hissi məni elə acizləşdirmişdi ki, vətənə getmək üçün kepenək qanadında Şuşaya yollanmaq da varmış taleyimda... Gözlerim yol çəkəndə, mən də içimdə həsrət çəki-rəm. Kimin dərdi böyükdür?- Mənim yoxsa gözlerimin?!

Qaldır döyüş bayrağını,
Hayqır zəfər sorağını,
Ölsəm, Şuşa torpağını
Səpən gözümə-gözümə.

O gün elə bu şeiri dodağımın altında piçildiyirdim. Birdən qızım yanına qaçaraq qışkırdı;

-Ata, ata qonşumuz Rəsmiyə xalanın qızı Tərlan bacı Qarabağdan reportaj hazırlayıb. Gel gedək səninlə birlikdə baxaq.

İnan ki heç "getmək istəmirdim". O reportaja baxmaqdən "qorxurdum". Qızımı birtəhər "aldadıb", vaxtından tez olsa da Natavan klubunda bu gün keçriləcək tədbira yollandı. Dəvətlə idim, getməsəm hörmətsizlik olardı. Amma düzənlik deymək, tədbir nə haqda idi, ondan xəbərsiz idim. İstədim dəvət edəndə soruşum, sonra özümə dedim ki, kimse bezdirmək na lazımdı. Gedəndə öyrənəcəm də. Artıq saat 14: 05 -i gösətirdi. Cəmi 5 dəqiqə tədbirə gecikirdim. Addımlarımı ittiləsdirməyə başladım. Qaçdım de-səm, lap yerine düşər. Natavan klubuna çatmağa 3-4 pilləkan qalmışdı, içəridən körpə bir qızın səsi gelirdi, şeir deyirdi ; "Kaş heç tanımmayıdı səni dünya, Xocalı!" Nitqim qurudu desəm, heç ya-lan danışmış olmaram. İlahi görəsən bu nədir?! Hara gedireməsə, Qarabağa bağlı xatirələr məni izleyirlər. Mən onlardan "gizlənər-kən" niye onlar məndən el çəkmirənlər!

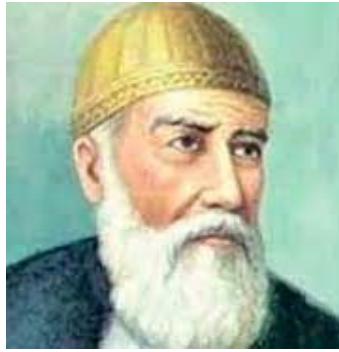
Özümü toplayıb (əger bu halima özünü toplamaq demək olarsa) içəri daxil oldum. İçəridəki mühitdə elə bil Şuşadan Bakıya əsən qəriblik küləyi vardi. Elə üzüdüm ki, Şuşasızlığın küləyi özü-nü üzümə elə çırprıdı ki, üzüməkdən də "qorxmağa başladım". Tədbir biter-bitmez çox dostlarla görüşməmiş tədbirdən çıxıb bir başa evə tərəf yollandı. Evə çatanda tədbirdən gətirdiyim kitabi stolun üstünə qoyub, bir stakan çay içib dincəlmək (əger ona dincəlmək demək olarsa) istədim. Anamın mənə düzəltdiyi balıncı (onu Şuşadan getirmişdim) başımı sixib mürgülədim:

-Qaraşın, balaca, lap balaca (desəm ki, cırtdana oxşayırdı inanmazsınız) qız sakitcə mənə yaxınlaşdı və üzünü əlimdəki vərəqə tutub dedi;

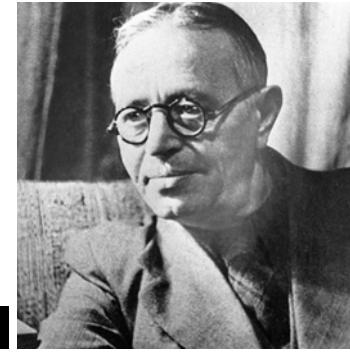
-Yolumuz Şuşadan keçir, bəy! Deyirəm bəlkə Cıdır üzünə apar-maşa bir dəstə şeirin ola...

Qəribə yuxu idil...

Yazarın arxivindən (2016):
Elçin müəllimin yubileyi ilə bağlı
yazını yenidən təqdim etdim

BAYAT

Nº 54 (914)

Elçin İSGƏNDƏRZADƏ

Vətən

Nəğmə də bitir,
şəir də,
yol da...
Hələ arzular da -
birçə sən,
birçə sən
bitmirsən,
Vətən!

Şükranlıq türküsü

İllərin həsrətini yere vurdubu görüş,
Uzanan yad elləri elə qırdu bu görüş,
Qaranlığın bağrını yarlı, yarlı bu görüş,
Şükür, bizi bizlərə qovuşdurana şükür!
Başımızdan dərdləri sovuşdurana şükür!

Harda isə gümanlar gümana düşüb getdi,
Çin çıxmayan yuxular dumana düşüb getdi,
Şuşasız zamanımız zamana düşüb getdi,
Şükür, bizi zamanla barışdırana şükür!
Şükür, bizi Şuşaşa qovuşdurana şükür!

Bir tərəfdən gün çıxdı, bir tərəfdən ay doğdu,
Payızların içindən bahar doğdu, yay doğdu,
Başımızın üstündə mutlu, mavi göy doğdu,
Şükür, bizi bu göye yaraşdırana şükür!
Şükür, bizi Şuşaya qovuşdurana şükür!

Ha tərəf yön aldıq, yönümüz çiçəklədi,
Səsimiz qonçə tutdu, ünümüz çiçəklədi,
Sabahın getirdiyi günümüz çiçəklədi,
Şükür, bizi bizlərə qovuşdurana şükür!
Ayrılığı Şuşadan sovuşdurana şükür!

Şuşam!

O bizim ağaclarıydı,
o bizim küləkləriyi,
o bizim yağışlarıydı...
Duruşundan tanıydım
qoxusundan tanıydım,
yağmasından tanıydım.

Ağac da boynubüküydü,
külek də qırıq-qırıqydı,
bulud da cılıc-ciliyidi...

Ağacına qurban olum, dedim,
buluduna qurban olum, dedim,
daş yoluna qurban olum dedim...
O qədər qurban oldum ki, -
gördüm anam da qurbanı,
gördüm balam da qurbanı...
Qurbanlarını qəbul elə, Şuşam!

Evimizə gedirəm

Akif Səmədə

Ürəyim elə atır,
evimizə gedirəm.
İlahi, nə mutluluq,
bu gün bize gedirəm.

Qollarım qoşa qanad,
uçaçağam yolları.
Yaralarıma təpib
qucacağam yolları.

Bənövşə qoxusunun
içindən keçəcəyəm.
Məni məndə gizlədən
Elçindən keçəcəyəm.

Bu ayrılıq, bu həsrət
Şükür ki, başa çatır.
Evimizə gedirəm,
evimiz Şuşadır.

Ağdam camisində yazılış şeir

Darıxacaq burnumun
ucunda ayrılıqlar.
Qəfildən gün çıxacaq
itəcək qarənlıqlar.

Bir uşaq yüyürcək
xəyallardan üstüm.
Baxacağam bu uşaq,
özümmüşəm sən demə.

Qəmər nənəm geləcək
boymu oxşamığa.
Bir ömrə başlayacaq
yenidən yaşanmaga.

Cıdır düzündən etüd

Cıdır Düzüñə düşən axşamların
aydınlığında qeyb oluram...
Qollarımı yana açıb ən gözəl uçuşunu
yaşamaq istəyirəm
geriye qalan ömrün.

Bu uçuş bitsin, istəmirəm,
bu aydınlıq qaralsın, istəmirəm.

Bütün tərk edilmiş evlərin sevincini
yaşamaq istəyi var ruhumda, canımda.

Bütün qarənlıq yolları
işləqlə doldurmaq həvəsim var,
bütün qırıq yolları bir-birinə bağlamağım gelir,
yenidən, yenidən qollarımı yana açıram,
uçuram, uçuram, -
unutmamaq üçün,
xatırlamaq üçün,
yaşamaq üçün.

Cıdır düzündə

Rəsul Rzani xatırıklärən

Yaşılından sarısına düşürük ömrün,
ağından qarasına,
mavisiindən qırmızısına.

Hər günü bir rəngə batır vaxtimiz,
bir rəng boyayıb bizi,
ya da biz bir rəngi boyayıraq
ovqatımızla,
halımızla...

Sonra rəngləri qurtarır ömrün, -
bir göy qurşağı asılır göydən.

Ağdamda ilk şeir

Bir öten günün qoxusu burnumda,
havası başında
və neçə vaxtdır ki,
o günü yaşamaq istəyim
burnumun ucunda alça çiçəyitək açılır,
alça çiçəyitək solur.

Burnumun ucunda darıxır
Olanlar,

unudulanlar,
ötənlər,
bir də mən,
Ən çox mən darıxıram hamidan ötrü -
hami da o gündə,
o öten gündə.

...burnumun ucundan keçir külək,
alça çiçəklərini sovuraraq...

Atam üçün rekviyem

Əkdiyin qələmlər
çinar oldu, söyüd oldu...
Nəvelərin çoxaldı,
böyüdü,
umud oldu...
Səndən sonra bu ömrə də bulud oldu, Ata...
Evimizin damında quruldaşan qumrular
ovcun üçün darıxılar,
ovcundakı dənələr üçün,
yemələr üçün darıxılar.
Darıxıb sonin üçün
sabahlar da,
gecələr də...
Səninlə çəkdirdiyim şəkillər də
...Mən təzə şəkillər çəkdirmirəm,
köhnə şəkillərlə ovunuram.
Səninlə çəkdirdiyim şəkillər
indi məndən xoşbəxtidilər.
Şəkillərdə nə gözəl varsan,
gözərin gülür,
üzün gülür,
şəkillər gülür... mən ağlayıram.
Təsəlliim şəkillərində, Ata!
amma,
şəkillərinə deməmişəm öldüyünü.

İstanbulda Şuşa yuxuma girdi

İstanbululda Şuşa yuxuma girdi -
Köhnə məhəlləmiz... dəmir darvaza...
Bu necə yuxudu, ah bu nə sirdi -
Boz dağları təzəcə çıxmışdı yaza.

Xanın səsi geldi Qala tərəfdən,
Buludlar axırdı - bəyaz buludlar...
Bir qaya üstündə dayanmışdım mən,
Gözümüz könlümdə böyük umudlar.

Yuxudan oyandım, - gecəyərriydi,
Quyruqlu bir ulduz düşdü dənizə.
Həsrət ürəyimi sancan arıydi, -
Şuşa ilgim kimi göründü gözə.

Dəniz sahilində poyraz əsirdi,
İstanbul yuxusuz, İstanbul oyaq.
Boğazda qərib bir xəyal gəzirdi,
Qız qülləsi yaxın... Şuşa çox uzaq...

Özünlə görüş

Bir gün də yollar bitir
çiyinlərdən düşərsən.
Köhnə qəbiristanlıqda
tezə qəbrin içində
özünlə görüşərsən.

Yadına salarsan ki,
nə günahlar etmişən,
nə savabların olub.
Cavabsız sualların,
içində sualsız
çox cavabların olub.

İstəmisən itəsən
adamların gözündən.
Daha gelən olmasın
ləpirindən, izindən.

İstəmisən hüzura
qovuşasan hardasa.

Dərdini bir ağaca
danışan hardasa.

Amma istədiklərin
dönüb gerçek olmayıb.
İllər beləcə keçib
daha ömrə qalmayıb.

Bir gün də yollar bitib
çiyinlərdən düşmüsən.
Hamı səni tərk edib,
özünlə görüşmüsən...

Bir ömürlük ixtisar

Məktəbdən öyrənmişdim ixtisar eləməyi,
sonra həyat öyrətdi...
Məktəbdə yazı taxtasında edərdim ixtisarları,
həyatda həyatımdan...
Sanki həyat ixtisar eləməkdən başqa
heç nə öyrədə bilmirdi...
Silib atırdın elə
və beləcə ixtisara düşdü
neçə dost,
neçə tanış,
neçə insan.
Məktəbdən sonra
günənlərin ixtisarına keçdim,
sonra ayların,
sonra illərin...
Elə oldu ki,
bütöv bir illi ixtisar elədim ömründən,
sonra bütöv bir ömrü...
Sonra saçlarımı ixtisar elədim,
ürəyimi,
əllərimi...
Sonra da özümü ixtisar elədim!..

Ürəyim

İndi əlimin altındadı ürəyim,
hara istəsem fırlaya bilirəm.
Hərdən döyüntüsü başıma düşəndə,
götürüb kenara qoyuram,
bilirəm inciyir,
amma neyleyim,
məni en çox ürəyim yorur.
Əvvəl elə bilirdim,
fikir yorğunuyam,
indi bilmışəm ki, ürek yorğunuyam.
Daha yolunu tapmışam,
ağrıyanda bir daşın altına qoyuram,
döyünməyəndə çıxarıb silkeliyirəm,
ora atıram, bura tullayıram.
Birçə men bilirəm,
ürəyimin başına nə oyun açıram.
Əvvəl dilimin altındaydı,
indi əlimin.

Xoşbəxtlik

Xoşbəxtlik gələndə
qırıq-qırıq gəlirsə...
Bir gün ellərin sevinirə,
bir gün gözərin gülürsə,
bir gün də səsin
xoşbəxt olursa...
Sonra qırıq xoşbəxtliklər
qırıq xəyallar kimi
gözərinin suyunda
zədələnirə...
Sən xoşbəxt
olmadığını anlaysısan.
Anlaysısan ki,
xoşbəxtlik gələndə
bütöv gəlməli,
tam gəlməli.
Və üzünən ikisi də xoşbəxt olmalı,
gözünün ikisi də gülməli -
biri güləndə,
biri ağlamamalı.

Azərbaycan Respublikasının dünya birliyinə integrasiyası, region ölkələri və digər dövlətlərlə, beynəlxalq təşkilatlarla əməkdaşlığının inkişaf etdirilməsi

Nº 35 (2458) 19 sentyabr 2025-ci il

İndi dünyada böyük və kiçik dövlət anlamı yoxdur. Çünkü indi dünyada varlı və kasib dövlət anlayışı mövcuddur. Əgər hər hansı bir dövlətin kiçik olmasına baxmayaraq, iqtisadiyyatı zəngindirə və həmin məmləkədə sabitlik hökm sürürse heç şübhəsiz, dünyanın ən güclü ölkələri belə həmin dövlətdə böyük investisiyalar qoyma. Məhz Azərbaycan da belə dövlətlərdən biridir. Başqa sözə demis olsaq, bu gün nəinki inkişaf etmiş

sadiyyat qurmaq elə də asan məsələ deyildi. Amma bütün bu çətinlikləri Heydər Əliyev öncədən görür və ağır yükün altına çiyin verirdi. Böyük siyasetçi yaxşı bilirdi ki ərazimizin iyirmi faizinin işgal olunması həm də iqtisadiyyatımızın məhv olunması demek idi. Lakin bu çətinliklərə baxmayaraq, Heydər Əliyev çıxış yolu tapdı və Azərbaycanın həm siyasi, həm də iqtisadi dırçılışını elde etməyi bacardı. İlk növbədə böyük layihələrin hayata keçirilməsinə start verildi. Bu mənada "Əsrin

Azərbaycan Respublikasının
Medianın İnkişafı Agentliyi

AZƏRBAYCAN İQTİSADIYYATINA XARİCİ DÖVLƏTLƏRİN BÖYÜK MARAĞI

kələrin, Avropa dövlətlərinin, hətta ABŞ-in belə Azərbaycan iqtisadiyyatına çox böyük marağı var. Bu da onuna bağlıdır ki, hansı ölkə Azərbaycana yatırımları edir, qısa zaman kəsiyində qoyduğu investisiyani elde edib və üstəlik də böyük qazanc sahibi olur.

İlk növbədə ölkəmizin dünya iqtisadiyyatına integrasiya olunması üçün çox böyük iqtisadi əlaqələr qurulmalı idi. Heç şübhəsiz ki, Azərbaycan müstəqillik yolunu qədəm qoymadan sonra bu çıxış yolunu tapdı və özünün müstəqil iqtisadi xəttini müəyyənləşdirdi. Ulu Öndər Heydər Əliyev hakimiyyətə gələndən sonra iqtisadi cəhətdən Azərbaycan daha düzgün yol secdi və eyni zamanda dünya iqtisadiyyatına zaman-zaman integrasiya olunmağa başlandı. Bunun üçün Böyük Öndər Heydər Əliyev çox əziyyət çəkdi. Bir tərəfdən ölkəmizin iyirmi faiz torpağının işgal olunması, bir tərəfdən də bir milyondan çox qəçqin və köçküñü məskünləşdirmaq və bunu paralel olaraq zəngin iqtisadiyyatı

"müzəqaviləsi" neft kontraktının bağlanması o demək idi ki, Azərbaycan öz sərvətinə sahib çıxır, lakin bunu dünyanın məşhur ölkələrinin şirkətləri ilə birlikdə gerçəkləşdirmək istəyirdi, çünki neft sənayesinin inkişafına və eləcə də, qaz təsərrüfatının tərəqqisine müasir yeni texnologiyalar və texnikalar cəlb edilməli idi. Bu da təbii ki, İngiltərə kimi böyük bir ölkənin köməkliyi ilə həyata keçirilə bilərdi. Beləliklə, İngiltərənin "BP" şirkəti ilə bağlanmış "Əsrin müzəqaviləsi" illər keçidkə öz bəhrəsini verməyə başladı. Təbii ki, hər hansı xarici dövlət və şirkət digər ölkəyə sərməyə qoyanda öncədən qoyduğu sərməyə ilə yanaşı, qazanacağı vəsaiti də gündəmə getirir. Bu mənada "Əsrin müzəqaviləsi"-nin effektli olması dünyaya göstərdi ki, doğurdan da Azərbaycana sərməyə qoyan hər hansı ölkə müəyyən müddədən sonra maya dəyərini elde edir və üstəlik qazanc da qazanmayı bacarı.

Azərbaycanın günbəğün sürətlə inkişaf edən iqtisadiyyatı

nu - (əgər onlara qonşu demək mümkünse) İranı və Ermənistani daha çox narhat edirdi. Axi Azərbaycan iqtisadi cəhətdən güclənir, möhkəmlənir, müdafiə sənayesini yenidən qurur və daha bir qüdrətli dövlətə çevrilir. Nə Ermənistən, nə də İran güclü iqtisadiyyatı olan Azərbaycanı heç cürə istəməzdə. Belə ki, işğal altında olan Azərbaycan torpaqlarını və onun sərvətlərini hər iki dövlət çalbıçılıp talayır, flora və faunasını məhv edirdilər.

Azərbaycanın iqtisadi cəhətdən sürətlili inkişafı, bayraq dediyimiz kimi, Avropa ölkələrinin diqqət mərkəzində id. Qısa zaman kəsiyində: İtaliya, Macaristan, Bolqarıstan və eləcə də digər ölkələr Azərbaycanla iqtisadi əlaqələr qurdular, çünki Azərbaycandan Avropaya həm neft ötürülürdü, həm də mavi yanacaq. Bütün bunlar isə avropanıları bu və ya digər dərəcədə sevindirirdi. Elə məhz buna görə də, onlar Azərbaycanda çox böyük iqtisadi layihələrə sərməyə qoydular. Bu layihələr neft sənayesindən tutmuş, iqtisadiyyatın digər sahələrini əhatə etdi. Üstəlik də Qərbin ən böyük marağı ondan ibarət idi ki, hər hansı ölkədə sabitlik yaransın və təbii ki onlarda sabitlik yaranan ölkələrə sərməyə qoymaqdə daha çox maraqlı idi. Maraqla yanaşı, Avropa ölkələrini konkret nəticələr düşündürdü. Bu nəticələri elə etdi ki, adlarını çəkdiyimiz Avropa dövlətlərinin Azərbaycana olan marağı daha da artı. Onlar gördülər ki, Azərbaycan inanılmaz bir sürətlə dünya iqtisadiyyatına integrasiya olunur və onların qoyması

duqları sərməyə qısa zaman kəsiyində bəhrəsini verir. Bu ölkələrin də Azərbaycana marağı daha da artı.

Ölkəmizin bayraq dediyimiz kimi, sürətlili inkişafı və tərəqqisi göz qabağındadır. Prezident İlham Əliyev hakimiyyətə gələndən sonra demək olar ki bizim iqtisadiyyatımız daha da gücləndi, bir çox yeni sahələrdə uğurlar əldə edirdi, başqa sözə demis olsaq, ölkəmizə, hətta super dövlətlərin maraqları artı. Koreyanın, Çinin və eləcə də digər ölkələrin şirkətləri istər-istəməz Azərbaycanla iqtisadi əlaqələr yaratmağa doğru addımlar atdır. Onlar Azərbaycanda bir çox fabrik və zavodların açılışını etdirər. Bunu nə yanaşı, Avropanın digər şirkətləri də durmadan böyük layihələrə qoşulmaqdə maraqlı oldular, xüsusən də İtaliyanın onlara şirkəti Azərbaycan iqtisadiyyatına böyük sərmayələr yatırıdlar. Qardaş Türkiye isə iqtisadiyyatın bütün sahələrində mövcud layihələrə qoşuldu və bununla da sübut etdi ki, Azərbaycan dünyaya tek deyil, onun arxasında Türkiye kimi qüdrətli bir dövlət dayanıb. Bu gün Azərbaycan nəinki neft sənayə sahəsində, birmanlı olaraq deyə bilərik ki, turizm və kənd təsərrüfatı sahələrində də böyük uğurlara imza atıb, yəni ölkəmizin sürətlili inkişafı göz qabağındadır.

Azərbaycanın 2020-ci ilin sentyabr ayının 27-dən noyabr ayının 10-dək 44 günlük ikinci Qarabağ savaşı ölkəmizin dün-

yada nüfuzunu daha da yüksəltti. Belə ki, Azərbaycan bu 44 günlük savaşda özünün ərazi bütövlüyünü təmin etdi. Üstəlik də, 2023-cü il sentyabr ayının 19-u və 20-də antiteror əməliyyatı zamanı erməni separatçılarının nəzarəti altında olan Xankəndi, Xocavənd, Xocalı, Əskəran, Ağdərə və digər yaşayış sahələrimiz onlardan tamamilə təmizləndi və Azərbaycanın ərazi bütövlüyü bərpa olundu. Başqa sözə demis olsaq, işqaldan azad olmuş, adlarını qeyd etdiyimiz o şəhər və rayonlarda Prezident İlham Əliyev Azərbaycan bayrağını ucaletdi və dünyaya sübut etdi ki Qarabağ Azərbaycanın tərkib hissəsidir və Qarabağ Azərbaycandır!

Azərbaycanın dünya iqtisadiyyatına integrasiya olunmasının əsası Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən qoşulub. "Əsrin müzəqaviləsi" olan neft müzəqaviləsinin gerçəkləşməsindən sonra demək olar ki, xarici dövlətlərin ölkəmizə marağı daha da artı. Bu iqtisadi xətt Azərbaycan prezidenti İlham Əliyev tərəfindən də uğurla davam etdirilib və bu gün də davam edir. Tam məsuliyyətlə deyə bilərik ki, bu gün Azərbaycan iqtisadiyyatına dünyadan onlarla ölkəsi böyük yatırım edib. Ölkəmizdəki sabitlik və iqtisadi inkişaf investisiyaların daha geniş tətbiqinə müsbət şərait yaradır.

Emil FAİQOĞLU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
MEDİANIN İNKİŞAFI AGENTLİYİNİN MƏLİYYƏ YARDIMI İLƏ

Türkiyə coğrafiyası və təbiət quruluşu baxımından dünyanın ən unikal turizm bölgələrindən biri hesab olunur. İqlim şərtlərinin müxtəlifliyi, dəniz, dağ və meşələrin harmoniyası, tarixi ərsi və zəngin mətbəxi bu ölkəni istənilən mövsümde səyahət üçün əlverişli hala getirir. Son illərdə Ümumdünya Turizm Teşkilatı (UNWTO) da Türkiyənin turizm sahəsində apardığı ardıcıl islahatlar və infrastruktur inkişafını yüksək qiymətləndirir.

Xüsusilə COVID-19 pandemiyasından sonra Türkiye sürtətə topalarlaraq yenidən turizm liderləri sırasında yer almaya başladı. Bunun əsas səbəbləri arasında turistlər üçün yaradılan təhlükəsiz şərait, xidmət səviyyəsinin artması, tarixi mədəni abidelerin bərpası və əlverişli qiymət siyaseti ön plandadır.

Bu yazımızda isə Türkiyənin turizm xəritəsində xüsusi yeri olan, həm qədim tarixi, həm də təbii gözəllikləri ilə seçilən Fəthiye bölgəsini daha ətraflı araşdıracaqıq.

Aralıq dənizinin sırlı gusəsi Fəthiye

Fəthiye bölgəsi Türkiyənin cənub-qərbində, Aralıq dənizi bölgəsində, Muğla əyalətinə bağlı bir rayondur. Ümumi sahəsi 3059 km² olan bu rayon, Muğla əyalətinin ərazi baxımından ən böyük bölgəsidir. Şərqdə və cənub-şərqdə Antalyanın Korkuteli və Elmalı rayonları, cənub-qərbdə Aralıq dənizi, qərbdə Qapıdağ yarımadası, şimalda isə Denizli və Burdur əyalətləri ilə həmsərhəddir. Bölgənin təbiieti dağlar, meşəliklər, yaylalar və dəniz sahilləri ilə zəngindir. Xüsusilə məşhur Ölü-dəniz sahilləri dünyanın ən təmiz və sakit sulardan biri kimi tanınır. Fəthiyanın tarixi qədim Telmessos şəhərinə dayanır. Əldə olunan məlumatlara görə, şəhərin əsası e.e. V əsrə qoyulub. İlk dövrlərdə Əhəmənilər İmperiyası, daha sonra isə Delos bəriyli, Likiyalılar, Farslılar, Makedonyalılar, Selevkilər, Lagogalar, Roma, Bizans, Səlcuqlular, Menteşeogulları və nəhayət Osmanlı imperiyası bu torpaqlar üzərində hökmranlıq etmişdir.

Telmessos əfsanəsi və Apollonun şəhəri

Şəhərin adı ilə bağlı məşhur əfsanəyə görə, Finikiya kralı Agenorun qızına vurulan Tanrı Apollon köpek cildinə girərək ona yaxınlaşır və bu birləşin nöticəsində Telmessos adlı oğul dünyaya gelir. Apollon oğlunun şərəfinə qurduğu şəhəre Tel-

Elnar Xəlilov: "Bu xarakterinə görə nifrət etdiyim qadınlar var"

Müğənni Elnar Xəlilov qadınlarla bağlı açıqlaması ilə diqqət çəkib.

Adalet.az xəbər verir ki, o, ailə quran xanımların çox tələbkar olduğunu söyləyib:

"Adam bəzən ele sözler eşidir, donub yerində qalır. Bir kasib oğlan evlənə bilmir. Evləsə də çox çətinlik çəkir. Çünkü tanış olduğu xanım onun qarşısına çox şərtlər qoyur. Belə olma-

Qeyd edək ki, müğənninin bu sözləri heç də birmənalı qarşılanmayıb. Qadın izleyiciləri tərəfindən fikirlərinə görə tənqid olunan müğənni fikrindən daşınmayıb.

"Məni bliği-saqqalı yekə əmilər də dinləyib"

Əməkdar artist Lale Memmedova onu məhşurlaşdırın ifasını xatırlayıb.

Adalet.az bildirir ki, o, həmin mahni ilə böyük yənənlərin böyük kişi olduqlarını dile getirib:

"Birdən ele olur ki, polis mənə "dayanmaq" əmri verir. Maşını saxlayanda görləri ki mənəm. O dəqiq deyirlər ki, Lale xanım biz sizin "Məktəb illəri" ilə böyümişük. Məsələn, məktəbi bitirəndə sizin ifanızı dinleyirdik. Ancaq baxırsan ki, bliği saqqalı yekə əmilərdir. Demək ki, məni bliği-saqqalı yekə əmilər də dinləyib" (gülür).

Əntiqə

Təsisçi və baş məsləhətçi:
Aqil ABBAS

Baş redaktor:
İradə TUNCAY

Qəzet "Adalet" qəzetiñin bilgisayar mərkəzində
yığılıb sehfələnmiş və "Son dakika" MMC
Naşriyyatında ofset üsulu ilə çap edilmişdir.

Müelliflərin mövqeyi ilə redaksiyanın
mövqeyi üst-üstə düşməyə bilər.

KAPITAL Bankın 1 sayılı Nəsimi rayon filialı.

kod: 200112 h\n
Müxbir hesab: 0137010001994
S.W.I.F.T. Bik: AIBAZ 2xhesab N:
3807001941100451111 VOEN: 1300456161
İndeks: 0107 Qeydiyyat nömrəsi 100

Ünvan: Bakı AZ-1073 Mətbuat prospekti, 529-cu mahalla,
"AZƏRBAYCAN" nəşriyyatı, 6-ci mərtəbə.
Telefon: 538-05-50, 538-51-31, 534-59-98 Faks: 539-80-26

adaletqezeti@rambler.ru
adaletqezeti@mail.ru, adaletqezeti@box.az

Tiraj: 1500

Sifariş: 246

Çapa imzalanmışdır:
18.09.2025

TƏBRİK!

Evimin, ailəmin ay parçası olan Aysu nəvəm! Sən dünyaya gəldiyin gün bütün ailəmiz üçün sevinc, şadıyalıq gətirdi. Sən atanı, ananı, babalarını, nənələrini xoşbəxtlərin xoşbəxti etdin. Mənim ilk oğul nəvəm, şılaqlığın nə qədər çox olsa da, gətirdiyin sevinc bir o qədər çoxdur. Ona görə də səni atanın, ananın, nənələrinin və babalarının, əmin Anarın, dayın Rəşadın, mama-

ların Nilufərin və Sənubərin, xalan Səmanın, bacıların Nigarın və Nərgizin, qardaşların Atillanın və Fətihin adından ürkəndə təbrük edirəm. Sağlam və xoşbəxt böyüməyini, atan Babək və anan Fəridəyə layiq olduğunu Allahdan arzu edirəm. Çünkü:

Böyüdükcə evimin işığı da gurlanır.
Adının paklığıyla həyatımız nurlanır.

Qürurumuzla birgə sevincimiz də artır.
Aysu nəvəmiz bu gün yeni yaşına çatır.

Ayla su qovuşaraq bax, Aysu olub sonda.
Xoşbəxtlik adı ilə qoşa olsun onun da.

Sevgilərlə:
Baban Əbülfət Mədətoğlu

Namiq Qaraçuxurlu: "...camaati narahat etmək istəmirəm"

Namiq Qaraçuxurlu tez-teşkil edilən məclislərdən danışır.

Adalet.az xəbər verir ki, hər il böyük ad günü məclislər təşkil edənləri qinayib: "Qapalı insannı. Belə şəyərə sevmirəm. Hər il böyük məclisler təşkil edib ad günü keçirməyi heç sevmirəm. Ele insanlar var ki, 10-15 ilər evində məclis eləmir, isteyir ki, dostlarını yığışın başına, bu olar. Normal qəbul edirəm. Ancaq tez-tez böyük məclisler təşkil etməyi sevmirəm. Belə yığıncaqlarla cammati narahat etmək istəmirəm. Həyat elədir ki, hər kəs öz işinən arxasında qaçırm".

Səidə Dadaşova: "Mən yalnız deyiləm"

Müğənni Səidə Dadaşova ilə Xalq artisti Brilliant Dadaşova arasında gərginlik davam edir.

Adalet.az bildirir ki, müğənni xalq artistindən efrirlərin birində etdiyi giley üçün söz-söhbət canlanmağa başlayıb. Belə ki, S.Dadaşova qeyd edib ki, xalası B.Dadaşova onu ve ailesini görmək istəmir. Xalq artisti isə açıqlamasında "Seidənin yalnız qalması mənəm günahım deyil ki" söyləyib. Xəbərə reaksiya verən S.Dadaşova isə "Sükür-lər olsun mən yalnız deyiləm. Yoldaşım, oğlum, qaynanam var" rəyini yibiz.

Meyxanaçı: "Yaşlı nəsil üçün indiki toylar maraqsızdır"

Vüqar Əbilov toy məclislərinin formatından söz açıb. Adalet.az bildirir ki, meyxanaçı toyların başqa tərzdə keçirdiyini qeyd edib:

"Əvvəller hamı bilir ki toylar başqa idid. Bizim kəndimizdə cammati kim yaxşı tanıyırsa, toyu ona həvəle edirdilər. Məsələn Ağdamda deyirdilər ki, toyu Sədi Məmmədov oxusun. Çünki cammati yaxşı tanıyırı. Kənardan çox az qonaq gelirdi. Hənsi rayonda toy olurdus, çoxluq da o yerin cammati olurdu. Ancaq indi elə deyil. Valideynlər çox vaxt övladlarının fikrini soruşub toyu müğənni və ya xanənde dəvət edirlər. İndiki dövr fərqlidir. Yaşı nəsil üçün indiki toylar artıq maraqsızdır. Çünkü onların zamanında toylar daha çox milli idi. Adət ənənələri də araq məsələləşdiriblər".

Əntiqə

16 ƏDALƏT •

19 sentyabr 2025-ci il